

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mülkiye Müfettişliği

Sayı: A.G. 146/13
M.H.A. 105/22

TEFTİŞ RAPORU
YILI: 2021

TEFTİŞ YERİ
İLİ

: MERSİN

TEFTİŞ EDEN

Mülkiye Müfettişi: Ahmet GÖRÜCÜ
Mahmut Hulusi ALTUNEL

TEFTİŞ EDİLEN

Daire : Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İşler : Genel İş ve Yürütümü
Yıllar : 20.09.2013 – 09.07.2021
Görevli : Vahap SEÇER - Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı

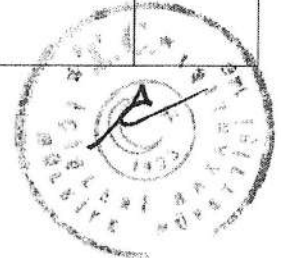
TEFTİŞ TARİHLERİ

Teftiše Başlama Tarihi : 21.06.2021
Teftişi Bitirme Tarihi : 09.07.2021
Eski Teftişin Tarihi : 20.09.2013

Mühür ve İmza

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
ÖNCEKİ TEFTİŞ VE SONUCU	1
BELEDİYE MECLİSİ VE ENCÜMEN TOPLANTI VE KARARLARI	2
PERSONEL İŞLERİ	8
TAŞINMAZ MAL VE İHALE İŞLEMLERİ	20
4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU KAPSAMINDAKİ İHALELER	25
İMAR İŞ VE İŞLEMLERİ	34
İŞYERİ RUHSATLARI İŞ VE İŞLEMLERİ	52
ÇEVRE, DOĞA VE HAYVANLARI KORUMA İŞ VE İŞLEMLERİ	57
GENEL DEĞERLENDİRME	61
İŞ BÖLÜMÜ	62
GÖREV VE SONUÇ	62

BASLANGIC :

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı genel iş ve yürütümünün tarafımızdan teftişi sonucunda görülebilen hata ve noksanlıklar ile tenkit ve tavsiyeye değer görülen hususlar aşağıda maddeler halinde açıklanmıştır.

ÖNCEKİ TEFTİŞ ve SONUCU:

1-Mersin Büyükşehir Belediyesi Genel İş ve Yürütümünün bundan önce Mülkiye Müfettişleri M. Alpaslan IŞIK, M. Hulusi ALTUNEL, Serdar KÖSE ve Mahmut AĞBAL tarafından teftiş edildiği, dairesinde mevcut bulunan 20/09/2013 tarih ve M.A.I. 110/43, M.H.A. 105/47, S.K. 69/7 ve M.A. 48/7 sayılı Teftiş Raporunun incelemesinden anlaşılmıştır.

Sözü edilen Teftiş Raporunda tenkit ve tavsiye edildiği halde, henüz tamamlanıp düzeltilmeyen hususlara rastlanıldığında, bu hususlara teftiş raporunun ilgili maddelerinde ayrıca değinilecektir.

2- İbraz edilen teftiş defterinin incelenmesinden; teftişle ilgili olarak üst makamlardan gelen emir ve talimatların teftiş defterinin ilgili sütununa işlenmediği incelenmiştir.

02.06.2021 tarihli ve 31499 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 58. Maddesi; "(1) Kurum ve kuruluşlarda sayfaları numaralandırılmış, mühürlenmiş ve son sayfasına defterin kaç sayfadan ibaret olduğu yazılarak ilgili birim amirince tasdik edilmiş bir teftiş defteri bulundurulur. (2) Müfettişler, teftişin başlayış ve bitiş tarihlerini, hangi işleri teftiş ettiklerini, düzenledikleri raporun tarih ve sayısını, teftiş edilenin görevini, adını ve soyadını deftere yazmak suretiyle imzalarlar. Teftişle ilgili olarak Bakanlıktan gönderilen emir ve genelgelerin tarih ve sayıları ile özetleri, teftiş olunan memurlarca defterin özel bölümüne yazılarak imzalanır." Hükmü uyarınca tutulmakta olan teftiş defterine teftişle ilgili olarak üst makamlardan gelen emir ve genelgenin tarih ve sayılarının özet halinde defterin özel bölümüne yazılması sağlanmalıdır.

3- Teftiş Raporunun Belediyenin ilgili birimlerine gönderilerek cevaplarının istenildiği, Teftiş Raporunda mevzuata aykırı olduğu için düzeltilmesi istenen hususlar ile uygulamaya yön vermesi açısından tavsiye edilen konuların takip edildiği, Teftiş Raporunun Belediye Meclisinin bilgisine sunulmadığı, kamuoyuna açıklanmadığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 55. maddesinin; "... Ayrıca, belediyenin malî işlemler dışında kalan diğer idarî işlemleri, hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından İçişleri Bakanlığı tarafından da denetlenir. Belediyelere bağlı kuruluş ve işletmeler de yukarıdaki esaslara göre denetlenir. Denetime ilişkin sonuçlar kamuoyuna açıklanır ve meclisin bilgisine sunulur." hükmü gereğince denetimden beklenen amacın gerçekleşmesi için, teftiş raporunun ilgili birimlere gönderilmesi ile yetinilmemeli, sonuçlarının takip edilmesi sağlanmalı, ayrıca 5393 sayılı Kanunun 55. maddesinin son fıkrası hükmüne göre işlem tesis edilmesi ihmal edilmemelidir.

4- 18/04/2011 tarih ve B.05.İLİ.0.02.02.00-/663.01-2426 sayılı onay ile yürürlüğe giren Mülkiye Müfettişlerince Düzenlenen Raporların Değerlendirilmesi, Takibi ve Sonuçlandırılması Hakkında Yönergenin de dikkatlice incelenerek bundan sonra Mülkiye Müfettişlerince hazırlanan raporlara verilecek olan cevapların şekil ve sürelerine uyularak cevabi raporun hazırlanması, takibi ve sonuçlandırılması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

BELEDİYE MECLİSİ VE ENCÜMENİ TOPLANTI VE KARARLARI:

5- Her ay belediye meclis gündeminin belediye başkanı tarafından belirlenip en az üç gün önceden üyelere bildirildiği, toplantıların halka duyurulduğu incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 21 nci maddesinde ki, "Her ayın ilk günündeki belediye meclis gündemi belediye başkanı tarafından belirlenerek en az üç gün önceden üyelere bildirilir ve çeşitli yöntemlerle halka duyurulur" hükmü uyarınca işlem yapılması sürdürülmelidir.

6- Belediye Meclisi Kararlarının Belediye Başkanına gönderilmek suretiyle kesinleştirildiği, kesinleşen kararların kesinleşme tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülki amirine gönderildiği, böylece kararların yürürlüğe girmesinin sağlandığı ve kesinleşen meclis karar özetlerinin halka duyurusunun belediyenin kurumsal web sayfasından yapıldığı incelenmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun Meclis kararlarının kesinleşmesi başlıklı 14. Maddesi; "Büyükşehir belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü belediye meclisi kararlarını, yedi gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere belediye meclisine iade edebilir. Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de büyükşehir belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir. Büyükşehir belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine idarî yargıya başvurabilir. Büyükşehir belediye meclisi ve ilçe belediye meclisi kararları, kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderilir. Mülki idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez. Büyükşehir kapsamındaki ilçe belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararlar, kararın gelişinden itibaren üç ay içinde büyükşehir belediye meclisi tarafından nazım imar plânına uygunluğu yönünden incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye başkanına gönderilir. Üç ay içinde büyükşehir belediye meclisinde görüşülmeyen kararlar onaylanmış sayılır." Hükümleri gereğince Meclis kararlarının kesinleşmesi, yürürlüğe girmesi ve halka duyurulması konusunda Yasa ve Yönetmelik hükümlerine uygun işlem yapılmasına devam edilmelidir.

7- Faaliyet Raporunun oylandığı meclis toplantılarına, Belediye Başkanının başkanlık etmediği, toplantının meclis başkan vekilinin başkanlığında yapıldığı incelenmiştir.

5393 Sayılı Belediye Kanunun 19. maddesinde; "...yıllık faaliyet raporunun görüşüldüğü meclis toplantısı meclis başkan vekilinin başkanlığında yapılır..." Hükmü mevcut olduğundan uygulama bu yönde sürdürülmelidir.

8- Meclis görüşmelerinin sesli ve görüntülü cihazlar ile kayıt edildiği incelenmiştir. 5393 sayılı Belediye Kanununun meclis toplantısı başlıklı 20. maddesinde; "Meclis görüşmeleri görevlilerce tutanağa geçirilir, başkan ve kâtip üyeler tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli ve görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir." hükmü bulunmakta olup Kanun maddesine uygun işlem yapılması sürdürülmelidir.

9- Belediye Meclisince belirlenen vergi ve harç tarifelerinde büyükşehir belediyesine dahil ilçeler arasında farklılaştırmalar yapıldığı incelenmiştir.

A

2464 sayılı Kanunun 96/A maddesinde sayılanlar dışında kalan ve en alt-en üst sınırları yasa ile belirlenen;

- Eğlence Vergisi (Biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerleri),
- İlan ve Reklam Vergisi,
- İşgal harcı,
- Tatil günlerinde çalışma ruhsat harcı,
- İş yeri açma izin harcı,
- Çevre Temizlik Vergisi

Konularında Belediye Meclisince belirlenen vergi ve harç tarifelerinin, en alt ve en üst sınırları aşmamak şartıyla, mahallin çeşitli semtleri arasındaki sosyal ve ekonomik farklılıklar göz önünde tutularak düzenlenmesi gerektiğinden madde hükmüne uygun işlem yapılması sürdürülmelidir.

10- Teftişe tabi yıllarda Belediye Meclisi kararlarıyla 5 kişiden denetim komisyonu oluşturulduğu, 5393 sayılı kanunun 25. maddesine uygun olarak denetim komisyonunun Mart ayı sonuna kadar denetim raporunu belediye başkanlığına sunduğu incelenmiştir.

Raporların 5393 sayılı kanunun 25. maddesine uygun olarak Mart ayı sonuna kadar sunulması uygulamasına devam edilmelidir.

11- Teftişe tabi yıllara ait mali yılı kesin hesaplarının Belediye Meclisinde görüşülerek kabul edildiği incelenmiştir.

5393 sayılı kanunun 64. Maddesi “- Her yıl bütçesinin kesin hesabı, belediye başkanı tarafından hesap döneminin bitiminden sonra nisan ayı içinde encümene sunulur. Kesin hesap, belediye meclisinin mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır.

Kesin hesabın görüşülmesi ve kesinleşmesinde, bütçeye ilişkin hükümler uygulanır.” Hükmü mevcut olduğundan uygulama bu yönde sürdürülmelidir.

12- Belediye Meclisi tarafından kurulması zorunlu olan ihtisas komisyonlarının kurulduğu, ayrıca ilave komisyonlar da kurulduğu, ihtisas komisyonları raporlarının Belediyenin kurumsal web sitesinde halka duyurulması işleminin yapıldığı incelenmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun İhtisas komisyonları başlıklı 15. Maddesi; “Büyükşehir belediye meclisi üyeleri arasından seçilecek en az beş, en çok dokuz kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir.

İhtisas komisyonları, her siyasi parti grubunun ve bağımsız üyelerin büyükşehir belediye meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur. İmar ve bayındırlık komisyonu, çevre ve sağlık komisyonu, plân ve bütçe komisyonu, eğitim, kültür, gençlik ve spor komisyonu ile ulaşım komisyonunun kurulması zorunludur.

Meclis toplantısını müteakip imar komisyonu en fazla on işgünü, diğer komisyonlar ise beş iş günü toplanarak kendisine havale edilen işleri sonuçlandırır. Komisyon bu sürenin sonunda raporunu meclise sunmadığı takdirde, konu meclis başkanlığı tarafından doğrudan meclis gündemine alınır.

Komisyon çalışmalarında uzman kişilerden yararlanılabilir. Gündemdeki konularla ilgili olmak üzere; kurum temsilcileri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversitelerin ilgili bölümlerinin, sendikalar (oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun, sendika konfederasyonunun bulunduğu yerde konfederasyonun) ve uzmanlaşmış sivil toplum örgütlerinin temsilcileri ile davet edilen uzman kişiler, oy hakkı olmaksızın ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir.

İhtisas komisyonlarının görev alanına giren işler bu komisyonlarda görüşüldükten sonra büyükşehir belediye meclisinde karara bağlanır.

A

Komisyon raporları alenidir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere büyükşehir belediye meclisi tarafından belirlenecek maliyet bedeli karşılığında verilir.” hükmüne göre işlem yapılmasına dikkat edilmelidir.

13- Belediye meclisince komisyonlara havale edilen işlerle ilgili olarak komisyonlara herhangi bir süre verilmediği incelenmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun İhtisas komisyonları başlıklı 15. Maddesi ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 24 ncü maddesindeki; “...Meclis toplantısını müteakip imar komisyonu en fazla on iş günü, diğer komisyonlar ise beş iş günü içinde kendilerine havale edilen işleri sonuçlandırır. Komisyonlar kendilerine havale edilen işlerle ilgili raporlarını bu sürenin sonunda meclise sunmadıkları takdirde, konu meclis başkanı tarafından doğrudan gündeme alınır...” hükmü gereğince,

Komisyonlara havale edilen işlerle ilgili olarak, Kanunda öngörülen sürenin mutlaka belirtilmesi ve komisyonlarca süresinde meclise sunulmayan işlerin doğrudan gündeme alınması sağlanmalıdır.

14- Komisyon çalışmalarında uzman kişilerden, gündemdeki konularla ilgili olmak üzere; mahalle muhtarları, il ve ilçedeki kamu kuruluşlarının amirleri ile meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar ve sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına davet edilerek görüşlerinin alındığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun İhtisas komisyonları başlıklı 15. Maddesi ve 5393 sayılı Belediye Kanununun ihtisas komisyonları başlıklı 24’üncü maddesinde;

“...Mahalle muhtarları ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ile ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar ve gündemdeki konularla ilgili sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir. Komisyon çalışmalarında uzman kişilerden yararlanılabilir.” Hükmü bulunmaktadır.

İhtisas Komisyonları konusunda Kanunda getirilen yeni düzenlemelere uygun işlem yapılması, belediye başkanlarının mahalle muhtarları ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ile ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar ve gündemdeki konularla ilgili sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılıp ve görüş bildirebilmeleri için bu katılımı sağlayıcı ve kolaylaştırıcı düzenlemeleri yapmaları ve gerekli tedbirleri almaları tavsiyeye değer görülmüştür.

15- Meclis görüşmelerinin tutulan notlara ve alınan kayıtlara dayanarak tutanağa geçirildiği, kararların tutanaklara dayalı olarak yazıldığı, başkan ve katip üyelerce imzalandığı, meclis kararlarına her yıl birden başlamak üzere birbirini izleyen karar numarası verildiği, kararların çıktı alınarak yıllar itibariyle dosyalandığı incelenmiştir.

Uygulamanın devamı sağlanmalıdır.

16- Belediye meclisince belediye personelinin performans ölçütlerinin belirlenmediği anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanununun 18/a maddesi gereğince, belediye personelinin performans ölçütlerinin belirlenmesi ve Meclisçe karara bağlanması, zaman, zaman gözden geçirilmesi sağlanmalıdır.

17- Kent Konseyinin kurulduğu, ancak aktif olarak faaliyet göstermediği ifade edilmiş ve incelenmiştir.

A

5393 sayılı Belediye Kanununun "Kent Konseyi" başlıklı 76 ncı maddesinin; "Kent konseyi, kent yaşamında; kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışır.

Belediyeler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, varsa üniversitelerin, ilgili sivil toplum örgütlerinin, siyasi partilerin, kamu kurum ve kuruluşlarının ve mahalle muhtarlarının temsilcileri ile diğer ilgililerin katılımıyla oluşan kent konseyinin faaliyetlerinin etkili ve verimli yürütülmesi konusunda yardım ve destek sağlar. Kent konseyinde oluşturulan görüşler belediye meclisinin ilk toplantısında gündeme alınarak değerlendirilir."

Hükmüne uygun olarak işlem yapılması için gayret gösterilmelidir.

18- Teftişe tabi dönem içerisinde faaliyet raporunun değerlendirilmesi, soru ve denetim komisyonu raporunun görüşülmesi yoluyla Meclisin bilgi edinme ve denetim hakkını kullandığı incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 26. Maddesinin; "Belediye meclisi, bilgi edinme ve denetim yetkisini faaliyet raporunu değerlendirme, denetim komisyonu, soru, genel görüşme ve gensoru yoluyla kullanır.

Meclis üyeleri, meclis başkanlığına önerge vererek belediye işleriyle ilgili konularda sözlü veya yazılı soru sorabilir. Soru, belediye başkanı veya görevlendireceği kişi tarafından sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılır.

Meclis üyelerinin en az üçte biri, meclis başkanlığına istekte bulunarak, belediyenin işleriyle ilgili bir konuda genel görüşme açılmasını isteyebilir. Bu istek meclis tarafından kabul edildiği takdirde gündeme alınır..." hükmüne uygun olarak Meclisin bilgi edinme ve denetim hakkını, genel görüşme ve gensoru ile de kullanabileceği unutulmamalıdır.

19- Büyükşehir Belediye Encümeninin oluşumuna yönelik Belediye Meclisince karar alındığı, Yasa gereği Encümene katılması gereken Mali Hizmetler Müdürüne ilave olarak biri genel sekreter, biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyenin Encümende görev yapmak üzere Belediye Başkanı tarafından seçildiği ve adı geçenlere bu görevlendirmenin bildirildiği,

Belediye Encümenine çoğunlukla Genel Sekreterin başkanlık ettiği, encümen toplantılarına gündemdeki konularla ilgili olarak ilgili birim amirlerinin, belediye başkanı tarafından oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere çağrıldığı incelenmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun Büyükşehir belediye encümeni başlıklı 16. Maddesi; "Büyükşehir belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri genel sekreter, biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur.

Belediye başkanının katılmadığı toplantılarda, encümen toplantılarına genel sekreter başkanlık eder."

Denildiğinden encümene normal olarak Belediye Başkanının başkanlık etmesi, genel sekreterin encümene başkanlığının istisnai olmasına dikkat edilmeli, encümenin oluşumu ve oy hakkı olmaksızın katılım hususunda madde kapsamında işlem yapılmaya devam edilmelidir.

20- Encümen toplantılarının çarşamba günleri gerçekleştirildiği, teftişe tabi dönemde belediye başkanınca acil olarak encümenin toplantıya çağırılması uygulamasının sadece bir kez yapıldığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

A

İçişleri Bakanlığı.....**TEFTİŞ RAPORU**.....Mülkiye Müfettişliği

5393 Sayılı Belediye Kanunun 35. maddesi; “..Belediye encümeni, haftada birden az olmamak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Belediye başkanı acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir.” hükmü gereği işlem yapılması sürdürülmelidir.

21- Teftişe tabi dönemde, belediye başkanlarının belediye birimlerinin çoğunluğunu denetlemediği anlaşılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun Büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkileri başlıklı 18. Maddesi; “..i) Belediye personelinin atamak, belediye ve bağlı kuruluşlarını denetlemek.” hükümlerine göre belediye başkanı tarafından, belediye ve bağlı kuruluşları ile varsa işletmeleri denetlenmesine dikkat edilmeli, denetim sonuçları bir rapor ile ilgili birimlere gönderilerek, raporda tespit edilen hususların takibi yapılmalıdır.

22- Büyükşehir Belediyesinde vatandaşın ve sivil toplum kuruluşlarının belediye çalışmaları ile ilgili katkılarının alınması yönünde pek çok toplantı ve çalışma yapıldığı ifade edilmiş ve incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun “Hemşehri Hukuku”, başlıklı 13 ncü maddesi ve “Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım” başlıklı 77 nci maddesi hükümleri gereğince sivil toplumun ve vatandaşların yönetime katkısının sağlanması sürdürülmelidir.

23- Büyükşehir Belediyesinin, kurum ve kişilere toplam **1.543.450.756,02-TL** borcunun olduğu, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının **1.770.912.757,78-TL** olduğu, borcun gelire oranı **87,16%** olduğu, bir önceki yıl personel harcamalarının **665.636.283,59-TL** olduğu, personel harcamalarının toplam bütçeye oranının **29,53%** ifade edilmiş ve incelenmiştir.

Banka Kredi Borçları Toplamı	1.133.442.707,40
Bütçe Emaneti (Piyasa Hakediş Borçları)	410.008.048,62
2020 Yılı Aralık Ayı Borç Toplamı	1.543.450.756,02
En Son Kesinleşmiş Bütçe Geliri (2020)	1.770.912.757,78
Borç Toplamının Gelire Oranı (%)	87,16%
Bir Önceki Yıl Personel Gideri Toplamı	665.636.283,59
Memur-İşçi-Sözleşmeli-Başkan Vb.	251.348.713,70
Müteahhitlik Hizmet Alımı (Şirket Personeli)	414.287.569,89
2020 Mali Yılı Gider Bütçesi	2.254.000.000,00
Personel Giderlerinin Bütçeye Oranı (%)	29,53%

5393 sayılı Belediye Kanununun 68. Maddesi d fıkrası “Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar

A

büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.” Hükmünü ihtiva ettiğinden, bu konularda dikkatli olunması sağlanmalıdır.

24- Teftiş dönemi içerisinde belediye başkanı tarafından meclis kararlarının, gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere (6) kez meclise iade edildiği, (7) kez de idari yargıya gidildiği incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 23. Maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun Meclis kararlarının kesinleşmesi başlıklı 14. Maddesi; “Büyükşehir belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü belediye meclisi kararlarını, yedi gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere belediye meclisine iade edebilir. Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de büyükşehir belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir. Büyükşehir belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine idarî yargıya başvurabilir. Büyükşehir belediye meclisi ve ilçe belediye meclisi kararları, kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülkî idare amirine gönderilir. Mülkî idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez. Büyükşehir kapsamındaki ilçe belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararlar, kararın gelişinden itibaren üç ay içinde büyükşehir belediye meclisi tarafından nazım imar plânına uygunluğu yönünden incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye başkanına gönderilir. Üç ay içinde büyükşehir belediye meclisinde görüşülmeyen kararlar onaylanmış sayılır.” Hükümleri gereğince işlem yapılması sürdürülmelidir.

25- Belediye Başkanı tarafından, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasasının 41 nci maddesinde öngörüldüğü şekilde “Faaliyet Raporu” hazırlandığı, Meclisin Nisan ayı toplantısına sunulduğu ve bir örneğinin İçişleri Bakanlığına gönderildiği, “Faaliyet Raporlarının” kamuoyuna ilan edildiği incelenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasasının 41 nci ve 5393 sayılı Belediye Kanununu 56 ncı maddesi gereğince işlem yapılması sürdürülmelidir.

26- Belediye bütçesinde yoksul ve muhtaçlar için ödenek ayrıldığı, ayrıca engelliler daire başkanlığı kurulduğu ve engelliler için yaşam merkezi ve parklar oluşturulduğu incelenmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanununun belediye başkanının görev ve yetkileri başlıklı 38/n maddesinde;

“ Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, engellilere yönelik hizmetleri yürütmek ve engelliler merkezini oluşturmak.” Belediye başkanının görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Kanun hükmü gereğinin yerine getirilmesi hususunda titiz olunmalıdır.

27- Belediyenin alacaklarının çeşit ve toplamı aşağıda gösterilmiştir:

Alacağın Türü	Alacak Tutarı
Vergi Gelirleri	21.801.073,75
Mal ve Hizmet Satış Geliri	140.066.826,09
Kira Gelirleri	125.833.259,68
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	16.439.455,68
Diğer Çeşitli Gelirler	147.025.469,14
Para Cezaları ve Cezalar	14.322.003,73

A

Diğer Gelirler (Gecikme Tazeleri)	26.509,46
TOPLAM	465.514.597,53

Belediye Başkanının görev ve yetkilerinin sayıldığı 5393 sayılı Belediye Kanununun 38. maddesinin (f) bendi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun Büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkileri başlıklı 18. Maddesi (f) bendi "Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek" görevini Belediye Başkanına verdiğinden, belediye gelirlerinin tam olarak tahsili hususunda gerekli emirler verilmeli, takibi belirli dönemlerde Belediye Başkanı tarafından bizzat yapılmalıdır.

28- Belediye tarafından kadın sığınma evlerinin açıldığı, ancak çocuklar için koruma evleri olmadığı incelenmiştir.

Günümüzde özellikle kadına ve çocuklara yönelik şiddetin önlenmesi, bu kapsamda belediyelerin de üzerlerine düşen katkıyı yapmaları, bu çalışmalar için bir toplumsal duyarlılık ve bilinç oluşturulması çok önemli hale gelmiştir. Ayrıca 5393 sayılı Belediye Kanunun 14 ncü maddesinde yer alan, "Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler" hükmü gereğince çocuklar için koruma merkezi açılması için çalışma yapılmalıdır.

PERSONEL İŞLERİ:

29- 08.04.2020 tarih ve 31093 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile; Mersin Büyükşehir Belediyesi, Büyükşehir Belediyeleri Tasnif Cetveli Ek-1 de bulunan A-2 grubuna alınarak memur ve işçi kadrolarının tespit edildiği, bu karara göre memur norm kadro sayısının 3262'ye, sürekli işçi kadro sayısının ise 1630'a yükseltildiği;

Mersin Büyükşehir Belediyesinde; 2979 memur kadrosunun bulunduğu, bunun 1177'sinin kadrolu, 43'ünün de sözleşmeli olmak üzere toplam 1220 kadronun dolu olduğu, 1630 sürekli işçi kadrosunun ihdas edildiği, 648 sürekli işçinin çalıştığı, teftişe tabi süre içerisinde 1122 atamanın yapıldığı, 110 Şube Müdürü kadrosunun ihdas edildiği, teknik hizmetler sınıfından 820 kadronun ihdas edildiği ve 337 kadronun dolu olduğu, avukatlık hizmetleri sınıfından 19 kadronun ihdas edildiği ve 9 kadronun dolu olduğu, sağlık hizmetleri sınıfından 107 kadronun ihdas edildiği ve 55 kadronun dolu olduğu, yardımcı hizmetler sınıfından 83 kadronun ihdas edildiği ve 26 kadronun dolu olduğu, genel idare hizmetleri sınıfından 1943 kadronun ihdas edildiği ve 791 kadronun dolu olduğu, din hizmetleri sınıfından 7 kadronun ihdas edildiği ve 4 kadronun dolu olduğu ayrıca dondurulmuş 21 kadronun bulunduğu tespit edilmiştir.

Belediyenin teftişe tabi dönemde personel ve kadro durumu yıllar itibariyle aşağıda belirtilmiştir.

Yıl	Memur			Sürekli İşçi		G. İşçi	Sözleşmeli Personel	Şirket (Taşeron)	Toplam Çalışan Personel Sayısı
	Kadro	Mevcut	% Oranı	Kadro	Mevcut				

2013	1080	407	38	1630	957	13	0	962	2339
2014	1811	1018	56	1630	1189	12	2	2238	4459
2015	1909	1128	59	1630	1086	12	7	3790	6023
2016	1961	1115	57	1630	1018	12	16	4447	6608
2017	2809	1135	40	1630	956	12	20	5222	7345
2018	2809	1133	40	1630	901	7	22	5034	7097
2019	2847	1144	40	1630	840	7	38	5351	7380
2020	2946	1202	41	1630	704	7	45	5843	7801
2021	2979	1177	40	1630	648	6	43	6332	8206

Yıllar itibariyle personel hareketlerine bakıldığında; mevcut memur sayısının norm kadronun oldukça altında bulunduğu, norm kadroya göre en son 2979 memur kadrosu ihdas edilmiş olmasına rağmen halen memur kadrosunda 1177 kişinin bulunduğu ve buna göre memur norm kadro doluluk oranının yaklaşık olarak % 40 olduğu, bu durumun Belediyede memurlar eliyle yürütülmesi gereken iş ve işlemler ile hizmetleri olumsuz yönde etkilediği görüldüğünden, belediyenin memur dolu kadro sayısının artırılması sağlanmalı, personel alımı veya görevlendirmelerinde Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik ile 5393 sayılı Belediye Kanununun 49. Maddesi ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 22. maddesi hükümleri ve diğer personel mevzuatı hükümlerine uygun işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

30- Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığında personel iş ve işlemlerinin İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı bünyesinde yürütüldüğü, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı Görev Yetki Sorumlulukları İle Çalışma Usul Ve Esaslarına Dair Yönetmeliği ve Başkanlık Makamının 11/01/2021 tarihli ve 4002 sayılı onayı ile kabul edilen Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesinin bulunduğu,

Mersin Büyükşehir Belediyesi İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığınca memur ve işçi kadroları ile teşkilat şemasının hazırlandığı ve uygulama için Büyükşehir Belediye Meclisine sunulduğu tespit edilmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı Görev Yetki Sorumlulukları İle Çalışma Usul Ve Esaslarına Dair Yönetmeliği ile Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönergesinin günün ihtiyaçlarına göre güncellenerek, işlemlerin söz konusu çalışma yönetmeliği ve ilgili mevzuat kapsamında yürütülmesi sürdürülmeli,

08.04.2020 tarih ve 31093 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik hükümleri doğrultusunda memur ve işçi kadroları ile teşkilat şemasının hazırlanması ve uygulanması için Büyükşehir Belediye Meclisine sunulmasına devam edilmelidir.

31- Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı personel iş ve işlemleri müfettişliğimizce Mersin Valiliğinden görevlendirilen uzman personel eliyle incelenmiş tespit edilen hususlar aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır.

A

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

32- Teftişe tabi dönem içerisinde; Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığından 78 adet nakil giden personelin olduğu, özel idare ile kapanan belde belediyelerinden devir ve diğer kurumlardan 1022 personelin nakil olarak geldiği, 100 personelin açıktan atandığı, 274 personelin (emeklilik, vefat, istifa vb.) nedenleriyle görevinden ayrıldığı,

7070 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 48 inci maddesinde yapılan değişiklik sonrası yapılan açıktan atamalarda atamaya konu personelin genel olarak güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması için İl Emniyet Müdürlüğüne yazı yazıldığı ve gelen cevabın dosyasında muhafaza edildiği görülmüş, ancak bazı personelde ise güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının olmadığı bunun yerine savcılıktan alınmış adli sicil kayıt belgesinin dosyasına konulduğu, bu durumun özellikle eski tarihlerde işe giren personellerde görüldüğü (Örn: Sicil No: 2836,1011,698 Memur Dosyaları) tespit edilmiştir.

Aşağıdaki tabloda teftişe tabi dönemde Mersin Büyükşehir Belediyesine açıktan atanan, naklen atanan ve giden, emekli olan, vefat eden ve istifa eden personele ilişkin bilgiler gösterilmiştir.

YILLAR İTİBARI İLE AÇIKTAN ATANAN, NAKLEN GELEN-GİDEN, EMEKLİ OLAN, VEFAT EDEN YA DA İSTİFA EDEN PERSONEL SAYILARI					
YILI	Açıktan Atanan Personel Sayısı	Naklen Atanan Personel Sayısı	Naklen Giden Personel Sayısı	Emekli Olan ya da Vefat Eden Personel Sayısı	İstifa eden
2013	-	-	-	-	-
2014	6	645	11	26	3
2015	8	134	5	27	
2016	6	26	5	39	1
2017	2	64	7	37	2
2018	1	36	9	29	1
2019	12	53	20	34	
2020	61	58	11	47	3
2021	4	6	10	25	
Toplam	100	1022	78	274	10

29.11.2019 tarihli ve 30963 sayılı resmi gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesinin iptal kararı nedeniyle bu tarihten sonra işe alımlarda güvenlik soruşturmalarının ve arşiv araştırmalarının yapılmadığı görülmektedir. 17.04.2021 tarihli ve 31455 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununun 3. maddesinde "(1) Arşiv araştırması, statüsü veya çalıştırma şekline bağlı olmaksızın ilk defa veya yeniden memuriyete yahut kamu görevine atanacaklar hakkında yapılır.

(2) Kurum ve kuruluşlarda, yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları hâlinde devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye

A

düšebileceđi bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler ile Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, jandarma, emniyet, sahil güvenlik ve istihbarat teşkilatlarında çalıştırılacak kamu personeli ile ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çalışacak personel, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler, üst kademe kamu yöneticileri, özel kanunları uyarınca güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına tabi tutulan kişiler ile milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis, hizmetlerde statüsü veya alıştırma şekline bağlı olmaksızın istihdam edilenler hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması birlikte yapılır." şeklinde ifade edildiğinden personel atamalarında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılması, nakil gelen ve giden personel konusunda Belediye ihtiyaçlarına öncelik verilmeli ve nakiller sonucu hizmetlerin aksamaması sağlanmalıdır.

33- Teftişe tabi dönemde; toplam 54 personelin sözleşmeli personel olarak atandığı, bunlardan 10 personelin kendi istekleri ile istifa ettiği, 1 personelin ise Sözleşmeli Personel alıştırılmasına İlişkin Esaslar Ek madde 6' nın (c) bendinin ihlali gerekçesiyle 2021 yılı için hizmet sözleşmesinin yenilenmediği ve ilgili kişi tarafından konunun yargıya taşındığı, hukuki sürecin devam ettiği, hali hazırda toplam 43 sözleşmeli personelin çalıştığı, daha önce taşeron olarak görev yapmakta olan 2 personelin (D. L. ile L. S. A.) 2019-2020 yıllarında ilk önce belediye şirketi kadrosuna alındığı sonra da 2019-2020 yıllarında sözleşmeli personel olarak görevlendirildiği,

Sözleşmeli personele ödenecek net ücret konusunda, Büyükşehir Belediye Meclisi kararının alındığı, sözleşmeli personel eliyle yürütölen hizmetlere ilişkin kadroların boş olduğu ve bu kadrolara atama yapılmadığı, yapılan sözleşmelerin süresinin bir takvim yılını aşmadığı; belirlenen ücretler konusunda Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünce yayımlanan 11.01.2012 tarihli ve 184 sayılı ve "Mahalli İdare Sözleşmeli Personeli Ücret Tavanları" konulu Genelgesinde belirtilen hususlar ile bu Genelgeye ekli ücret tavanlarının esas alındığı tespit edilmiştir.

Sözleşmeli personel alımlarının; 5393 sayılı Belediye Kanunun 49. Maddesi ile 9/5/2020 tarihli ve 31122 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 8/5/2020 tarihli ve 2506 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca Cumhurbaşkanlığı Yönetmeliği bölümüne eklenen Sözleşmeli Personel alıştırılmasına İlişkin Esaslara uygun olarak yapılmasına devam edilmelidir.

34- Mersin Büyükşehir Belediyesinde 2021 yılında çalışacak 43 sözleşmeli personele ilişkin sözleşme örneklerinin 27/01/2021 tarihli ve 13681 sayılı yazı ile Bakanlığa veya Bakanlığa gönderilmek üzere Çevre ve şehircilik İl Müdürlüğüne gönderildiği tespit edilmiş,

5393 sayılı Belediye Kanunun 49. Maddesinin 5. Fıkrasında "Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılmaz ve ücret mahiyetinde aynı ya da nakdî menfaat temin edilmez. Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır. Bu personele ait sözleşme örnekleri sözleşmenin imzalanmasını izleyen 30 gün içinde Çevre ve şehircilik Bakanlığına gönderilir. ..." hükmüne göre işlem yapılmasına devam edilmelidir.

35- Sözleşmeli personelin, Devlet Personel Başkanlığının 15.04.2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Genel Tebliğinde belirtilen esas ve usullere göre özlük dosyalarının tutulduğu ancak bazı dosyalarda evrakların ilgili bölümlere takılmadığı tespit edilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B ve 4/C maddelerine göre istihdam edilen personelin personel bilgi dosyasında; "...kronolojik sıraya göre sözleşmeler, öğrenim durumuna ilişkin belgeler, kurum içi yer ve unvan değişikliklerine ilişkin belgeler, izinler,

A

sendika üyeliğine ilişkin bilgileri, sözleşme feshi ve hizmete yönelik diğer belgeler tutulur." denildiğinden uygulamaya bu esaslar çerçevesinde devam edilmesi sağlanmalıdır.

36- Kamu Görevlileri Etik davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 23. Maddesinde "... Bu kanun kapsamındaki kamu görevlileri, bir ay içinde, Ek-1' de yer alan "Etik Sözleşme" belgesini imzalamakla yükümlüdürler. Bu belge personelin özlük dosyasına konur...." hükmü ile Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 6. Maddesinde "İlgililer sözleşmelerinde belirtilen görev dışında başka bir işte çalıştırılmaz." Hükümlerine istinaden Mersin Büyükşehir Belediyesinde çalışan 43 sözleşmeli personele kamu görevlileri etik sözleşmesinin imzalatıldığı ayrıca sözleşmeli personelin sözleşmeleri dışında başka bir yerde çalıştırılmadığı tespit edilmiştir.

Uygulamaya bu esaslar çerçevesinde devam edilmesi sağlanmalıdır.

37- Teftişe tabi dönemde Mersin Büyükşehir Belediyesince görevden yükselme ve unvan değişikliği kapsamında 135 personelin atamasının yapıldığı, 2013, 2019 ve 2020 yıllarında görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı açılmadığı tespit edilmiştir.

Atanan Personel Sayıları:

Yıl	Görevde Yükselme	Unvan Değişikliği
2014	-	6
2015	-	4
2016	16	11
2017	29	28
2018	-	24
2021 (süreç halen devam etmektedir.)	-	17
TOPLAM	45	90

02.07.2020 tarihli ve 31173 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak konulan ve Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliği yürürlükten kaldıran Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin 10. Maddesinde yer alan; "Görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakların yazılı ve sözlü sınavda başarılı olmaları gerekir." hükmü ile 11 inci maddesinde yer alan;

"(1) Görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atama yapılacak boş kadroların sınıfı, unvanı, derecesi, hangi birimde bulunduğu ve aranacak şartlar, her yılın 15 Ocak tarihine kadar duyurulur. İlgililerin müracaatları 1 Şubat tarihine kadar alınır. Duyuruda yazılı sınava ilişkin olarak Bakanlıkça belirlenen konu başlıklarına yer verilir.

(2) İlan edilen boş kadrolar için belirlenen başvuru tarihinin son günü itibarıyla aranan nitelikleri taşıyan personel, başvuru şartlarını taşıdığı farklı unvanlı kadrolardan sadece biri için duyuruda belirtilen şekilde başvuruda bulunabilir. Başvurular, ilanda belirtilmesi şartıyla elektronik ortamda da yapılabilir.

(3) Aylıksız izinde bulunanlar dâhil olmak üzere, ilgili mevzuatı uyarınca verilen izinleri kullanmakta olanlar da başvuruda bulunarak sınava katılabilir.

(4) Aday memurlar ve görevden uzaklaştırılmış bulunan personel başvuruda bulunamaz.

A

(5) Bir yerel yönetimin kadroları için diğer yerel yönetimlerin veya başka kurumların personeli başvuruda bulunamaz.

(6) Yerel yönetimlerin personel işlerinden sorumlu birimlerine yapılan başvurular incelenerek, aranan şartları taşıyanlar kurumlarınca 15 Şubat tarihine kadar resmi internet sitelerinde ilan edilir. Görevde yükselme veya unvan değişikliği sınavına katılma şartlarını taşımayanlara durumu gerekçesi ile bildirilir. Söz konusu listeye ilişkin olarak ilan tarihinden itibaren beş iş günü içinde ilgili yerel yönetimin personel işlerinden sorumlu birimine itiraz edilebilir. İtirazlar beş iş günü içinde ilgili birimlerce sonuçlandırılır.

(7) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan personelin görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atamalarının yapılması amacıyla, ilgili yerel yönetimler her yılın Şubat ayı sonuna kadar yazılı sınava tabi tutmak istedikleri personelin niteliklerini ve sayısını valiliklere bildirir. Valiliklere gelen listeler birleştirilerek tek liste halinde en geç 15 Mart tarihine kadar Bakanlığa gönderilir.

(8) Yazılı sınavlara katılacakların listesi Bakanlık tarafından sınavı yapacak kuruma bildirilir." hükümleri ve Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen genel ve özel şartları taşıyanlar için liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı yapılmasına devam edilmelidir.

38- Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığında teftiş tarihi itibarıyla dolu memur kadrosunun 1177 olduğu ve belediyede çalışan engelli memur sayısının "35" olduğu dikkate alındığında, % 2,97 oranında engelli memur çalıştırıldığı tespit edilmiştir.

23.07.1965 tarih ve 12056 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 657 sayılı Devlet Memurları Kanunun "Engelli personel çalıştırma yükümlülüğü" başlıklı 53'üncü maddesinde; "Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır." hükmüne göre işlem yapılması sağlanmalıdır.

39- Teftiş tarihi itibarıyla "32" adet engelli kadrosunda çalışan işçi, "12" adet eski hükümlü işçi ve 6 şehit/gazi yakınının istihdam edildiği; toplamda "648" kadrolu işçi bulunduğu dikkate alındığında, % 4,94 oranında engelli işçi ve % 2,78 oranında eski hükümlü işçi ve terör mağduru işçi çalıştırıldığı tespit edilmiştir.

22.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun "Engelli ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu" başlıklı 30' uncu maddesinde; "İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır." hükmüne uygun işlem tesis edilmesine dikkat edilmelidir.

40- Mersin Büyükşehir Belediyesinde bulunan 648 işçiden 155' inin, şirkete bağlı çalışan 6332 işçiden de 743'ünün, kadro konusu olan ve süreklilik arz eden görevlerde çalıştırıldığı (büro işlerinde) ve memurlar eliyle yürütülmesi gereken bazı görevlerin işçi statüsündeki personel tarafından yürütüldüğü tespit edilmiştir.

Anayasanın 128. maddesinde, devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceği,

A

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4. ve 33. maddelerinde de süreklilik arz eden görevlerin memurlar eliyle yürütüleceği ve kadrosuz memur çalıştırılmayacağı hükme bağlanmıştır.

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün; "...memurlar eliyle yürütülmesi gereken kamu görevlerinin yürütülmesinde işçi statüsünde personel istihdamının, Anayasanın 128/1, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddeleri ile Sayıştay 3. Dairesi'nin 1968/229 ve 1. Dairesinin 1969/6978 gün ve sayılı kararları karşısında mümkün olmadığına..." ilişkin 14/11/1994 tarihli ve B.050.MAH.0710001/1568 sayılı genelgesi mevcuttur.

Sayıştay 1. Dairesinin 1969/6978 sayılı ve 3. Dairesinin 1968/229 sayılı kararlarında; kadro konusu olan ve süreklilik arz eden görevlerde yevmiyeli personelin çalıştırılmayacağı hususuna açıklık getirilmiştir.

Danıştay 2. Dairesi'nin... Belediyesi ile ilgili 18/06/1998 tarih ve E: 1996-2988, K: 1998-2222 sayılı kararında; daimi işçi olan kişilerin mevzuata aykırı olarak memurluk kadrolarında görevlendirmenin TCK'nın 257 ncı maddesinde tarif edilen görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu ifade edilmiştir. Yine Danıştay 2. Dairesi'nin... Büyükşehir Belediyesi ile ilgili 09/12/1997 tarih ve E: 1996-666, K: 1997-2956 sayılı kararında da; belediyenin genel idare esaslarına göre yürütmek zorunda olduğu asli ve sürekli kamu görevlerini işçi statüsünde kişiler atayarak, Anayasanın 128 ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4 üncü maddesine aykırı olarak işçiler eliyle gördürmesi şeklindeki işleminin TCK'nın 257 ncı maddesinde tarif edilen suçu oluşturduğu ifade edilmiştir.

Yukarıda sıralanan Kanun hükümleri, konuya açıklık getiren Bakanlık Genelgesi, Sayıştay, Danıştay ve Yargıtay Kararları göz önünde bulundurularak hukuka uygun işlem tesis edilmesi sağlanmalı, aksi uygulamaların ilgililerin hukuki ve cezai sorumluluğunu doğuracağı unutulmamalıdır.

41- Mersin Büyükşehir Belediyesinde çalışan 648 işçinin özlük dosyalarının mevcut olduğu incelenemediği kadarıyla işçilerin özlük dosyalarının mevzuata uygun olarak düzenlendiği ve genel olarak herhangi bir eksikliğin olmadığı tespit edilmiştir.

4857 sayılı İş Kanununun 75 inci maddesinde "İşveren çalıştırdığı her işçi için bir özlük dosyası düzenler. İşveren bu dosyada, işçinin kimlik bilgilerinin yanında, bu Kanun ve diğer kanunlar uyarınca düzenlemek zorunda olduğu her türlü belge ve kayıtları saklamak ve bunları istendiği zaman yetkili memur ve mercilere göstermek zorundadır. İşveren, işçi hakkında edindiği bilgileri dürüstlük kuralları ve hukuka uygun olarak kullanmak ve gizli kalmasında işçinin haklı çıkarı bulunan bilgileri açıklamamakla yükümlüdür." hükmüne göre iş ve işlemlerin devamı sağlanmalıdır.

42- Teftiş tarihi itibari ile Mersin Büyükşehir Belediyesinde 6 geçici işçi çalıştırıldığı tespit edilmiştir.

Geçici işçi istihdamı durumunda Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğinin "Geçici İşçiler" başlıklı 24. Maddesinde yer alan; "Belediyeler ve mahalli idare birliklerinde kullanılacak geçici işçi iş pozisyonları bu kurum ve kuruluşlar için norm kadro standartları cetvellerinde belirlenen memur norm kadro standardı toplamının yüzde yirmisini geçmemek üzere bulunacak sayının yuvarlanması ve tam yıl esasına göre hesaplanması sonucu adam/ay sayısına göre meclis tarafından yıllık olarak belirlenir..." hükmüne uygun işlem tesisi konusunda dikkatli olunmalıdır.

43- Mersin Büyükşehir Belediyesinde görevli her memur için özlük dosyası tutulduğu, ancak bazı özlük dosyalarında bulunan evrakların düzenli olmadığı (Örn: Sicil No: 908,1060 Memur Dosyaları) ve Devlet Personel Başkanlığının 15.04.2011 tarihli Resmi

Gazetede yayımlanan Genel Tebliğinde belirtilen esas ve usullere göre dosyaların bölümlere ayrıldığı ancak ilgili evrakların asıl bölümlerine takılmadığı tespit edilmiştir.

Devlet Memurları Kanunun 109'ncü - (Değişik madde: 13/02/2011-6111 S.K 109. mad.) maddesine göre "Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Her memur için bir özlük dosyası tutulur. Özlük dosyasına, memurun mesleki bilgileri, mal bildirimleri; varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları, disiplin cezaları ile ödül ve başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler konulur. Memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde, hizmet gerekleri yanında özlük dosyaları göz önünde bulundurulur. Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usul ve esaslar Devlet Personel Başkanlığınca belirlenir." hükmü ile Devlet Personel Başkanlığının 15.04.2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Genel Tebliğinin;

"1- Memurlar, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası esas alınarak kurumlarınca tutulacak personel bilgi sistemine kaydolunurlar. Burada memurun adı, soyadı, cinsiyeti, doğum tarihi ve yeri, öğrenimi, kadro unvanı ve derecesi, memuriyete başlama tarihi, memuriyetten ayrılma tarihi ve sebebi, sendika üyeliğine ilişkin bilgiler ile gerekli görülecek diğer mesleki bilgiler kaydedilir.

2- Kurumlarca her memura üzerinde memurun kurumu, adı, soyadı, unvanı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, fotoğrafı ve gerekli görülen diğer bilgilerin yer aldığı bir kurum kimlik belgesi verilir.

3- Her memur için bir özlük dosyası tutulur. Özlük dosyalarının itina ile doğru ve tarafsız bir şekilde tutulmasından personel birimleri sorumludur.

4- Özlük dosyaları memurların başarı, yeterlik ve ehliyetlerinin tespitinde, kademe ilerlemelerinde, derece yükselmelerinde, emekliye ayrılmalarında veya hizmetle ilişkilerinin kesilmesinde göz önünde bulundurulur.

5- Özlük dosyası sekiz bölümden oluşur:

Birinci bölümde; ilk-yeniden-naklen atamaya ilişkin belgeler,

İkinci bölümde; öğrenim durumu, bildiği yabancı diller ve derecesi, yaptığı lisansüstü eğitim-staj ve incelemeleri ile ilgili belgeler, katıldığı her türlü eğitim faaliyetine ilişkin belgeler, kendisi tarafından verilen yayın ve eserlerine ilişkin bilgiler,

Üçüncü bölümde; memurun kullandığı izinlere ilişkin belgeler,

Dördüncü bölümde; memur hakkında yapılan disiplin soruşturmalarına ilişkin evraklar ile verilen disiplin cezaları, yargı organlarınca memur hakkında verilmiş karar örnekleri, görevden uzaklaştırmaya ilişkin belgeler ile varsa inceleme, soruşturma ve denetim raporları,

Beşinci bölümde; kurumlarca gerekli görülmesi halinde memurun maaş, ücret, harcırah ve sair parasal haklarına ilişkin belgeler, emeklilik durumuna ilişkin belgeler, bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin bildirimler, mal beyannameleri ile sendika üyeliğine ilişkin belgeler,

Altıncı bölümde; memurun adaylık ve asli memurluğa atanmasına ilişkin belgeler, derece ve kademe ilerlemeleri, sınıf, yer, unvan, görev değişiklikleri ile ilgili belgeler, geçici görevlendirilmesine ilişkin belgeler,

Yedinci bölümde; ödül, başarı ve üstün başarı belgesi verilmesine ilişkin bilgi ve belgeler,

Sekizinci bölümde; askerlik durumu, mecburi hizmet yükümlülüğü ve özürzlülük durumuna ilişkin belgeler ile yukarıdaki bölümler kapsamına girmeyen memurun hizmet durumuna ilişkin diğer mesleki bilgi ve belgeler, saklanır.

6- Belgeler özlük dosyasının ilgili bölümüne, eski tarihli olan altta olacak şekilde, kronolojik sıraya göre yerleştirilir." hükümlerine göre işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

A

44- Mersin Büyükşehir Belediyesinde, Başkanlık Makamına bağlı, Özel Kalem Müdürlüğünün asaleten, Protokol ve Törenler Şube Müdürlüğünün vekaleten, Kalite Yönetimi ve Kent Araştırmaları Şube Müdürlüğünün vekaleten yürütüldüğü,

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığı, Engelliler ve Sağlık Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Etüt ve Projeler Dairesi Başkanlığı, Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, İç Denetim Birimi Başkanlığı, İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı, İtfaiye Dairesi Başkanlığı, Makine İkmal Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığı, Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Mezarlıklar Dairesi Başkanlığı, Park ve Bahçeler Dairesi Başkanlığı, Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Tarımsal ve Veteriner Hizmetler Dairesi Başkanlığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı, Ulaşım Dairesi Başkanlığı, Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı, Yol Yapım Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığı, Zabıta Dairesi Başkanlığı görevlerinin asaleten yürütüldüğü,

Genel Sekreterlik Makamı, Fen İşleri Dairesi Başkanlığı, Muhtarlık İşleri Dairesi Başkanlığı, Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığının ise vekaleten yürütüldüğü, 110 adet Şube Müdürlüğü kadrosunun 18'inin asaleten, 90'ının vekaleten yürütüldüğü, 2 kadronun ise boş olduğu tespit edilmiştir.

Durumları uygun belediye personelinin, Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğin 5. maddesi ile bu Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik gereğince görevde yükselmeleri konusunda çalışmaların yürütülmesi, boş olan müdürlük kadrolarının doldurulması sağlanmalıdır.

45- Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığınca; 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile 10/2/1995 tarihli ve 95/6542 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yürürlüğe konulan Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzük Hükümleri gereği, 2 personel istihdam edildiği tespit edilmiştir.

Sosyal Hizmetler Kanunu ile 10/2/1995 tarihli ve 95/6542 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Yürürlüğe konulan Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzük hükümlerinden doğan yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla yeterli sayıda boş kadronun Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 22. maddesine uygun olarak tahsis edilmesi ve bu kadroların kullanılmasında yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda gerekli titizliğin gösterilmeye devam edilmesi gerekmektedir.

46- Teftiş tarihi itibarıyla Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından kısmi sözleşme ile çalıştırılan personel bulunmadığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49. maddesinin dördüncü fıkrasında; "...Avukat, mimar, mühendis (inşaat mühendisi ve harita mühendisi olmak kaydıyla) ve veteriner kadrosu bulunmayan veya işlerin azlığı nedeniyle bu unvanlarda kadrolu personel istihdamına ihtiyaç duyulmayan belediyelerde, bu hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, haftanın ya da ayın belirli gün veya saatlerinde kısmi zamanlı olarak sözleşme ile personel çalıştırılabilir. Kısmi zamanlı olarak çalıştırılacak personel sayısı yukarıda belirtilen her unvan için birden fazla olamaz ve bunlarla yapılacak sözleşme süresi takvim yılını aşamaz..." hükmü doğrultusunda işlemlerin yürütülmesine dikkat edilmelidir.

47- Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından; 2018 yılında 5184 taşeron işçinin başvurularının alındığı, Taşeron İşçi Tespit Komisyonunun ve Taşeron İşçi Sınav

Komisyonunun oluşturulduğu, 02.02.2018 tarih ve 15341 sayılı sözlü sınav onayı alındığı ve 12.03.2018 tarihinde sözlü sınavın, 15-15.03.2018 tarihlerinde uygulamalı sınavın yapıldığı,

Sınavda başarılı olan ve durumu uygun bulunan 4902 taşeron işçiden, 696 Sayılı KHK'nın 127. Maddesi ve 27.06.1989 tarih ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23 ve 24'üncü maddeler doğrultusunda Bakanlar Kurulu Kararı ile tescil edilen Mersin Büyükşehir Belediyesine bağlı Mersin Büyükşehir Kültür Sanat Bilim Ulaştırma Ticaret ve Sanayi A.Ş. ne 3953 işçinin, Mersin Büyükşehir İmar İnşaat Tur. Oto. Elekt. Üret. Rek. ve Organizasyon ve San. Tic. A.Ş. ne ise 949 işçinin, şirket uhdesinde işçi statüsüne geçirildikleri,

Mersin Büyükşehir Belediyesinin 15.01.2018 tarih ve E.5677 sayılı yazısı ile Mersin İl Emniyet Müdürlüğüne başvurularak personelin güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması tamamlandığı, sınavda başarılı olan 4935 adaydan 26 adayın sınav sonrası arşiv araştırmasının olumsuz geldiği, 7 kişinin ise istifa ettiği nedeniyle 02.04.2018 tarihinde 4902 kişinin zikredilen şirketlerde işe girişlerinin yapıldığı ve işçilere özlük dosyası oluşturulduğu tespit edilmiştir.

İşlemlerin ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılması, mevzuat açısından şartları uygun olmayan personel ile ilgili gereği derhal yerine getirilmesi konusunda titiz olunmalıdır.

48- Teftişe tabi dönemde, borçlarını zamanında ödememe veya sair sebeplerle haklarında çeşitli İcra Müdürlükleri tarafından takibi başlatılan 2013 yılında 23, 2014 yılında 63, 2015 yılında 75, 2016 yılında 90, 2017 yılında 59, 2018 yılında 70, 2019 yılında 80 ve 2020 yılında 72 ve 2021 yılında 59 kişinin bulunduğu, ancak kişiler hakkında bugüne kadar herhangi bir disiplin soruşturmasının açılmadığı tespit edilmiştir.

657 sayılı Kanunun 125. maddesinin (B) fıkrasının (k) bendinde "Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak" kınama cezasını gerektiren fiiller arasında sayıldığından, borçlarını ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olan memurlar hakkında disiplin soruşturması yapılması sağlanmalıdır.

49- Mersin Büyükşehir Belediyesinde mevcut 43 Sözleşmeli Personelin tamamının, memurlardan da bazılarının (Örn: Sicil No: 698, 908, 1591) hastalık raporlarının birim amirleri tarafından hastalık iznine çevrilmediği hastalık raporlarının doğrudan özlüğüne konulduğu tespit edilmiştir.

Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 7'nci maddesinde "(2) Hastalık izni, memurun görev yaptığı kurum veya kuruluşun izin vermeye yetkili kıldığı birim amirlerince verilir. Yurt dışında verilecek hastalık izinlerinde misyon şefinin onayı zorunludur." denildiğinden kanun hükmü doğrultusunda işlem yapılmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

50- Teftişe tabi dönemde, birim müdürlüğü ve üstü kadrolarına yapılan atamaların Belediye Meclisinin bilgisine sunulması konusunda İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından Belediye Meclisine yazılı olarak bilgi verilmediği, birim müdürlerinin birimler arası yer değişikliği ile birim müdürlüklerine vekâleten atamalar hususunda Belediye Meclisine herhangi bir bildirimde bulunulmadığı tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunun 22. maddesinin 1. fıkrası; "Büyükşehir Belediyesi personeli, büyükşehir belediye başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda büyükşehir belediye meclisinin bilgisine sunulur." hükmü gereğince birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ile ilgili olarak madde hükmüne uygun işlem yapılması ve meclise sunulan bilginin tutanaklara geçirilmesi uygulamasına titizlikle uyulmalı, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalardan İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı tarafından meclis başkanlığı

A

sekreterliğine yazılı olarak bilgi verilmek üzere Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığına bildirilmesi usul haline getirilmelidir.

51- Teftişe tabi dönemde; Mersin Büyükşehir Belediyesinde Memur ve İşçiler hakkında verilen disiplin cezalarına ilişkin personel sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yılı	Memurlara Verilen Cezalar	İşçilere Verilen Cezalar
2013	() Uyarma () Kınama () Aylıktan Kesme () Kademe İL Durdurulması () Memuriyete Son	() İhtar () gün yevmiye kesimi () İş Akdi Feshi
2014	(2) Uyarma (2) Kınama (3) Aylıktan Kesme (4) Kademe İL Durdurulması () Memuriyete Son	() İhtar (38) gün yevmiye kesimi (2) İş Akdi Feshi
2015	(5) Uyarma (7) Kınama (12) Aylıktan Kesme (2) Kademe İL Durdurulması (1) Memuriyete Son	(4) İhtar (43) gün yevmiye kesimi (1) İş Akdi Feshi
2016	(3) Uyarma (9) Kınama () Aylıktan Kesme () Kademe İL Durdurulması (24) KHK Kamu Gör. İhraç	(5) İhtar (22) gün yevmiye kesimi () İş Akdi Feshi (8) KHK Kamu Gör. İhraç
2017	(7) Uyarma (10) Kınama (3) Aylıktan Kesme () Kademe İL Durdurulması (1) Memuriyete Son (3) KHK Kamu Gör. İhraç	(3) İhtar (24) gün yevmiye kesimi (1) İş Akdi Feshi (1) KHK Kamu Gör. İhraç
2018	(9) Uyarma (5) Kınama (6) Aylıktan Kesme (1) Kademe İL Durdurulması () Memuriyete Son	() İhtar (12) gün yevmiye kesimi (2) İş Akdi Feshi
2019	(6) Uyarma (11) Kınama () Aylıktan Kesme (1) Kademe İL Durdurulması () Memuriyete Son	(18) İhtar (64) gün yevmiye kesimi (4) İş Akdi Feshi
2020	(11) Uyarma (15) Kınama (9) Aylıktan Kesme (5) Kademe İL Durdurulması () Memuriyete Son	(2) İhtar (19) gün yevmiye kesimi (4) İş Akdi Feshi
2021	(8) Uyarma () Kınama (5) Aylıktan Kesme () Kademe İL Durdurulması () Memuriyete Son	(5) İhtar (11) gün yevmiye kesimi () İş Akdi Feshi

Disiplinli bir çalışma anlayışını, Belediye hizmetlerinde; hızı, kaliteyi, etkinliği ve verimliliği artıracak göz önünde bulundurularak 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili maddeleri gereğince ceza ve ödül mekanizmasının dengeli ve adaletli bir şekilde işletilmesinin devamı sağlanmalıdır.

52- Teftişe tabi dönemde; 01.09.2019 tarih ve 30875 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Kamu Görevlileri Hakem Kurulu Kararına İlişkin 2020 ve 2021 Yıllarını Kapsayan 5. dönem Toplu Sözleşmesinin 4. bölüm Yerel Yönetimler Hizmet Koluna İlişkin Mali ve Sosyal Haklar Madde 3-" (1) 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 22. maddesinin son fıkrası, 5302 sayılı İl Özel İdare Kanununun 36 ncı maddesinin son fıkrası ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 ncü maddesinin son fıkrasında yer alan "20.000" gösterge rakamı "25.000", "30.000" gösterge rakamları "36.000" olarak uygulanır" hükmü gereğince Mersin Büyükşehir Belediye memurlarına ikramiye ödemesi yapıldığı,

2014 yılının Şubat ayında Mersin Büyükşehir Belediyesi Encümeninin 12.02.2014 tarih ve 302-03-28 sayılı kararı ile 1. Dönemde 41 memurun, 2. Dönemde 41 memurun olmak üzere toplam 82 memurun,

2015 yılının Temmuz ayında Mersin Büyükşehir Belediyesi Encümeninin 15.07.2015 tarih ve 228 sayılı kararı ile 1 memurun,

2019 yılının Ağustos ayında Mersin Büyükşehir Belediyesi Encümeninin 16.08.2019 tarih ve 468 sayılı kararı ile 1. Dönemde 112 memurun, 2. Dönemde 112 memurun olmak üzere toplam 224 memurun,

2020 yılının Şubat ayında Mersin Büyükşehir Belediyesi Encümeninin 05.02.2020 tarih ve 81 sayılı kararı ile 1. Dönemde 2 memurun ve 02.12.2020 tarih ve 2794 sayılı kararı ile 2. Dönemde 3 memurun ikramiye ile ödüllendirildiği tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 22. maddesinin 3. fıkrası "Sözleşmeli ve işçi statüsünde çalışanlar hariç belediye memurlarına, başarı durumlarına göre toplam memur sayısının % 10'unu ve Devlet memurlarına uygulanan aylık katsayının (30.000) gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere hastalık ve yıllık izinleri dahil olmak üzere, çalıştıkları sürelerle orantılı olarak encümen kararıyla yılda en fazla iki kez ikramiye ödenebilir." denilmektedir.

Personelin disipline uyumu ve iş verimine katkısı göz önünde bulundurularak, hizmette verimliliğin artırılması, iş disiplinin tesisi, liyakatli ve başarılı personelin teşviki maksadıyla üstün gayret ve başarı gösteren Belediye memurlarına 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 22. maddesinin 3. fıkrasındaki hüküm doğrultusunda ikramiye ödenmesi sağlanmalıdır.

53- Teftişe tabi dönem itibarıyla; memurlardan alınan mal bildirimlerinin bir önceki bildirimler ile karşılaştırıldığı, 657 sayılı kanuna tabi memurların mal bildirimleriyle ilgili yapılan incelemede; genel olarak mal bildirimlerinin alındığı, ancak mal bildirimlerinin eksik doldurulduğu, bazı memurların ek mal bildiriminde bulunmaları gerekirken genel beyan olarak bildirimde bulundukları (1011 sicil nolu Z. E.'nin 2019 yılında aldığı otomobili ek bildirim olarak vermesi gerekirken genel beyan olarak verdiği ve taşınır malın edinme tarihinin olmadığı), mal bildirim formlarında tarih kısımlarının boş bırakıldığı (1138 sicil nolu M.P.'nin ek mal bildiriminde tarih olmadığı), bazı memurların ek mal bildiriminde bulunmaları gerekirken bildirimde bulunmadıkları (M. Ö.'nün 2017 yılında aldığı evin ek bildirimini yapmamış olması), Mal bildirim komisyonunca da bulunan eksikliklerin giderilmesi veya beyandaki eksiklikleri düzeltmek adına personelin yazı ile uyarıldığı ve mal beyanının eksiksiz ve zamanında verilmesi hususlarında personele yönelik idari işlemlerin yapıldığı (Örneğin; A. A. ve M. Ö. hakkında yazışma örnekleri) tespit edilmiştir.

A

Mal bildirimleriyle ilgili 3628 sayılı Kanunun Bildirim Zamanı başlıklı 6. maddesinin d bendinde "Mal varlığında önemli bir değişiklik olduğunda bir ay içinde" bildirilmesi, Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkındaki Yönetmeliğin Mal bildirim formunun doldurulması başlıklı 12. Maddesinde "Ekli "Mal Bildirimi Formu" tek nüsha olarak doldurulur ve tarih belirtilmek suretiyle imzalanır." ve yine aynı Yönetmeliğin 7. Maddesinde "6 ncı maddede belirtilen merciler, mal bildirimlerinin süresi içinde verilmesini sağlamakla sorumludurlar. Bu merciler mal bildirimlerinin verilmesini izlemek için birim veya personel görevlendirirler. Ayrıca, müsteşarlar, merkez teşkilatları ile varsa bağlı ve ilgili kuruluşlarında görevli her düzeydeki kamu personelinin mal bildirimlerinin verilmesi, verilen mal bildirimlerine ilişkin olarak 18 nci madde uyarınca gerekli inceleme ve karşılaştırmaların yapılmasını sağlamak ve bu çerçevede yapılacak çalışmalar sonucunda, gerekli görülen hallerde personelin mal bildirimleri hakkında ilgili denetim birimlerince inceleme yapılması için girişimde bulunmak veya konuyu Cumhuriyet başsavcılıklarına bildirmekle görevli ve sorumludur." hükümleri uyarınca işlem tesis edilmelidir.

54- Teftişe tabi dönem itibarıyla; sözleşmeli personelden mal bildirimlerinin alındığı, alınan mal bildirimlerinin bir önceki bildirimler ile karşılaştırıldığı, ancak mal bildirimlerinin eksik doldurulduğu (sözleşmeli personel G.A.T'nin sahip olduğu taşınır aracın mal bildiriminde edinme tarihini sadece yıl olarak yazıldığı, borç alacak kısmında tutarların okunmadığı), Mal bildirim komisyonunca da mal beyanının eksiksiz ve zamanında verilmesi hususlarında personelin yazı ile uyarıldığı tespit edilmiştir.

3628 sayılı kanunun Mal bildiriminde bulunacaklar başlıklı 3. Maddesinin d bendinde "...işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri" denildiğinden sözleşmeli personellerden de mal bildiriminin alınması konusunda gerekli titizliğin gösterilmeye devam edilmesi gerekmektedir.

Mal bildirimlerinin tamamının bir önceki mal bildirimini ile karşılaştırılarak sonucuna göre işlem yapılması sürdürülmelidir.

TASINMAZ MAL VE İHALE İŞLEMLERİ:

55- Kira işlemlerinin incelenmesinde; (1102) gayrimenkulün kirada olduğu, bu gayrimenkullerin büyük kısmının dükkân, park ve bahçelerdeki kafeterya ve çay ocağı gibi yerler olduğu, kararların ilgili kira dosyalarında mevcut olduğu, görülebildiği kadarıyla kira defterlerinin usulüne uygun tutulmaya çalışıldığı, aynı zamanda bilgisayar ortamında kayıtların takip edilmeye çalışıldığı incelenmiştir.

Kiraya ilişkin encümen kararlarının tarih ve numara sırasına göre ayrı bir dosyada muhafaza edilmesi, kiraya verilen taşınmazların ücret ve kira sözleşmesi süresinin bu dosyadaki kararlardan kontrol edilmesi, kira defterinin düzenli tutularak bu bilgilerin düzgün olarak işlenmesi ve kira alacaklarının tahakkuklarının da zamanında ve doğru olarak yapılarak tahsili için ilgili birime gönderilmesi konusuna özen gösterilmeli,

Kira tahakkuk ve tahsilâtının zamanında yapılmamasının ilgililerin cezai ve mali sorumluluğunu doğuracağı bilinmelidir.

56- Kiralamalarda değer tespitinin Belediye Başkanı onayı ile kurulan (5) kişilik komisyon tarafından yapıldığı, kararlarda emlak rayiç değeri, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan sorulduğu incelenmiştir.

2886 sayılı kanunun tahmin edilen bedelin tespiti başlıklı 9. Maddesi " Tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da

eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir.

Ancak, yapım işlerinde bu işler için kanunların verdiği yetkiye dayanılarak ilgili dairelerce tespit edilmiş birim fiyatları varsa, bunlar uygulanır." Hükmü mevcut olduğundan bundan böyle değer tespitinde geniş bir araştırma yapılarak, buna ilişkin belgelerin dosyalarında muhafaza edilmesi sürdürülmelidir.

57- Belediyenin emlak işlerinin takibi Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı tarafından yerine getirildiği incelenmiştir.

58- Görülebildiği kadarıyla Belediyeye ait gayri menkullerin kiralanma işlemlerinin 2886 sayılı Kanunun 51/g maddesine göre yapılmadığı incelenmiştir.

2886 sayılı Kanunun 51/g maddesinde; "Aşağıda yazılı işlerin ihalesi, pazarlık usulüyle yapılabilir;g)Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi," gibi işlerde bu fıkra hükmü uygulanacağından, kanuni şartların oluşmadığı durumlarda açıklık ve rekabeti kısıtlayıcı uygulamalardan kaçınılmalıdır.

59- İşgal Harcına konu kullanımlar haricinde, belediyenin özel mülkiyetinde veya tasarrufunda bulunan taşınmaz malların ihaleye çıkılana kadar geçen sürede gerçek ve tüzel kişilerden ecrimisil istenildiği, bu kapsamda 2020 yılında toplam (196) kişiden (1.679.971,49)TL ecrimisil alacağının tahakkuk ettirildiği incelenmiştir.

Bundan böyle de, belediyenin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufunda bulunan taşınmaz malların gerçek ve tüzel kişilerce işgali halinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1. ve 75. maddeleri ile 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri uyarınca ecrimisil istenmesi ihmal edilmemelidir.

60- Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı kayıtlarında Mersin Büyükşehir Belediyesi hüküm ve tasarrufunda (4296) adet ve 17,841,325.91 m² taşınmazın bulunduğu incelenmiştir.

Bu taşınmazların kullanım durumuna göre dağılımı aşağıda çıkartılmıştır.

ERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ADINA KAYITLI TAŞINMAZ KAYDI			
Nitelik	M ²	ORAN	PARSEL SAYISI
1.1.1. İdare Binaları	636,236.37	3.57%	217
1.1.2. Eğitim ve Öğretim Amaçlı Bina ve Tesisler	86,061.15	0.48%	17
1.1.3. Sağlık Hizmeti Amaçlı Bina ve Tesisler	5,653.00	0.03%	4
1.1.4. Sosyal ve Kültürel Amaçlı Bina ve Tesisler	91,297.03	0.51%	53
1.1.5. Spor Amaçlı Bina ve Tesisler	200,749.67	1.13%	20

A

1.1.6. Turizm ve Dinlenme Amaçlı Bina ve Tesisler	40,343.33	0.23%	15
1.1.7. Konutlar	22,500.00	0.13%	225
1.1.8. Tutukevi, Cezaevleri ve İslahevleri	-	-	0
1.1.9. Ticari Amaçlı Bina ve Tesisler	151,657.45	0.85%	463
1.1.10 Depolama Amaçlı Binalar	308,295.85	1.73%	10
1.1.11. Tarihi ve Sanatsal Yapılar	52,748.90	0.30%	1
1.1.12. Sanayi ve Üretim Amaçlı Bina ve Tesisler	63,352.12	0.36%	6
1.1.13. Tarımsal Amaçlı Bina ve Tesisler	5,673.98	0.03%	2
1.1.14. Askeri Bina ve Tesisler	877.00	0.00%	1
1.2. Arsalar	1,561,079.56	8.75%	618
1.3. Araziler	1,825,174.54	10.23%	250
1.4. Ormanlar	437.42	0.00%	1
1.5. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri (Enerji Nakil Hatları, Yollar, Otogar vb.)	590,528.81	3.31%	217
4.1. Meydanlar	23,377.03	0.13%	65
4.2. Parklar ve Yeşil Alanlar	76,848.56	0.43%	34
4.3. Mesire Yerleri	-	-	0
4.4. Rekreasyon Alanları	71,703.50	0.40%	3
4.5. Otoparklar	1,668.32	0.01%	5
4.6. Pazar Yeri	2,561.00	0.02%	1
4.7. Genel Mezarlıklar	12,022,501.32	67.39%	2067
4.8. Umuma Ait Binalar	32.00	0.00%	1
GENEL TOPLAM	17,841,325.91	100%	4296

Tablo incelendiğinde; taşınmazların daha çok mezarlık, arazi, arsa ile bina ve tesis olarak kullanıldığı, bu taşınmazların büyük bir çoğunluğunu 6360 sayılı Kanun kapsamında kurulan Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu kararıyla Büyükşehir Belediyesine devredilen taşınmazların oluşturduğu; taşınmazların kaydı ve icmal cetvellerinin Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte belirlenen formlar kullanılarak hazırlandığı incelenmiştir.

Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığınca, 2018 yılında Büyükşehir Belediyesine ait taşınmazların yerinde incelenmek suretiyle taşınmazların fiili durum envanteri çalışması yapıldığı, çalışmanın tamamlandığı beyan edilmiş ve anlaşılmıştır.

Bundan böyle de, Büyükşehir Belediyesine ait taşınmazların kayıt işlemlerinin, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e uygun olarak yürütülmesine devam edilmeli; diğer yandan özellikle zeytinlik ve diğer tarım arazilerin kullanım durumları

A

belirlenerek bu alanların değerlendirilmesi ve tarımsal potansiyelin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması sağlanmalıdır.

61- Müfettişliğimce teknik eleman yardımı ile Teftişe tabi dönemde kiralama ve satış işlemleri örnekleme usulü 2886 Sayılı kanun ve ilgili mevzuatına göre incelenmiş ve buna ilişkin bulunan eksiklikler aşağıya çıkarılmıştır.

62-Teftişe tabi dönem içerisinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında mülkiyeti Mersin Büyükşehir Belediyesine ait 22 adet taşınmazın satış ihalesi ile 474 adet taşınmazın kiralama ihalesi yapılmıştır. 2886 sayılı Kanunun 45. maddesi kapsamında Açık Teklif Usulü ile mülkiyeti Mersin Büyükşehir Belediyesine ait Mersin İli, Mut İlçesinde bulunan Dağpazarı Mahallesi 174 ada 1 parsel, Mut İlçesi, Kumaçukuru Mahallesi 116 ada 27 parsel, Tarsus İlçesi, Karayayla Mahallesi 147 ada 1 parsel, Tarsus İlçesi Kozoluk Mahallesi 103 ada 5 parsel ile Bozyazı İlçesi, Elmakuzu Mahallesi 101 ada 322 parselin satış dosyası ve kiralama ihalesi yapılan Mersin İli, Akdeniz İlçesi, Mahmudiye Mahallesi, 8697 ada 1 parsel üzerindeki 24,00 m2 dükkanın, Mahmudiye Mahallesi, 83 ada 48 parselin üzerindeki 45,00 m2 dükkanın, Toroslar İlçesi, Çavuşlu Mahallesi 11052 ada 6 parsel üzerindeki 38,00 m2 dükkanın, Toroslar İlçesi Yalınayak Mahallesi 4424 ada 40 parsel üzerindeki 9,00 m2 dükkanın, Erdemli İlçesi, Lemas Mahallesi 2041 parselin üzerindeki 64,00 m2 dükkanın kiralama dosyaları incelenmiş olup, satış dosyalarının genel itibariyle düzenli olduğu, kiralama ihalesi yapılan taşınmazların dosyalarında aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

63-Teftişe tabi dönemde kiralama ihaleleri için hazırlanan şartnamelerde ihaleye katılanların sadece imzalarının alındığı adres ve isim kısımlarının boş bırakıldığı görülmüştür.

18.03.2020 tarihli Akdeniz İlçesi, Mahmudiye Mahallesi, 8697 ada 1 parsel üzerindeki 24,00 m2 dükkanın kiralama ihalesi örnektir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 7'nci maddesinde; " İhale konusu işlerin her türlü özelliğini belirten şartname ve varsa ekleri idarelerce hazırlanır. Bu şartnamelerde işin mahiyetine göre konulacak özel ve teknik şartlardan başka genel olarak aşağıdaki hususların da gösterilmesi zorunludur:

- a) İşin niteliği, nevi ve miktarı,
- b) Taşınmaz malların satışı, kiraya verilmesi, trampa edilmesi ve üzerlerinde mülkiyetin gayri ayni hak tesisinde tapu kayıtlarına göre yeri, sınırı, yüzölçümü, varsa pafta, ada ve parsel numarası ve durumu,
- c) Tahmin edilen bedeli, geçici teminat miktarı ve kesin teminata ait şartlar,
- d) İşin yapılma yeri, teslim etme ve teslim alma şekil ve şartları,
- e) İşe başlama ve işi bitirme tarihi, gecikme halinde alınacak cezalar,
- f) İsteklilerde aranılan şartlar ve belgeler,
- g) İhaleyi yapıp yapmamakta ve uygun bedeli tespitte idarenin serbest olduğu,
- h) İhale kararının karar tarihinden itibaren en geç 15 işgünü içinde ita amirince onaylanacağı veya iptal edilebileceği,
- i) Vergi, resim ve harçlarla sözleşme giderlerinin kimin tarafından ödeneceği,
- j) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilir verilmeyeceği, verilecekse şartları ve miktarı,
- k) Sözleşme konusu işlerin malzeme veya birim fiyatlarındaki değişiklikler nedeniyle eğer ödenecekse fiyat farkının ne şekilde ödeneceği,
- l) Süre uzatımı verilebilecek haller ve şartları,
- m) İşin süresinden önce bitirilmesinde fayda görülen hallerde erken bitirme primi verilecekse miktarı, şartları ve ödeme şekli,
- n) İhtilafların çözüm şekli." hükmü bulunmaktadır. Bu hükümler uyarınca kiralama ihalelerinde ihaleye katılanların bilgilerinin tam ve eksiksiz olarak alınması sağlanmalıdır.

(Signature)

64-Teftişe tabi dönemde yapılan kiralama ihale dosyalarında ilana ilişkin belge ve gazete nüshaları bulunmadığı, ihale dosyalarında bulunması gereken ilana ilişkin belge ve gazete nüshalarının farklı dosyalarda tutulduğu incelenmiştir.

03.01.2018 tarihli Toroslar İlçesi, Çavuşlu Mahallesi 11052 ada 6 parsel üzerindeki 38,00 m² dükkânın kiralama ihalesi örnektir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun "İhale işlem dosyasının düzenlenmesi" başlıklı 15. maddesinde; "İhale suretiyle yapılacak işler için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada onay belgesi, varsa tahmin edilen bedele ilişkin hesap tutanağı, şartname ve ekleri, gerekli projeler, ilana ilişkin belge ve gazete nüshaları, sözleşme tasarısı ile saklanması yarar görülen diğer belgeler bulunur. Şartnamelerde tekniğe uygun olmayan veya gerçekleşmesi mümkün bulunmayan kayıt ve şartların bulunduğu anlaşıldığı takdirde, komisyonlar ilgili idareye şartnameleri düzelttirmek üzere ihaleyi erteler." hükmü bulunmaktadır. Belirtilen hükme uygun olarak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılan ihalelere ilişkin ihale işlem dosyalarında ilana ilişkin belge ve gazete nüshalarının bulundurulması sağlanmalıdır.

65-Teftişe tabi dönemde yapılan kiralama ihalelerinde ihale öncesi alınan geçici teminat bedelinin (yüzde 3) ihaleyi kazanan müşteri ile sözleşme imzalandıktan sonra müşteriye iade edilip edilmediğine ilişkin dosyalarda belge bulunmamaktadır.

28.04.2021 tarihli Toroslar İlçesi, Yalınayak Mahallesi 4424 ada 40 parsel üzerindeki 9,00 m² dükkânın kiralama ihalesi örnektir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunun Kesin Teminat başlıklı 54. Maddesinde "Taahhüdün, sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşme yapılmasından önce müteahhit veya müşteriden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır. (Ek cümle:17/9/2004-5234/9 md.) Tasfiye idaresince yapılan taşınır mal satışlarında kesin teminat, ihale bedelinin % 6'sından az olamaz. Müteahhit veya müşterinin bu zorunluluğa uymaması halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale bozulur ve varsa geçici teminatı gelir kaydedilir. Verilen kesin teminat, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Sözleşmenin yapılmasından sonra geçici teminat iade edilir." hükümleri gereği müşteri ile sözleşme imzalandıktan sonra geçici teminat bedelinin iadesi sağlanmalıdır.

66- Teftişe Tabi dönemde yapılan kiralama ihalelerinde karar pulu bedeli alındığı ancak damga vergisi bedeli alınmadığı tespit edilmiştir.

Uygulama genel olmakla beraber 18.12.2019 tarihli Erdemli İlçesi Lemas Mahallesi 2041 parselin üzerindeki 64,00 m² dükkânın kiralama ihalesi örnektir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunun Sözleşme yapılmasında müteahhit veya müşterinin görev ve sorumluluğu başlıklı 57. Maddesinde "Sözleşme yapılması gerekli olan hallerde müteahhit veya müşteri 31 inci maddeye göre onaylanan ihale kararının veya Maliye Bakanlığının vizesi gereken hallerde bu vizenin yapıldığının bildirilmesini izleyen günden itibaren 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi, idareye vermek zorundadır. Satışlara ilişkin ihalelerde müşterinin aynı süre içinde ihale bedelini ve müşteriye ait bulunan vergi, resim ve harçları yatırması, diğer giderleri ödemesi gerekir." hükmü ile 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1. Maddesinde bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtlar Damga vergisine tabidir." hükmü bulunmaktadır.

(1) SAYILI TABLO (Değişik: 30/12/2004-5281/7 md.) Damga Vergisine Tâbi Kâğıtlar

2. Kira mukavelenameleri (Mukavele süresine göre kira bedeli üzerinden) uygulanacak olan (Binde 1,89) hükmüne göre bundan sonra yapılacak ihalelerde üzerinde

ihale bırakılan müşteriden kira süresine göre kira bedeli üzerinden damga vergisi bedelinin alınması sağlanmalıdır.

67- Teftiş döneminde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre yapılan kiralama ihalelerinde damga vergisi bedeli alınmadığı tespiti yapıldığı için, vergi gelirinin zayıflığının önlenmesi için konuyla alakalı olarak Uray Vergi Dairesine yazı yazılmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında yapılan ihalelerde, Damga Vergisi Kanunu'na göre işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU KAPSAMINDAKİ İHALELER:

68- Teftişe tabi dönemde Mersin Büyükşehir Belediyesine ait ihale bilgileri aşağıdaki şekilde olup, 2016 yılında Büyükşehir Belediyesinin veri altyapısı değiştiği ve önceki verilere sağlıklı olarak ulaşılamadığı için ihalelerle alakalı olarak sistem üzerinden 2016 ve sonrası yıllara ait veriler tablo olarak aşağıda gösterilmiştir.

MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ												
*** İhale ve Satın Alma İcmali ***												
İhale Maddesi	2016 Yılı		2017 Yılı		2018 Yılı		2019 Yılı		2020 Yılı		2021 Yılı/Mayıs	
	Tutarı	Adet	Tutarı	Adet	Tutarı	Adet	Tutarı	Adet	Tutarı	Adet	Tutarı	Adet
3/a Maddesi	464.656,74	3	7.432.275,28	23	6.486.000,28	19	3.641.309,73	10	6.686.221,00	27	2.606.784,31	13
19/Açık İhale	561.533.944,45	451	732.886.008,72	554	876.722.877,91	513	394.725.809,55	239	310.302.600,28	316	247.714.159,06	104
21/b Pazarlık Usulü	22.711.467,24	16	29.895.111,06	14	18.998,00	7	8.605.566,26	11	60.951.206,53	17	3.852.362,00	4
21/f Pazarlık Usulü	2.545.147,88	34	5.343.113,78	36	31.819.061,16	60	32.301.334,16	42	3.617.074,81	21	350.405,00	3
22/a Doğrudan Temin	389.230,48	14	689.674,89	5	2.231.669,48	14	141.830,56	11	94.953,30	11	140.880,32	3
22/b Doğrudan Temin	1.068.502,80	157	1.920.345,66	247	4.383.759,39	288	8.296.135,67	473	6.250.666,37	152	1.260.145,12	31
22/c Doğrudan Temin	196.143,01	13	14.753,44	5	1.877.217,10	16	490.561,00	8	727.667,92	24	219.996,42	7
22/d Doğrudan Temin	60.311.766,64	3623	109.377.315,27	5256	132.036.410,36	5531	74.385.173,01	3750	78.270.355,26	3296	43.089.879,75	1044
Genel Toplam	649.220.859,24		887.558.598,10		1.055.575.993,68		522.587.719,94		466.900.745,47		299.234.611,98	

İhalelerin mümkün olduğunca adalet, eşitlik ve rekabeti sağlamak amaçlı olarak açık ihale usulüne ağırlık verilerek yapılması tavsiyeye değer görülmüştür.

69- Müfettişliğimizce uzman eleman yardımı ile Teftişe tabi dönemde ihale ve doğrudan temin dosyaları örnekleme usulü ilgili mevzuat kapsamında incelenmiş ve buna ilişkin bulunan eksiklikler aşağıya çıkarılmıştır

70- Birimlerden 02.06.2021 tarihinde, 01 Eylül 2013 – 31 Mayıs 2021 tarihleri arasındaki tüm mal-hizmet-yapım ihaleleri ve tüm doğrudan teminler ile ilgili bilgilerin tablo şeklinde tarafımıza gönderilmesi talep edilmiş, bunların arasından örnekleme usulü ile; 2014/46981 (4734-21/f), 2014/63637 (4734-21/b), 2014/73385 (4734-19), 2014/152307 (4734-19), 2015/143855(4734-19), 2015/64528 (4734-19), 2015/97053 (4734-19), 2015/136381 (4734-19), 2015/80599 (4734-19), 2015/9371 (4734-19), 2015/34730 (4734-19), 2015/71286 (4734-19), 2015/182571 (4734-19), 2015/23581 (4734-19), 2015/97541 (4734-19), 2015/57394 (4734-19), 2015/131597 (4734-19), 2015/62255 (4734-19), 2016/445806 (4734-19), 2016/184169 (4734-19), 2016/501001 (4734-19), 2016/336993

12

(4734-19), 2016/421490 (4734-19), 2016/2025 (4734-19), 2016/36774 (4734-19), 2016/15493 (4734-19), 2016/48640 (4734-19), 2016/3863 (4734-19), 2016/162547 (4734-19), 2016/90943 (4734-19), 2016/75786 (4734-19), 2016/142759 (4734-19), 2016/326696 (4734-19), 2017/364663 (4734-19), 2017/336489 (4734-19), 2017/53421 (4734-19), 2017/131229 (4734-19), 2017/315718 (4734-19), 2017/388500 (4734-19), 2017/191872 (4734-19), 2017/183600 (4734-19), 2017/10472 (4734-19), 2017/217485 (4734-19), 2017/238787 (4734-19), 2017/202928 (4734-19), 2017/607562 (4734-19), 2017/352227 (4734-21/c), 2017/318896 (4734-21/b), 2017/707658 (4734-21/f), 2017/420948 (4734-21/c), 2017/432347 (4734-19), 2018/47610 (4734-19), 2018/184875 (4734-21/f), 2018/213581 (4734-21/c), 2018/72274 (4734-19), 2018/200356 (4734-19), 2018/151726 (4734-21/f), 2018/121915 (4734-19), 2019/637509 (4734-19), 2019/479529 (4734-21/f), 2019/483907 (4734-21/b), 2019/531860 (4734-19), 2019/692153 (4734-19), 2020/99108 (4734-19), 2020/552493 (4734-19), 2020/202372 (4734-19), 2020/30178 (4734-21/f), 2020/83685 (4734-19), 2020/422283 (4734-19), 2020/448522 (4734-19), 2020/626539 (4734-19), 2020/160519 (4734-19), 2020/598682 (4734-21/f), 2020/305923 (4734-19), 2020/466233 (4734-19), 2020/488672 (4734-21/f), 2020/630876 (4734-19), (4734-19), 2021/49526 (4734-19), 2021/75849 (4734-21/f), 2021/127161 (4734-19), 2021/137244 (4734-19), 2021/133963 (4734-19), 2021/600717 (4734-19) dosyaları incelenmiştir.

71- Genel inceleme neticesinde ihale işlem dosyalarının evrak işlem sırasına göre tesis edildiği, 4734 sayılı İhale Kanununun 21. Maddesine göre yapılan ihalelerde gerekçe raporlarının bulunduğu, 19. Madde ve 21. Maddeye göre yapılanlarda sonucu değiştirecek hataların bulunmadığı tespit edilmiştir.

72- Bazı ihalelerde 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 41. maddesinde; "İhale sonucunun bütün isteklilere bildiriminden itibaren; 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz." Hükmüne dikkat edilmediği görülmüştür.

2014/46981 İKN'lu Mersin Büyükşehir Toplu Taşıma Sistemi Hat Yolcu Kullanımı ve Memnuniyet Araştırması Hizmet Alımı (4734/21/f pazarlık), 2020/488672 İKN'li Biyosidal Ürünler Alımı (4734/21/f pazarlık) işleri benzerlerine örnektir.

Bundan sonra 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21. maddenin ilgili bentlerine göre yapılan ihalelerde sürelerle dikkat edilmesi sağlanmalıdır.

73- Bazı onarım ihalelerde hazırlanan İdari şartnamesinin 7.6. maddesinde "benzer iş olarak (B) Üst Yapı(Bina) İşleri III. Grup Bina İşleri uygulamaları" kabul edilecektir. ibaresi görülmüştür.

2015/71286 İKN'lu İtfaiye Daire Başkanlığı Yenişehir Hizmet Binası Onarım işi örnektir.

Her ne kadar ihaleye belli sayıda istekli teklif vermiş olsa da bu maddeye (B) Üst Yapı İşleri III. Grup Bina İşleri ve Bu grup bina işlerine ait ONARIM İŞLERİ denmesi rekabet açısından daha faydalı olacaktır.

74- İhale ilanlarının 4734 sayılı KİK'unun ilgili ilan maddesi hükümlerinin işin yapılacağı yerdeki mahalli gazetede ilan hükümlerine uyulmadığı görülmüştür.

2015/57394 İKN'lu Mersin Çamlıyayla Kisecik Mahallesi Sulama Tesisi Yapım İş (4734/19 Açık İhale) (İptal İhale), 2015/131597 İKN'lu Mersin Çamlıyayla Kisecik Mahallesi Sulama Tesisi Yapım İş (4734/19 Açık İhale), 2016/3863 İKN'lu Tarsus Rasim Dokur Anadolu Lisesi Spor Sahasının Üzerinin Kapatılması İş (4734/19 Açık ihale) benzerlerine örnektir.

A

4734 sayılı KİK'unun *İhale Kanununda* süreleri ve kuralları ile ön ilan alt başlıklı 13.b/1 maddesinde "Yaklaşık maliyeti otuzmilyar Türk Lirasına (İkiyüzkırkikibinsekizyüzotuziki Türk Lirasına)" kadar olan mal veya hizmet alımları ile altmışmilyar Türk Lirasına (Dört yüzseksenbeşbinaltıyüzseksendokuz Türk Lirasına)" kadar olan yapım işlerinin ihalesi, ihale tarihinden en az yedi gün önce ihalenin ve işin yapılacağı yerde çıkan gazetelerin en az ikisinde" hükmüne uygun işlem yapılmalıdır.

75- İptal edilen kimi ihalelerde alınan iptal gerekçesinin hatalı alındığı görülmüştür.

2015/62255 İhale Kayıt Numaralı "Mersin Gülnar İlusu, Köseçobanlı ve Gezende Mahalleleri Sulama Tesis Yapım İş" ile ilgili olarak Yapılan Açık İhalenin Yaklaşık Maliyetinin 594.943,16 TL olduğu, ihaleye verilen geçerli en düşük teklifin ise 546.233,90 TL olduğu halde iptal edilmesi örnektir.

23.06.2015 tarihli İhale Komisyon Kararında ise "tüm bu aşamalardan ve değerlendirmelerden sonra bir adet geçerli teklif bulunmasına rağmen 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun Temel İlkeler Başlıklı 5. Maddesinin 'idareler bu kanununa göre yapılacak ihalelerde, saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.' Hükmü gereğince rekabetin oluşmaması sebebi ile 'Mersin Gülnar İlusu, Köseçobanlı ve Gezende Mahalleleri Sulama Tesis Yapım İş' ihalesinin iptal edilmesine ve kararın ihale yetkilisinin onayına sunulmasına oy birliği ile karar verilmiştir." Şeklinde karar alarak ihaleyi iptal ettikleri, ihale yetkilisinin de kararı onayladığı görülmüştür.

Yaklaşık maliyet hazırlanarak çıkılan açık ihalelerde, yaklaşık maliyetin altında verilen bir (1) adet teklif bile olsa rekabetin sağlandığı yönünde karar verilmesi tavsiye edilir.

Yaklaşık maliyet hesaplamalarının hatalı hazırlanmış olma ihtimalinin bulunduğu, idarelerin hazırlamış oldukları yaklaşık maliyetlerinin güvenilirliğinin yüksek olması gerekmektedir.

76- Bazı yapım ihalelerinde Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale edilmesi gereken işlerin birim fiyat teklif usulü ile ihale edildiği görülmüştür.

2016/142759 İhale Kayıt Numaralı "Mersin Toroslar İlçesi Arslanköy Mahallesi Meyve ve Sebze Yükleme – Boşaltma Platformu Yapım İş"i

İhale işinin Projeleri ile işi oluşturan yaklaşık maliyet kalemlerinin incelendiğinde söz konusu işin çelik konstrüksiyondan oluşan bina yapımı olduğunun anlaşıldığı,

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar başlıklı 62. Maddesinin c bendinde "Değişik: 18/4/2007-5625/5 md.) Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz. İhale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. **Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur.** Ancak, doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan yapım işlerinde ön veya kesin proje üzerinden, her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama

A

projesi yapılamayan, bina işleri hariç, yapım işlerinde ise kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Bu işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımlar için anahtar teslimi götürü bedel, uygulama projesi yapılamayan kısımlarda ise her bir kalem iş için birim fiyat teklif almak suretiyle ihale yapılabilir." denildiğinden

Anılan işin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun Teklif Türünün Belirlenmesine ilişkin 62. Maddesinin c bendinde tanımlanan birim fiyat usulü ile teklif alınması şartlarından hiçbirini taşımadığı görülmüş.

Buna göre bu tip ihalelerin Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınarak yapılması sağlanmalıdır.

77- Teftişe tabi dönemde yapılan bazı ihalelerde yasaklılık teyit sorgulamalarının sadece teklif veren isteklikler ile ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren firmalar açısından yasaklı teyit sorgulamalarının yapıldığı görülmüştür.

2018/184875 Kültür Park Peyzaj Düzenlemesi Hizmet Alım İşinde, 2019/692153 Yeşil Alanlar Sulama Sistemleri İçin Malzeme Alımı İşinde, 2019/691450 Mersin Büyükşehir Belediyesi 2020 Yılı Motorin Alım İşinde, 2020/99108 Mersin Kent Geneline Muhtelif Lokasyonlarda Tip WC Yapım İşinde sözleşme itibariyle şirket teyidi var fakat imzalayanların teyitleri görülememiştir. Ayrıca 2020/630876 Mersin İl Geneli Muhtelif Refüjlerde Otomatik Sulama Sistemi Yapım İşinde ihale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce şirket yetkilisinin ve teklif mektubunu imzalayanın yasaksız teyitlerinin alınmadığı örnektir.

Kamu İhale Genel Tebliğinin 30.5 Teyit işlemleri alt başlıklı 30.5.2 4734 sayılı Kanunun 40 ncı maddesinde, sadece ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin, 42 nci maddesinde de sadece ihale üzerinde kalan isteklinin yasaklı olup olmadığının Kurumdan teyit ettirilmesinden söz edilmiş ise de, 11 inci maddede ihalelere katılmaktan yasaklanmış olanların hiçbir şekilde ihalelere katılmamalarının sağlanmasının amaçlandığı dikkate alındığında, ihale tarihi itibariyle ihaleye katılan tüm isteklilerin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının sorgulanması ve teyit edilmesinin zorunlu olduğu anlaşılmaktadır. Bu sebeple:

I- Başvuru veya ihale tarihi itibariyle tüm aday ve istekliler için, ihale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce ihale üzerinde kalan istekli ve varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi için, sözleşmenin imzalanacağı tarihte ise sadece ihale üzerinde kalan istekli için ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı sorgulanacak ve Kurumdan teyit ettirilecektir.." hükümlerine göre Yasaklılık teyidi yapılırken aday ve istekliler ile bunların şahıs şirketi olmaları halinde tüm ortakları, sermaye şirketi olmaları halinde sermayesinin yarısından fazlasına sahip ortakları ve hisseleri toplamı şirket sermayesinin yarısından fazlasını teşkil eden ortakları ile başvuru veya teklifi ya da sözleşmeyi imzalayan, başka bir ifade ile ihaleye katılan vekil ve temsilcilerinin de ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı sorgulanacak ve Kurumdan teyit ettirilmesi sağlanmalıdır.

78- 4734 sayılı K.İ.Kanunu çerçevesinde ihale komisyon teşkili için uyulması gereken yasal sürelerle uyulmadığı görülmüştür.

2020/630876 Mersin İl Geneli Muhtelif Refüjlerde Otomatik Sulama Sistemi Yapım İşinde, ilanın 11/01/2021 tarihinde Mersinde çıkan Güney Gazetesinde, 12/01/2021 tarihinde de Kamu İhale Bülteninde yayımlatıldığı, bunu izleyen en geç üç gün içinde değil de 27/01/2021 tarihinde 13075 sayı ile ihale komisyonu oluşturulması örnektir.

Yapım İşleri Uygulama Yönetmeliğinin İhale komisyonunun kurulması ve çalışma esasları alt başlıklı 20. Maddesinin (1). Alt metninde "İhale yetkilisi, ihaleyi gerçekleştirmek üzere Kanunun 6 ncı maddesi gereğince, ihale ilanı veya ön yeterlik ilanı ya da davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonunu oluşturur." hükmüne dikkat ederek uyulması gereken yasal sürelerle dikkat edilmesi gerekmektedir.

A

79- Pek çok yapım işi ihalesinde yükleniciler tarafından idareye bildirilmesi gereken "Teknik Personel Taahhütnamesinin" geç bildirildiği, hiç bildirilmediği veya usulüne uygun olarak bildirilmediği görülmüştür.

Hi-Ka Nakliyat İnş. Taahhüt Mad. Turz. Petrol Ür. İth. San. Ve Tic. Ltd. Şti firmasının "2016/75786 İKN'li Silifke Caddesi Ulucami Meydanı Yoğurt Pazarı ve Atatürk Caddesinde Düzenleme ve kentsel tasarım Uygulama Yapım İşİ" kapsamında Teknik Personel Taahhütnamesini noter tasdikli olarak vermedikleri örnektir.

Beytek Isıtma Soğutma İnş. Taahhüt A.Ş firmasının "2014/152307 İKN'li Otistik Çocuklar Eğitim Merkezi İnşaatı" kapsamında ilgili Teknik Personel Taahhütnamesini geç verdikleri örnektir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "işin yürütülmesi için gerekli personel ve araçlar" başlıklı 19. Maddesinde, "(6) (Ek:RG-16/7/2011-27996)Yüklenici, sözleşmesine göre işyerinde bulundurulması istenen teknik personelin isimleri ile belgelerini (diploma, meslek odası kayıt belgesi, noterden alınan taahhütname) Teknik Personel Bildirimi ile birlikte yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren beş gün içerisinde İdareye bildirmek zorundadır. İdare, bu personel hakkında gerekli incelemeyi yaptıktan sonra kabul edip etmediğini on gün içinde Yükleniciye bildirir. İdare tarafından bu süre içerisinde herhangi bir bildirim yapılmadığı takdirde Teknik Personel Bildirimindeki teknik personel kabul edilmiş sayılır.

(7) (Ek:RG-16/7/2011-27996) Yüklenici tarafından bildirilen teknik personelin İdare tarafından kabul edilmemesi halinde, kabul edilmeyen teknik personel yerine yeni bir teknik personel bildirilmesi için Yükleniciye beş gün süre verilir. Yüklenici, verilen süre içerisinde yeni bir teknik personel bildirmeye mecburdur. Aksi halde, teknik personel için sözleşmesinde öngörülen günlük cezalar uygulanır.

(9) (Ek:RG-16/7/2011-27996) İşin devamı sırasında geçici olarak işyerinde bulunması gereken teknik personelle ilgili olarak; bu kişilerin işbaşında bulunma zamanı ve süreleri yapı denetim görevlisiyle Yüklenici arasında düzenlenen bir protokolle tespit edilir. Yüklenici, bu teknik elemanların isimlerini, belgeleriyle birlikte ilk işe başlayacakları tarihten en az otuz gün önce İdareye bildirmek mecburiyetindedir. İdare, bu elemanlar hakkında gerekli incelemeyi yaptıktan sonra kabul edip etmediğini yirmi gün içinde Yükleniciye tebliğ edecektir. İdarece bu tebliğ yapılmadığı takdirde, bildirilen teknik elemanlar kabul edilmiş sayılır. Yüklenici bu tebliğe uymaya mecburdur." dendiği,

İşin sözleşmesinin 23.3. "teknik personelin idareye bildirilmesi ve iş yerinde bulundurulması ile ilgili hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesinde yer alan hükümler uygulanır" demek sureti ile hükme bağlandığı,

2016 tarihli Kamu İhale Genel Tebliğinin 48.ve 49. Maddesinde "-(Değişik: 20/8/2011-28031 R.G./ 18 md.) Sözleşmenin yürütülmesinde çalıştırılacak teknik personel,

48.1. İhale konusu işte çalıştırılması öngörülen teknik personelin nitelik ve sayısının sözleşme tasarısında belirtilmesi gerekmektedir. Ancak, Uygulama Yönetmeliğinin "İstenecek belgeler" başlıklı 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan "Aday veya isteklilerden ihale ve ön yeterliğe katılım için taahhütname istenemez" hükmü gereğince aday veya isteklilerden söz konusu teknik personele ilişkin taahhütname istenmeyecektir. **İhale üzerinde kalan isteklinin, teknik personelin idarece öngörülen nitelik ve sayıda olduğuna dair belgeleri, yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren beş gün içinde idareye sunması gerekmektedir.**

48.2. Yapım işlerine ait tip sözleşmenin "Teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması" başlıklı 23 üncü maddesine göre; teknik personelin iş programına göre, işin kendi mesleğine ilişkin kısmının gerçekleştirilmesi sırasında işyerinde bulundurulması gerekmekte olup teknik personelin tamamının işin başlangıcından sonuna kadar iş yerinde devamlı olarak bulundurulma zorunluluğu bulunmamaktadır." dendiğinden,

(Handwritten signature)

Bundan böyle teknik personel taahhütnamelerinin usulüne uygun ve Noter tasdikli olarak alınması sağlanmalı, aksi halde yüklenici ile birlikte görevli memurun da sorumlu olacağı unutulmamalıdır.

80- Bazı dosyalarda all risk sigorta poliçesinde belirtilen primlerin ödendiğine ve sigortanın yürürlükte olduğuna dair belgenin hak ediş ekinde bulunmadığı görülmüştür.

2017/174153 İhale Kayıt Numaralı "Mersin Büyükşehir Belediyesi Kongre Merkezi Çevre Düzenlemesi Yapım İşi örnektir.

Sözleşme kapsamında all risk sigorta poliçesinin düzenlendiği, Sigorta priminin Toplam 600,01 TL. Olduğu,

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması başlıklı 9. Maddesinin 5. Bendinde "Sigorta primlerinin ödendiğine ve sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğuna dair sigortacıdan alınacak bir belgenin her hak edişin tahakkuka bağlanmasından önce idareye sunulması zorunludur." Hükmüne uyulmadığı,

All-Risk Sigorta Poliçesine ait Prim Ödeme belgelerinin hak edişlerin ekinde bulunması sağlanmalıdır.

81- Bazı ihalelerde hazırlanan tutanak ve belgelerin, Kamu İhale Kanunu ve eki yönetmeliklerde bulunan formlara uygun olmadığı görülmüştür.

2016/90943 İhale Kayıt Numaralı "İhsaniye Melemez Köyü Kalkındırma (İhsaniye Köyü Panayır Alanı) Yapım İşi örnektir.

Geçici kabul Komisyonunun Fen İşleri daire Başkanlığının 04.08.2016 tarih ve 23218 sayılı oluru ile Cihan OBAN (İnş. Müh. – Başkan), Osman LAÇINKAYA (Makine Müh.- Üye), Alp GÜNDOĞDU (Elek. Müh.-Üye) dan oluşturulduğu,

İhale işinin 22.07.2016 tarihinde bitirildiği ve buna ilişkin olarak Bila tarihli Geçici kabul tutanağının Geçici Kabul Komisyonu tarafından düzenlendiği,

Düzenlenen Geçici Kabul Tutanağı İçeriğinin, "Yapım İşleri Muayene ve Kabul Yönetmeliği" ekinde yayımlanan ve Standart form olan "Geçici Kabul Tutanağı Belgesi" İçeriğine göre eksik olduğu örnektir.

İdarece hazırlanan tutanak ve belgelerin, Kamu İhale Kanunu ve eki yönetmeliklerde bulunan formlara uygun olarak hazırlanmalıdır.

Doğrudan Temin İncelemeleri:

82- 2013 – 2021 tarihleri arasında teftişi yapılan doğrudan temin evraklarının toplam tutarları her yıl bütçesinin %10 luk sınır değerinin aşılmadığı görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunun 62. Maddesinin (1) bendi, "Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz." hükümleri uyarınca işlem tesisine devam olunmalıdır.

İdareden onaylı olarak alınan doğrudan temin limit tutarı % 10 harcama limiti sınırları içerisinde olduğu görülmektedir.

A

MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

*** 2020 Yılı Doğrudan Temin %10 Harcama Limiti Tablosu ***

	Mal Alımı		Hizmet Alımı		Yapım İşleri	
	2020 Yılı Ödenek Toplamı	1.148.524.800,00	2020 Yılı Ödenek Toplamı	1.148.524.800,00	2020 Yılı Ödenek Toplamı	303.628.000,00
22/d	Mal Alımı Limiti %10	114.852.480,00	Hizmet Alımı Limiti %10	114.852.480,00	Yapım İşleri Limiti %10	30.362.800,00
	Mal Alımı Gider Toplamı	58.562.680,10	Hizmet Alımı Gider Toplamı	17.320.059,80	Yapım İşleri Gider Toplamı	2.387.615,37
	Fark (+/-)	56.289.799,90	Fark (+/-)	97.532.420,20	Fark (+/-)	27.975.184,63
	Mal Alımı		Hizmet Alımı		Yapım İşleri	
	2020 Yılı Ödenek Toplamı	1.148.524.800,00	2020 Yılı Ödenek Toplamı	1.148.524.800,00	2020 Yılı Ödenek Toplamı	303.628.000,00
21/f	Mal Alımı Limiti %10	114.852.480,00	Hizmet Alımı Limiti %10	114.852.480,00	Yapım İşleri Limiti %10	30.362.800,00
	Mal Alımı Gider Toplamı	3.181.437,80	Hizmet Alımı Gider Toplamı	435.637,01	Yapım İşleri Gider Toplamı	0,00
	Fark (+/-)	111.671.042,20	Fark (+/-)	114.416.842,99	Fark (+/-)	30.362.800,00

MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

*** 2019 Yılı Doğrudan Temin %10 Harcama Limiti Tablosu ***

	Mal Alımı		Hizmet Alımı		Yapım İşleri	
	2019 Yılı Ödenek Toplamı	958.587.500,00	2019 Yılı Ödenek Toplamı	958.587.500,00	2019 Yılı Ödenek Toplamı	512.159.000,00
22/d	Mal Alımı Limiti %10	95.858.750,00	Hizmet Alımı Limiti %10	95.858.750,00	Yapım İşleri Limiti %10	51.215.900,00
	Mal Alımı Gider Toplamı	39.968.109,12	Hizmet Alımı Gider Toplamı	25.489.074,61	Yapım İşleri Gider Toplamı	8.927.989,28
	Fark (+/-)	55.890.640,88	Fark (+/-)	70.369.675,39	Fark (+/-)	42.287.910,72
	Mal Alımı		Hizmet Alımı		Yapım İşleri	
	2019 Yılı Ödenek Toplamı	958.587.500,00	2019 Yılı Ödenek Toplamı	958.587.500,00	2019 Yılı Ödenek Toplamı	512.159.000,00
21/f	Mal Alımı Limiti %10	95.858.750,00	Hizmet Alımı Limiti %10	95.858.750,00	Yapım İşleri Limiti %10	51.215.900,00
	Mal Alımı Gider Toplamı	588.826,82	Hizmet Alımı Gider Toplamı	31.712.507,34	Yapım İşleri Gider Toplamı	0,00
	Fark (+/-)	95.269.923,18	Fark (+/-)	64.146.242,66	Fark (+/-)	51.215.900,00

MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

*** 2018 Yılı Doğrudan Temin %10 Harcama Limiti Tablosu ***

	Mal Alımı		Hizmet Alımı		Yapım İşleri	
	2018 Yılı Ödenek Toplamı	850.186.500,00	2018 Yılı Ödenek Toplamı	850.186.500,00	2018 Yılı Ödenek Toplamı	516.167.000,00
22/d	Mal Alımı Limiti %10	85.018.650,00	Hizmet Alımı Limiti %10	85.018.650,00	Yapım İşleri Limiti %10	51.616.700,00
	Mal Alımı Gider Toplamı	52.941.845,70	Hizmet Alımı Gider Toplamı	56.688.637,92	Yapım İşleri Gider Toplamı	22.405.926,74
	Fark (+/-)	32.076.804,30	Fark (+/-)	28.330.012,08	Fark (+/-)	29.210.773,26
	Mal Alımı		Hizmet Alımı		Yapım İşleri	
	2018 Yılı Ödenek Toplamı	850.186.500,00	2018 Yılı Ödenek Toplamı	850.186.500,00	2018 Yılı Ödenek Toplamı	516.167.000,00
21/f	Mal Alımı Limiti %10	85.018.650,00	Hizmet Alımı Limiti %10	85.018.650,00	Yapım İşleri Limiti %10	51.616.700,00
	Mal Alımı Gider Toplamı	588.826,82	Hizmet Alımı Gider Toplamı	31.230.234,34	Yapım İşleri Gider Toplamı	0,00
	Fark (+/-)	84.429.823,18	Fark (+/-)	53.788.415,66	Fark (+/-)	51.616.700,00

83- Makine İkmal Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığının 2020 yılı içerisinde,

- Toplamda 1644 adet doğrudan temin yapmış olduğu
- Doğrudan bedel toplamının 29.645.415,65 TL olduğu

A

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

c) Yapılan toplam ihale bedelinin 188.165.201,61 TL olduğu

d) Bütçesinin toplamda 184.703.850,00 TL olduğu

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunun 62. Maddesinin (ı) bendi, "Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddeleri ile 18.12.2003 tarih ve 25320 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 2013/14 Kamu İhale Tebliği (%10 Bütçe Aşımı) konusuna istinaden, her ne kadar kendi bütçesini o yıl aşmış olsa da İDARENİN (Mersin Büyükşehir Belediyesi) toplam bütçesinin %10'u aşılmadığından dolayı herhangi bir sorun görünmemektedir. Belediyeden onaylı olarak alınan doğrudan temin limit tutarı %10 harcama limiti sınırları içerisinde olduğu görülmektedir.

84- Makine İkmal Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığının 2020 yılı içerisinde toplamda 75 defa doğrudan temin alım yöntemi ile lastik alımının gerçekleştirildiği, toplam bedelinin 2.619.417,73 TL olduğu. Aynı yıl içerisinde lastik ihalesinin 01.06.2020 tarihinde gerçekleştirildiği ve bedelinin 1.861.302,00 TL olarak fiyatlandırıldığı. İhale öncesinde ve ihale sonrasında doğrudan temin alım yöntemlerinin devam ettiği, birimlerin ihtiyacını gözetmeden ihaleye çıkıldığı incelenmiştir.

Açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle 22/d maddesine göre temini, Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir.

Her ne kadar birim içerisinde %10 aşım olmuştur, idare genelinde sınırlar dâhilinde kalmış olsa dahi, talep edilen acil bir husus gerektirmeyen ihtiyaçların alımlarının nizamlı bir plan içerisinde bir önceki yıl bütçesi hazırlanırken ihale programına alınması tavsiye edilir. Böylelikle kamu zararı oluşabilme ihtimalinin önüne geçilmiş olunur.

85- Makine İkmal Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığının 2020 yılı içerisinde toplamda 23 defa doğrudan temin alım yöntemi ile yağ alımının gerçekleştirildiği, toplam bedelinin 1.267.457,69 TL olduğu. Aynı yıl içerisinde yağ alım ihalesinin 01.06.2020 tarihinde gerçekleştirildiği ve bedelinin 1.499.400,00 TL olarak fiyatlandırıldığı. İhale öncesinde ve ihale sonrasında doğrudan temin alım yöntemlerinin devam ettiği, birimlerin ihtiyacını gözetmeden ihaleye çıkıldığı incelenmiştir.

Açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle 22/d maddesine göre temini, Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir.

Her ne kadar birim içerisinde %10 aşım olmuştur, idare genelinde sınırlar dâhilinde kalmış olsa dahi, talep edilen acil bir husus gerektirmeyen ihtiyaçların alımlarının nizamlı bir plan içerisinde bir önceki yıl bütçesi hazırlanırken ihale programına alınması tavsiye edilir. Böylelikle kamu zararı oluşabilme ihtimalinin önüne geçilmiş olunur.

86- Makine İkmal Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığının 2020 yılı boyunca bazı birimlerin araçlarının ihtiyacını giderecek doğrudan temin ile ilgili birçok yedek parça alımları gerçekleştirilmiştir. Araçların arızalarına yönelik idareden iş emir formları talep edildiğinde arızaların dışında birçok kalemin *yedek parça olarak* ambar stoklarına iade edildiği görülmektedir. Evrak üzerinde de ambara yedek parça olarak ifadesi kullanılmıştır. Yıl içerisinde yedek parça olarak lüzum görülen parçaların ihale yönteminden ziyade doğrudan temin yöntemi ile parçaların temin edildiği görülmektedir. Ambar stoğuna bu yöndeki doğrudan temin yöntemi ile alımlar 2021 yılında da devam ettiği incelenmiştir.

Birçok parçanın ihtiyaç olmadan doğrudan temin yöntemi ile yedek parça olarak ambar stoğuna temin etmek uygun bir alım yöntemi değildir. Yıl içerisinde ihtiyaca konu

A

İçişleri Bakanlığı.....TEFTİŞ RAPORU.....Mülkiye Müfettişliği

parçaların fizibilitesinin yapılarak, önceki sene yatırım programı dâhilinde bütçe programına dâhil edilmesi, zamanı geldiğinde de açık ihale yöntemi ile ihale edilmesi gerekmektedir. Rekabete açık olan bu yöntemle de kamu yararı oluşturacak maliyetlerle alımın gerçekleştirilmesi tavsiye olunur.

87- Bazı birimlerin doğrudan temin evraklarında piyasa araştırma formlarında tarihlerin yer almadığı, muhasebe işlem fişi ve ödeme emri belgelerinde Muhasebe Yetkilisinin imzasının bulunmadığı, Destek Hizmetlerinde kalan nüshalarında imzalı olduğu ancak birimlerdeki nüshalarda imzasız olduğu görülmüştür.

29.03.2021 tarihli Fen İşleri Dairesi Başkanlığı'nın "Yapım Bakım ve Onarım Şube Müdürlüğüne bağlı Bakım Onarım Şefliği Tabelahanede kullanılmak üzere malzeme alım işindeki bahse konu evraklar imzasız olması benzerlerine örnektir.

Birimlerde kalacak evrakların suretlerinin de Mali Hizmetler Dairesi Muhasebe Yetkilisi tarafından imzalanması tavsiye edilir.

88- Veteriner Hizmetleri Dairesi Başkanlığının 30.05.2019 tarih faturalı doğrudan temin alımında 3 kalem yaş mama alımı görünmekte, piyasa fiyat araştırmaları neticesinde işin Yücesoy Çelik Konstrüksiyon İmalatı Montajı San.Tic.Ltd.Şti. tarafından en uygun fiyatın verildiği, Ticaret Sicil Gazetesinden yapılan kontrolde şirketin faaliyet alanları içerisinde bu alımın herhangi bir ilgisinin bulunmadığı anlaşılmıştır. [04.09.2015 tarih, 8899 sayılı Ticari Sicil Gazetesi, sayfa 594]

6762 sayılı TTK'ya göre, limited şirketler şirket sözleşmelerinde sayılan işletme konuları dışında kalan ticari bir işlemi yapamıyorlardı. Bu kurala "ultra vires" denilmekteydi ve bu kural nedeniyle de örneğin bir limited şirket işletme konusu içinde otel işletmeciliği yoksa uygun şartlarda satışa çıkarılan bir oteli işletmek üzere satın alamıyordu. Oteli satın alabilmek için ise genel kurul toplantısı yapmak ve şirket sözleşmesindeki işletme konularına otel işletmeciliğini de eklemek durumunda kalıyordu. Bu süre içinde de otelin bir başkası tarafından satın alınmış olması durumunda karşısına çıkan bu fırsattan anılan kural nedeniyle yararlanamamış oluyordu.

6102 sayılı TTK, "ultra vires" diye adlandırılan bu kuralı kaldırmıştır. Bir limited şirket, şirket sözleşmesindeki işletme konuları arasında örneğin otel işletmeciliği yer almasa bile satışa çıkarılan oteli alabilecektir.

Ayrıca, 6102 sayılı TTK ile limited şirketlerin sigortacılık yapamayacağına yönelik 6762 sayılı TTK'da yer alan yasak kaldırılmıştır.

Her ne kadar malzemeler yüklenici tarafından zamanında en uygun maliyetle idareye teslim edilmiş olsa dahi, firmanın Ticari Sicil Gazetesi ana sözleşmesi içerisindeki faaliyet alanları ile idarenin ihtiyacını karşılayacak iş alanları niteliğinin aynı olması uygun olacaktır.

89- Yapılan doğrudan temin alımlarında piyasa fiyat araştırmasında görevlendirilecek personelin, görevlendirildiğine dair onay belgesi veya görevlendirme belgesi görülmüştür. Ancak Tek Kullanımlık Tabut Alımı işinin fiyat araştırmasında tarih ve sayı olmadığı görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunun 22. Maddesi son fıkrası, "Bu maddeye göre yapılacak alımlarda ihale komisyonu kurma ve 10 uncu madde sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir." hükümleri uyarınca işlem tesisine devam olunmalıdır.

90- Teftişi yapılan döneme ait doğrudan temin alımlarının EKAP üzerinden yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Kanunu Genel Tebliği, 30.9.2 Doğrudan Temin Kayıt Formu başlıklı "Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınır. Bilgilerini tam ve düzenli olarak göndermeyen idarelerin 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi çerçevesinde yapacakları başvuruların değerlendirilmesi sırasında bu husus dikkate alınacaktır."

Hükümünü taşıdığı için Söz konusu genel tebliğ çerçevesinde doğrudan temin usulü ile yapılan alımların EKAP sistemi üzerinden kayıt altına alınmasına dikkat edilmelidir. 24.06.2021

İMAR İŞ VE İŞLEMLERİ:

91- - Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 30.09.2019 tarih ve 477 sayılı kararıyla kabul edilen İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı Görev ve Çalışma Yönetmeliği uyarınca, İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı bünyesinde; İmar ve Denetim Şube Müdürlüğü, KUDEB Koruma Uygulama ve Denetim Şube Müdürlüğü, Harita Şube Müdürlüğü, Planlama Şube Müdürlüğü, Proje ve Ruhsat, Zemin İnceleme ve Laboratuvar Araştırma Şube Müdürlüğü, Nazım Planlama ve Kentsel Dönüşüm Şube Müdürlüğünün kurulduğu incelenmiştir.

Bundan böyle de; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir belediyesi teşkilâtı" başlıklı 21.maddesinde yer alan, "Büyükşehir belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşur. Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi büyükşehir belediyesi meclisinin kararı ile olur." hükmü gereğince teşkilatlanmaya ilişkin işlemlerin büyükşehir belediye meclisi kararına bağlanması sağlanmalıdır.

92- İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığında, Memur kadrolarında; (1) daire başkanı (şehir plancısı), (8) harita mühendisi, (5) harita teknikeri, (4) inşaat mühendisi, (2) inşaat teknikeri, (7) şehir plancısı, (1) arkeolog, (3) mimar, (1) sanat tarihçisi, (1) elektrik teknikeri, (6) jeoloji mühendisi, (1) hidroloji mühendisi, (1) su ürünleri mühendisi, (2) büro personeli, (2) bilgisayar işletmeni olmak üzere toplam (43) memur,

İşçi kadrosunda; (3) büro personeli, geçici işçi kadrosunda (1) jeoloji mühendisi, (1) inşaat teknikeri, olmak üzere toplam (4) kadrolu işçi,

Sözleşmeli personel kadrosunda; görev yapan (2) mimar, (2) şehir plancısı, (1) harita mühendisi, (1) arkeolog olmak üzere toplam (6) sözleşmeli personel,

Kültür AŞ.'de istihdam edilen; (1) harita mühendisi, (1) bilgisayar mühendisi, (1) bilgisayar teknisyeni, (1) inşaat mühendisi, (8) şehir plancısı, (2) harita tekniker, (1) harita teknisyeni ve (6) büro personeli, (3) şoför olmak üzere (24) personelin,

İmar AŞ.'de istihdam edilen; (1) sekreter, (1) büro personeli, olmak üzere (2) personelin görev yaptığı incelenmiştir.

Anayasa'nın 128. maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4. maddesi ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan hükümler göz önünde bulundurularak, sözü edilen personelin memur veya sözleşmeli personel statüsünde çalıştırılmaları sağlanmalıdır.

93- Planlama Şube Müdürlüğünde; daire başkanı aynı zamanda şube müdürlüğüne vekalet ettiği, (7) şehir plancısı, (3) büro personeli, (1) elektrik teknikeri, (1) mimar, olmak üzere toplam (13) personelle hizmet verilmekte olduğu anlaşılmıştır.

Planlama Şube Müdürlüğünce yapılan imar planlama çalışmaları ve yürütülen iş ve işlemlerinin yoğunluğu dikkate alındığında, personel sayı ve niteliğinin yeterli olduğu değerlendirilmiştir

A

94- Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 12.05.2014 tarih ve 129 sayılı kararı ile "İl Çevre Düzeni Planı ve Kent Bütünü Araştırma-Analitik Etüt Çalışmalarının" ve "1/5000 ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planlarının" Büyükşehir Belediyesi'nin ilgili birimlerince yapılması, yaptırılmasına karar verilmiştir. "Mersin İl Çevre Düzeni Planı ve Kent Bütünü Araştırma-Analitik Etüt Çalışmaları" işi 09.12.2014 tarihinde ihale edilmiştir. 13.02.2015 tarihinde sözleşme imzalanarak 16.02.2015 tarihinde çalışmalar başlatılmıştır. Mersin ili sınırları kapsayan "Mersin İli 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı" Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 18.08.2017 tarih ve 825 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Büyükşehir Belediyesi'nin 12.05.2014 tarih ve 129 sayılı kararı doğrultusunda, kentin planlama sorunlarının çözülmesi adına; Çevre Düzeni Planıyla eş zamanlı olarak, Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Mezitli İlçeleri 1/5000 ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planının (30360 hektar) 21.07.2015 tarihinde ihalesi yapılmış, 04.09.2015 tarihinde sözleşme imzalanarak çalışmalar başlatılmıştır. DSİ 6. Bölge Müdürlüğü ve Mersin Valiliği İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından ihale sınırlarının tamamına görüş verilmediğinden 1/5000 ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planı çalışması 2 etaba ayrılmıştır. 151. Cadde (Serbest Bölge Yolu) doğusu, Adana-Erdemli Otoyolu güneyi, Tece Çeşmeli Otoyol bağlantısı batısında kalan 1. Etaba (16520 hektar) ilişkin "Akdeniz-Toroslar-Yenişehir-Mezitli İlçeleri 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu", Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 06.02.2018 tarih ve 91 sayılı kararı ile onaylanmıştır. Plana askı süresi içerisinde yapılan itirazlar (15147 adet) Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 31.07.2018 tarih ve 560 sayılı kararı ile değerlendirilmiş olup, Akdeniz-Toroslar-Yenişehir-Mezitli İlçeleri 1/5000 ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planı, Plan Açıklama Raporu ve Plan Hükümleri, bütünüyle yeniden onaylanmıştır. 2. Etap çalışmaları devam halen etmektedir.

Tarsus İlçesi 1/5000 ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planı (4042 hektar); Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 21.11.2016 tarih ve 1098 sayılı kararı ile onaylanmıştır. Tarsus İlçesi 1/1000 ölçekli İlave ve Revizyon Uygulama İmar Planı (4042 hektar) Tarsus Belediye Meclisi'nin 02.05.2017 tarih ve 58 sayılı kararı ile kabul edilmiş olup, Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 12.05.2017 tarih ve 496 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Silifke İlçesi 1/5000 ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planının, 07.04.2016 tarihinde sözleşme imzalanmış olup çalışmalar başlatılmıştır. 1/5000 Ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planı 9710 hektar alanı kapsamaktadır. 4026 hektarlık alanı kapsayan Silifke İlçesi 1. Etap Silifke Merkez-Taşucu Planlama Bölgesi 1/5000 ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planı Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin 09.02.2021 tarih ve 74 sayılı kararı onaylanmış olup, itirazlar ilgili ihtisas komisyonlarınca değerlendirilmektedir.

"Mersin-Anamur İlçesi 1/5000 Ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planı Yapımı ile Jeolojik Jeoteknik Etüt Raporu Hazırlanması"na ilişkin sözleşme 15.01.2018 tarihinde imzalanmıştır. Görüşlerin gecikmesi sebebiyle 14.02.2019 tarihinde işin süresi durdurulmuş olup, iş kapsamında revizyon alanları içeren plan İdareye teslim edilmiştir. Söz konusu plana ilişkin incelemeler doğrultusunda, Anamur Belediye Meclisi'nce ve mülga Ören Belediye Meclisi'nce onaylı imar planlarını (Mevzi İmar Planları, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planları ve 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planları vb.), Mülga Mersin İl Özel İdaresi'nce onaylı Kaşdişlen, Köprübaşı, Köy Yerleşik Alanları/Civarları, Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi'nce onaylanan Bozdoğan ve Çeltikçi Köy Yerleşik Alan Sınırları/Civarları bulunan ve 5403 sayılı Kanun kapsamı dışında olan alanlara ilişkin hazırlanan ve yaklaşık 3000 hektarlık alanı kapsayan "Anamur İlçesi 1. Etap (Merkez, Ören, Bozdoğan, Kaşdişlen Bölgeleri) 1/5000 Ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planı" Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 09.02.2021 tarih ve 76 sayılı kararı onaylanmıştır. 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8/b maddesi gereğince 12.03.2021-12.04.2021 tarihleri arasında ve bu tarihler de dâhil olmak üzere 1(bir) ay süre ile askıya çıkarılarak ilan edilen Nazım İmar Planı'na, askı ilan süresi içerisinde 1444 adet itiraz olmuştur. Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 08.06.2021

tarikh ve 260 sayılı kararı ile itirazların detaylı olarak değeriendirilmesi amacıyla komisyonlara ek süre verilmiştir.

Çamlıyayla İlçesi sınırları içerisinde 4180 hektarlık alanda Çamlıyayla 1/5000 ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planı, Aydınçık İlçesi sınırları dâhilinde 1398 hektar alanda "Mersin İli Aydınçık İlçesi 1/5000 Ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planı ihalesi yapılmış olup çalışmalar devam etmektedir.

Mut, Gülnar ve Bozyazı İlçelerinde yapılacak olan 1/5000 ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planlarına esas kurum görüşü toplama süreci devam etmektedir.

1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı kesinleşen bölgeler ilgili ilçe belediyelerine tebliğ edilmiştir.

Bu kapsamda, Mersin il sınırları bütününde toplam 27588 hektar alanın 1/5000 ölçekli İlave ve Revizyon Nazım İmar Planların yapıldığı görülmüştür. Nazım İmar Planı kesinleşen ilçelerden, Mezitli ve Tarsus ilçelerine ilişkin 1/1000 ölçekli İlave ve Revizyon Uygulama İmar Planlarının ilçe Belediye Meclislerince kabul edilerek, Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin onaylandığı tespit edilmiştir. Diğer ilçelere ilişkin 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı çalışmalarının devam ettiği bilgisi edinilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7/b maddesinde yer alan, "Çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak; büyükşehir içindeki belediyelerin nazım plâna uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar plânlarını, bu plânlarda yapılacak değişiklikleri, parselasyon plânlarını ve imar ıslah plânlarını aynen veya değiştirerek onaylamak ve uygulanmasını denetlemek; nazım imar plânının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmayan ilçe ve ilk kademe belediyelerinin uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmak veya yaptırmak." hükmü uyarınca, her ölçekte imar planlama çalışmalarına devam edilmeli; uygulama imar planlarının tamamlanarak yürürlüğe konulması sağlanmalıdır.

95- İmar planlarının dijital ortamda bulundurulduğu ve talep halinde CD veya basılı olarak çoğaltılarak isteklilere verildiği incelenmiştir.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 34. maddesinde yer alan "İdareler; mekânsal strateji planları, çevre düzeni planları ve imar planlarının tamamını veya bir kısmını kopyalar veya kitapçıklar halinde ya da sayısal ortamda çoğaltarak, tespit edilecek ücret karşılığında isteyenlere verir. Ayrıca idareler, internet sayfasında sürekli yayımlamak suretiyle de planlara aleniyet sağlayabilir." hükmü uyarınca, imar planlarının aleniyetini sağlamak amacıyla her ölçekte yapılan planların belediye internet sayfasından da yayımlanması sürdürülmelidir.

96- Teftiş döneminde, Büyükşehir Belediye Meclisince; (977) adet 1/1000 ölçekli uygulama imar planı değişikliğinin ve (801) adet 1/5000 ölçekli nazım plan değişikliği olmak üzere toplam (1778) adet konunun görüşüldüğü tespit edilmiş olup, plan değişikliklerinin ölçeğine ve yıllara göre dağılımı tabloda gösterilmiştir.

Plan Ölçeği	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Toplam
1/1000	74	144	259	203	134	61	81	21	977
1/5000	49	239	145	91	75	85	89	28	801

A

Belediye Meclisince görüşülen toplam (977) adet uygulama imar planı değişikliği teklifinden (899)'unun kabul edildiği, (78)'inin reddedildiği, toplam (801) adet nazım imar plan (566)'sının kabul edildiği, (235)'inin reddedildiği, anlaşılmıştır.

Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 26. maddesinin 1. fıkrasında imar plan değişikliği, "Plan ana kararlarını, sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak nitelikte, kamu yararı amaçlı, teknik ve nesnel gerekçelere dayanılarak yapılır." şeklinde tanımlanmış olup plan değişikliklerinde söz konusu yönetmelik hükmüne uygun hareket edilmesi sağlanmalıdır.

97- Mersin Büyükşehir Belediye Meclisince onaylanan plan değişiklikleri, müfettişliğimizce Mersin Valiliğinden görevlendirilen teknik elemanlar yardımı ile incelenmiş, görülebilen yanlışlık ve eksiklikler aşağıdaki maddelerde belirtilmiştir.

98- Bazı imar planlarında Plan İşlem Numarasının pafta ve açıklama raporuna işlenmediği tespit edilmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 11/03/2019 tarih ve 173 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği, 13/07/2020 tarih ve 370 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği, 14/02/2020 tarih ve 127 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği, 17/11/2020 tarih ve 642 sayılı kararı ile tadilen onaylanan İlave 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Notları, 08/04/2021 tarih ve 170 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği, 11/01/2021 tarih ve 15 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği benzerlerine örnektir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin "Planların onaylanması ve yürürlüğe girmesi" başlıklı 32. Maddesi 2. Fıkrasında: " *Mekânsal planlar ile bu planlara ilişkin revizyon, ilave ve değişiklikleri ilgili mevzuatı doğrultusunda karar almaya yetkili mercilerce onaylanmadan önce Bakanlık sistemi üzerinden Plan İşlem Numarası alınması zorunludur. (6) Kesinleşen planların her bir paftasının önyüzüne Plan İşlem Numarası ile onay tarih ve sayısının yazılarak mühürlenmesi zorunludur.*" Hükümlerine uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

99- Bazı İmar planlarında askı tutanaklarında bilgi verilmesine karşın internet ilanına ilişkin herhangi bir belge bulunmadığı tespit edilmiştir.

Uygulama genel olduğu için örnek verilmemiştir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin "Planların ilanı, itirazlar ve kesinleşmesi" başlıklı 33. Maddesi 1. Fıkrasında: " *Çevre düzeni planı ve imar planları onaylandığı tarihten itibaren en geç on beş iş günü içinde otuz gün (1)(2) süreyle herkesin görebileceği şekilde idarelerce tespit edilen ilan yerlerinde asılmak suretiyle ve idarelerin internet sayfalarında eş zamanlı olarak ilan edilir.*" Hükümlerine uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

100- Bazı İmar planlarının kamuda istihdam edilen veya özel çalışan müellif şehir plancısı imzası olmadan hazırlandığı, bazılarında ise plan müellifi karne grubu belgesinin dosyasında bulunmadığı tespit edilmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 21/06/2019 tarih ve 317 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği örnektir.

Plan müellifi karne grubu belgesinin bulunmaması genel bir uygulama olduğundan örnek verilmemiştir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin "Planların sunulması" başlıklı 31. Maddesi 3. Fıkrasında: " *Plan paftası, plan notları, plan raporu bulunmayan ve plan teklifi niteliğini haiz olmayan, müellif tarafından yapılmayan ve imzalanmayan planlar, idarelerin karar mercilerine sunulamaz.*" Hükümlerine uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

A

101- Bazı imar planlarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığına iletmek üzere İl Müdürlüğüne gönderilmediği, bazılarında ise 15 günlük süreden sonra gönderildiği belirlenmiştir.

Uygulama genel olduğu için örnek verilmemiştir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin "Planların aleniyeti ve dağıtımı" başlıklı 34. Maddesi 4. Fıkrasında: "*Kesinleşen planlar idarelerce plan notları, plan raporu, onaya ilişkin karar, askı tutanakları ve jeolojik-jeoteknik veya mikro bölgeleme etütleri ile birlikte en geç on beş gün içerisinde Bakanlık tarafından belirlenen sayısal veri yapısına göre coğrafi bilgi sistemi ortamında kaydedilerek, Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Portalında yayımlanması için Bakanlığa iletmek üzere İl Müdürlüklerine gönderilir.*" Hükümlerine uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

102- Bazı imar planı değişikliklerinde değer artış paylarının hesaplanmadığı belirlenmiştir. Mevzuat değişikliği 14/02/2020 tarih ve 7221 sayılı kanunla yapıldığından bu tarihten sonraki dosyalarda dikkate alınmıştır. 1/5000 Ölçekli Planlar doğrudan uygulamaya yönelik planlar olmadığından konuya ilişkin sadece 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Plan değişiklikleri değerlendirilmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 08/04/2021 tarih ve 170 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği örnektir.

3194 Sayılı İmar Kanununa 14/02/2020 Tarih ve 7221/6 kanunla: EK-8. Maddede:

"*Plan değişiklikleri, plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü sosyal ve teknik altyapı dengesini bozmayacak şekilde ve teknik gerekçeleri sağlamak şartıyla yerleşmenin özelliğine uygun olarak yapılır. Plan değişikliği tekliflerinde ihtiyaç analizini içeren sosyal ve teknik altyapı etki değerlendirme raporu hazırlanarak planı onaylayacak idareye sunulur.*

Parsel bazında; nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran imar planı değişiklikleri yapılamaz.

Bin metre kareden az olmamak kaydıyla oluşmuş adalarda; ada bazında nüfusu, yapı yoğunluğunu, kat adedini, bina yüksekliğini arttıran veya fonksiyon değişikliği getiren plan değişikliklerinde ihtiyaç duyulan kültürel tesis, sosyal ve teknik altyapı kullanımları; adanın merkezine en fazla 500 metre yarı çaplı alanda karşılanmak zorundadır.

Taşınmaz maliklerinin tamamının talebi üzerine ada bazında yapılacak imar planı değişikliği sonucunda değerinde artış olan arsanın artan değerinin tamamı değer artış payı olarak alınır. Değer artış payı bedelinin tespitinde 2942 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen bedel tespit esasları gözetilir." Hükümleri yer almaktadır.

Bu değer artışı hesaplamasının dosya Büyükşehir'e gelmeden önce yapılmasının gerekli olmadığı ancak belirtilen hükümler doğrultusunda planın askıya çıkmadan önce değer artış payının tespit edilmesi, planın kesinleşip uygulamaya geçilmeden önce (İmar durumu, yapı ruhsatı) bedelin tahsil edilmesi gerektiğinden işlemlerin buna uygun olarak yapılması sağlanmalıdır.

103- Bazı imar planı dosyalarında planlama alanında tabela konularak 30 gün süre ile bildirim yapılması zorunluluğuna uyulmadığı belirlenmiştir. Mevzuat değişikliği 14/02/2020 tarih ve 7221 sayılı kanunla yapıldığından bu tarihten sonraki dosyalarda dikkate alınmıştır. Plan notu değişikliği haricinde mekânsal düzenleme içeren İmar planlarında konuya ilişkin değerlendirme yapılmıştır.

Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 13/07/2020 tarih ve 370 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği, 17/11/2020 tarih ve 641 sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği, 08/07/2020 tarih ve 333 sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği, 14/02/2020 tarih ve 128 sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği, 08/04/2021 tarih

A

ve 170 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği, 11/01/2021 tarih ve 15 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği, 14/08/2020 tarih ve 432 sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği örnektir.

3194 Sayılı İmar Kanununa 14/02/2020 Tarih ve 7221/6 kanunla eklenen: “ İmar planları ve bu planlardaki değişikliklerin nerede askıya çıktığına dair bilgilendirme ilanı, askı süresi ile eş zamanlı olarak ilgili muhtarlıkların panosunda duyurulur. Ayrıca plan değişikliği hakkında, değişikliğe konu alanda görülebilir bir şekilde en az 2 adet tabela ile 30 gün süreyle bilgilendirme yapılır.” Hükümlerine uygun olarak bildirim yapılması sağlanmalıdır.

104- Bazı imar plan değişikliklerinde yoğunluk artırıcı kullanımlar getirilirken artan nüfusa karşılık sosyal ve teknik altyapı alanının mevzuatta öngörüldüğü şekilde yeteri kadar ayrılmadığı, bazılarında ise kaldırılan sosyal ve teknik altyapı alanına karşılık eşdeğer alan bırakılmadığı belirlenmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 11/11/2019 tarih ve 617 sayılı kararı ile tadilen onaylanan 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı değişikliği, Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 11/06/2018 tarih ve 446 sayılı kararı ile reddedilerek onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği örnektir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26. Maddesinde:

“ (5) İmar planında verilmiş olan inşaat emsalinin, kat adedinin, ifraz şartlarının değiştirilmesi sonucu nüfus yoğunluğunun artırılmasına dair imar planı değişikliklerinde:

a) Artan nüfusun ihtiyacı olan sosyal ve teknik altyapı alanları standartlara uygun olarak plan değişikliğine konu alana hizmet vermek üzere ayrılır.

“ i) Sosyal altyapı alanları: Birey ve toplumun kültürel, sosyal ve rekreatif ihtiyaçlarının karşılanması ve sağlıklı bir çevre ile yaşam kalitelerinin artırılmasına yönelik kamu veya özel sektör tarafından yapılan eğitim, sağlık, dini, kültürel ve idari tesisler, açık ve kapalı spor tesisleri ile park, çocuk bahçesi, oyun alanı, meydan, rekreasyon alanı gibi açık ve yeşil alanlara verilen genel isimdir.

k) Teknik altyapı alanları: Kamu veya özel sektör tarafından yapılacak elektrik, petrol ve doğalgaz iletim hatları, içme ve kullanma suyu ile yer altı ve yer üstü her türlü arıtma, kanalizasyon, atık işleme tesisleri, trafo, her türlü enerji, ulaştırma, haberleşme gibi servislerin temini için yapılan tesisler ile açık veya kapalı otopark kullanışlarına verilen genel isimdir.” Tanımları ile aynı yönetmeliğin 26. Maddesinde: “ b) İmar planında yer alan yol hariç sosyal ve teknik altyapı alanlarının ve kamuya ait sosyal ve kültürel tesis alanlarının kaldırılabilmesi veya küçültülmesi ancak bu tesislerin hitap ettiği hizmet etki alanı içinde eşdeğer yeni bir alanın ayrılması suretiyle yapılabilir. Eşdeğer alanın ayrılmasında yüzölçümü ve konum özellikleri korunur. Bu alanların yerinin değiştirilmesinde, mevcut plandaki hizmet etki alanına göre aynı uygulama etabı veya bölge içinde kalması, yaya erişim mesafelerinin dikkate alınması ve yeni tespit edilen alanın tesisin yapılmasına müsait olması zorunludur.” Hükümlerine uygun olarak İmar Planı Değişikliklerinin yapılması sağlanmalıdır.

105- Bazı imar planlarının üst ölçek çevre düzeni planlarına uygun hazırlanmadığı belirlenmiştir.

- Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 09/03/2020 tarih ve 170 sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı örnektir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 6. Maddesinde: “ (1) Mekânsal planlar kapsadıkları alan ve amaçları açısından Mekânsal Strateji Planları, Çevre Düzeni Planları ve İmar Planları olarak hazırlanır. Buna göre planlama kademeleri, üst kademeden alt kademeye doğru sırasıyla; Mekânsal Strateji Planı, Çevre Düzeni Planı, Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından oluşur. (2) Mekânsal planlar, plan kademelenmesine uygun olarak hazırlanır. Her plan, planlar arası kademeli birliktelik ilkesi uyarınca yürürlükteki üst

R

kademe planların kararlarına uygun olmak, raporu ile bütün oluşturmak ve bir alt kademedeki planı yönlendirmek zorundadır.” Hükümlerine uygun olarak hareket edilmesi sağlanmalıdır.

106- Bazı imar planı dosyalarında sayısal verileri içeren plan “CD” sinin bulunmadığı belirlenmiştir.

Uygulama genel olduğu için örnek verilmemiştir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 34. Maddesinde: “ (2) İdareler; mekânsal strateji planları, çevre düzeni planları ve imar planlarının tamamını veya bir kısmını kopyalar veya kitapçıklar halinde ya da sayısal ortamda çoğaltarak, tespit edilecek ücret karşılığında isteyenlere verir. Ayrıca idareler, internet sayfasında sürekli yayımlamak suretiyle de planlara aleniyet sağlayabilir.” Hükümlerine uygun olarak hareket edilmesi sağlanmalıdır.

107- Bazı imar planlarında kurum görüşlerinin dosyasında bulunmadığı belirlenmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 12/01/2018 tarih ve 65 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, 14/12/2018 tarih ve 832 sayılı kararı ile tadilen onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, 16/03/2018 tarih ve 233 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, 13/09/2019 tarih ve 463 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli İlave Uygulama İmar Planı örnektir..

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 7. Maddesinde: “ j) Planların hazırlanmasında plan türüne göre katılım sağlanmak üzere anket, kamuoyu yoklaması ve araştırması, toplantı, çalıştay, internet ortamında duyuru ve bilgilendirme gibi yöntemler kullanılarak kurum ve kuruluşlar ile ilgili tarafların görüşlerinin alınması esastır.” Hükümlerine uygun olarak alınan kurum görüşlerinin dosyasında bulundurulması sağlanmalıdır.

108- Bazı imar planlarında jeolojik-jeoteknik etüt raporunun dosyasında bulunmadığı belirlenmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 11/02/2019 tarih ve 116 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, 12/01/2018 tarih ve 65 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, 16/03/2018 tarih ve 233 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı örnektir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 24. Maddesi 10. Fıkrasında:

“(10) Uygulama imar planlarının hazırlanması sürecinde, aşağıda genel başlıklar halinde belirtilen konularda ilgili kurum ve kuruluşlardan veriler elde edilir; bu veriler kapsamında aşağıdaki analiz ve araştırmalar yapılır: ...

i) Afet tehlikelerinin dikkate alındığı yerleşime uygunluk durumunu belirlemeye yönelik jeolojik etütler...” hükümlerine uygun olarak Jeolojik-jeoteknik etüt raporu hazırlanması sağlanmalıdır.

109- Bazı imar planlarında ilçe belediye başkanlığı mührü, imzası ve hangi meclis kararına istinaden kabul edildiğine dair ibare bulunmadığı belirlenmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 12/03/2018 tarih ve 211 sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği, 18/06/2018 tarih ve 481 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, 11/06/2018 tarih ve 446 sayılı kararı ile reddedilerek onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği, 11/03/2019 tarih ve 173 sayılı kararı ile onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliği örnektir.

Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin “Planların onaylanması ve yürürlüğe girmesi” başlıklı 32. Maddesi 2. Fıkrasında: “ (6) Kesinleşen planların her bir paftasının

önyüzüne Plan İşlem Numarası ile onay tarih ve sayısının yazılarak mühürlenmesi zorunludur.” Hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu hükümler de her ne kadar kesinleşen planların mühürlenmesinden bahsedilse de ilçe belediye meclisleri tarafından kabul edilen ve onay için Büyükşehir Belediye Meclisine sunulan planlarda pafta ve açıklama raporu dahil hangi belediye meclis kararına göre onaylandığının belirtilerek Belediye Başkanı veya yetkilendirdiği başkan yardımcısı tarafından mühürlenerek imzalanması gerekmektedir

18. Madde Uygulamaları :

110- Bazı imar uygulamalarında düzenleme sınırı tespitinin yapılmadan doğrudan onaylandığı belirlenmiştir.

Anamur Belediye Encümeninin 17/02/2015 Tarih ve 48 Sayılı Kararı ile kabul edilip Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 03/06/2015 Tarih ve 154 Sayılı Kararı ile onaylanan imar uygulaması, Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 27/01/2016 Tarih ve 15 Sayılı Kararı ile onaylanan imar uygulaması, 07/06/2017 Tarih ve 506 Sayılı Kararı ile onaylanan imar uygulaması, 23/05/2018 Tarih ve 408 Sayılı Kararı ile onaylanan imar uygulaması, 27/12/2017 Tarih ve 1300 sayılı ve 31/01/018 Tarih ve 115 sayılı kararları onaylanan imar uygulaması, 25/12/2019 Tarih ve 1334 Sayılı Kararı onaylanan imar uygulaması, Yenişehir Belediye Encümeninin 12/12/2019 Tarih ve 496 Sayılı Kararı ile kabul edilen Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 13/05/2020 Tarih ve 670 sayılı kararıyla onaylanan imar uygulaması örnektir.

Arazi ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmeliğin 10. Maddesinde: “Düzenleme sınırının geçirilmesi

MADDE 10 – (1) İmar plânlarında gösterilmiş düzenleme sınırları varsa bu durum dikkate alınır.

(2) İmar planlarında düzenleme sınırı ile ilgili herhangi bir belirtme olmaması durumunda, düzenleme sınırı;

- a) İskân sahasının bittiği yerlerde iskân sınırlarından,
- b) Yola cephesi olmayan parsel oluşturmamak kaydıyla iskân sahası içindeki yollardan,
- c) Düzenleme sınırının herhangi bir parseli iki veya daha fazla parçaya bölmesi halinde, imar planlarında gösterilmiş düzenleme sınırları olsa dahi; sınır, bu parçalardan düzenleme sahası dışında kalıpta başka bir imar adasına girmeyenleri varsa bunları da içine alacak şekilde,

ç) Park, meydan, yeşil alan, rekreasyon alanı, ağaçlandırılacak alan, mezarlık ve otopark alanlarının düzenleme ortaklık payı oranına göre uygun görülecek yerinden, geçirilir.

(3) Düzenleme sınırı; gerek görülmesi halinde kentsel dönüşüm alanı, orman, mera ve sit alanı gibi özel kanunlarla korunan alanların dış sınırından ve kıyı kenar çizgisinden geçirilebilir.

(4) Düzenleme ortaklık payı oranını aşmamak kaydı ile düzenleme sahasına bitişik ancak başkaca bir düzenleme sahasına dâhil edilmesi ya da müstakil bir düzenleme sahası oluşturmaması mümkün olmayan parsel ya da parseller, imar planında düzenleme sınırı bulunsun dahi, imar planı varsa düzenleme sahası dışında bırakılamaz.” Hükümleri yer almaktadır.

Düzenleme sınırının tespiti aynı zamanda imar uygulamasının başlamasına yönelik idari bir işlemdir. İşlemlerin buna uygun yapılması sağlanmalıdır.

111- Bazı imar uygulamalarında uygulama sahasında yer alan maliklere tebligat çekilmediği, bazılarında ise resmi yazı yazıldığı ancak tebligat mazbatalarının dosyasında yer almadığı belirlenmiştir.

A

Tarsus Belediye Encümeninin 19/07/2017 Tarih ve 490 Sayılı Kararı ile kabul edilip Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 04/10/2017 Tarih ve 932 sayılı kararı ile onaylanan imar uygulaması, Tarsus Belediye Encümeninin 18/05/2016 Tarih ve 267 Sayılı Kararı ile kabul edilip Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 15/08/2018 Tarih ve 552 Sayılı kararı onaylanan imar uygulaması, Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 23/05/2018 Tarih ve 408 Sayılı Kararı ile onaylanan imar uygulaması, 27/12/2017 Tarih ve 1300 sayılı ve 31/01/018 Tarih ve 115 sayılı kararları onaylanan imar uygulaması, Erdemli Belediye Encümeninin 17/09/2020 Tarih ve 343 Sayılı Kararı ile kabul edilip Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 31/03/2021 Tarih ve 567 sayılı kararı ile onaylanan imar uygulaması örnektir.

Arazi ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmeliğin Parselasyon planlarının tebliği başlıklı 26. Maddesinde: “ (1) *Düzenleme alanının büyüklüğü, parsel maliki ve parsellerdeki hissedar sayısının çokluğu, bu kişilerin bulundukları yer itibarıyla birebir tebligat yapılamaması ya da adres kayıt sisteminde kayıtlı olduğu yerde bulunmaması gibi nedenlerle karşılaşılabilecek zorluklar dikkate alınarak parselasyon planlarının bir ay müddetle ilgili belediyede ya da valilikte askıya çıkarılması, internet sitesinde yayımlanması, belediye duyurusu, gazete ve benzeri mutata vasıtalarla da duyurulması ile düzenleme sahasındaki taşınmaz maliklerine tebliğ edilmiş sayılır.*” Hükümleri yer almaktadır.

İşlemlerin buna uygun yapılması sağlanmalıdır.

112- Bazı imar uygulamalarında uygulama sahasında yer alan parsellerin tapu kayıtlarına uygulamaya girdiğine dair belirtme yapılması için yazı yazılmadığı belirlenmiştir. Anamur Belediye Encümeninin 17/02/2015 Tarih ve 48 Sayılı Kararı ile kabul edilip Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 03/06/2015 Tarih ve 154 Sayılı Kararı ile onaylanan imar uygulaması, Gülnar Belediye Encümeninin 25/03/2015 Tarih ve 22 Sayılı Kararı ile kabul edilip Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 27/01/2016 Tarih ve 13 sayılı kararı onaylanan imar uygulaması, Tarsus Belediye Encümeninin 17/09/2014 Tarih ve 437 Sayılı Kararı ile kabul edilip Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 07/09/2016 Tarih ve 779 sayılı kararı ile onaylanan imar uygulaması, Tarsus Belediye Encümeninin 19/07/2017 Tarih ve 490 Sayılı Kararı ile kabul edilip Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 04/10/2017 Tarih ve 932 sayılı kararı ile onaylanan imar uygulaması, Tarsus Belediye Encümeninin 29/08/2018 Tarih ve 564 Sayılı Kararı ile kabul edilip Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 07/02/2018 Tarih ve 87 sayılı kararı ile onaylanan imar uygulaması, Mezitli Belediye Encümeninin 05/11/2020 Tarih ve 326 Sayılı Kararı ile kabul edilen Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 10/02/2021 Tarih ve 66 sayılı kararıyla onaylanan imar uygulaması, Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 23/05/2018 Tarih ve 408 Sayılı Kararı ile onaylanan imar uygulaması, Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 27/12/2017 Tarih ve 1300 sayılı ve 31/01/018 Tarih ve 115 sayılı kararları onaylanan imar uygulaması, Yenişehir Belediye Encümeninin 12/12/2019 Tarih ve 496 Sayılı Kararı ile kabul edilen Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin 13/05/2020 Tarih ve 670 sayılı kararıyla onaylanan imar uygulaması örnektir.

Arazi ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmeliğin Tapu kayıtlarına belirtme yapılması Başlıklı 12. Maddesinde: “ (1) *(Değişik ibare:RG-21/10/2020-31281) Belediye ve mücavir alan içinde belediye encümeni kararı, dışında ise il idare kurulu kararı veya parselasyon planlarını yapan/yaptıran idarenin yazısı ile uygulamaya alınan taşınmaz malların ada ve parsel numaraları ilgili tapu müdürlüğüne gönderilerek, tapu kayıtlarına “3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesine istinaden imar uygulamasına alınmıştır” belirtmesinin konulması istenir.*

(2) *Tapu müdürlüğünce, düzenleme alanına tamamen veya kısmen giren bütün parsellerin sicillerinde, bunların imar uygulamasına alındığına dair gerekli belirtme*

A

yapıldıktan sonra ilgili idarece bu parsellerin ifraz ve tevhidine izin verilmez.” Hükümlerine uygun olarak işlemlerin yapılması sağlanmıştır.

Kaçak Ve Ruhsata Aykırı Yapılar :

113- Teftişe tabii dönem (13.09.2013 - Haziran 2021) içerisinde kaçak ve ruhsata aykırı yapılarla ilgili veriler tabloda gösterildiği gibidir.

	Yapı Tatil Tutanak Sayısı	42.Mad. Gereğince Encümen Kararları	32.Madde Yıkım Kararı Verilen Yapı Sayısı	Ruhsatlandırılan Yapı Sayısı	Ruhsat ve Eki Uygun Hale Getirilen ve Yıkılan Yapı Sayısı	Ruhsat ve Eki Projelere Uygun Hale Yapı Sayısı	Yapı Kayıt Belgesi Encümen Kararı İptal Edilen Yapı Sayısı	Cumhuriyet Savcılığına Suç Duyurusunda Bulunan Yapı Sayısı	Cumhuriyet Savcılığına Suç Duyurusunda Bulunan Yapı Sayısı	Yıkılmayan Yapı Sayısı
2013	3	3	3						-	-
2014									-	-
2015			2			1	1		-	1
2016	3	3	3		1	2	3	1	-	2
2017	2	2	3			1			-	1
2018									-	-
2019	1	1	1	1				1	-	-
2020									-	-
2021	5	5	5	5					-	-
TOPLAM	14	14	17	6	1	4	4	2	-	4

Mersin Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı İmar ve Denetim Şube Müdürlüğü teftiş dönemi itibarıyla toplam (14) adet yapıya Yapı Tatil Zaptı, (14) adet yapıya Encümen kararı ile İdari Para Cezası ve (17) adet yapıya Encümen kararı ile yıkım kararı alındığı, belediye tarafından sunulan çizelgelerden tespit edilmiştir.

A

Yıkım yapılamayan bazı yapıların mahkeme sürecinin devam ettiği, (4) adet için ise Yapı Kayıt Belgesinin alındığı ifade edilmiştir.

Teftişe tabii dönemde kaçak veya ruhsata aykırı yapılarla ilgili olarak; toplam (14) adet yapı tatil zaptı tanzim edildiği, bu yapılardan (14) adeti hakkında Belediye Encümen kararı alınarak para cezası verildiği, (17) adet yapı ile ilgili olarak yıkım kararı alındığı, (2) adet yapı hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulduğu, (6) adet yapının ruhsatlandırıldığı, (1) adet yapının Ruhsat ve Eki Projelere Uygun Hale getirildiği veya yıkıldığı, (4) adet yapının Yapı Kayıt Belgesi aldığı, (4) adet yapının yıkılmadığı sunulan çizelgelerden anlaşılmaktadır.

Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından kaçak ve ruhsata aykırı yapılaşması tespit edilen yapılarla ilgili olarak (2) adet ihaleye çıkıldığını bu ihalelere isteklinin olmamasından dolayı ihalelerin iptal edildiği belirtilmiştir. Yıkım ihalelerin tablosu aşağıda yer almaktadır.

Sıra No	İhale Tarihi	Yıkım İhalesi Kayıt Numarası
1	02.11.2016	2016/417033
2	28.02.2017	2017/64130

Aynı zamanda 29.12.2016 tarihinde Mersin İlinde yaşanan sel felaketinden dolayı etkilenen Fen İşleri Daire Başkanlığı Arşiv birimindeki 2013 - 2014 - 2015 yıllarına ait bütün yazışma evrakları su basması nedeniyle okunamaz ve kullanılamaz duruma geldiği için söz konusu yıllara ait yıkım ihalesiyle alakalı bilgi ve belgelere ulaşamadığı Fen İşleri Daire Başkanlığının 25.06.2021 Tarih 94567 Sayılı ve 30.12.2016 Tarihli "bütün yazışma evrakları sel felaketi nedeniyle arşivi sel suyu basmasından dolayı okunamaz ve kullanılamaz duruma geldiği" Eki Tutanakla birlikte İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığına gönderilen yazıdan anlaşılmıştır.

TABLO 1

775 Sayılı Gecekondu Kanununun 18. Maddesine Göre Yıkımı Yapılanlar YOL YAPIM BAKIM ve ONARIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI TARAFINDAN YIKILANLAR				
	Sıra No	İşletme Adı	Yıkım Başlangıç Tarihi	Yıkım Bitiş Tarihi
Yenişehir Kültür Park Üzerinde Yıkımı Yapılan Yerler	1	Genç Girişim Ltd. Şirketi - Menekşe Çay Bahçesi	15.12.2015	22/12/2015
	2	Trak Obası	19.11.2015	19/11/2015
	3	Yasemin Çay bahçesi (Duygu Kurum)	13.11.2015	13/11/2015
	4	Lale Çay Bahçesi	06.08.2016	06/08/2016
	5	Yosun Balık	04.09.2015	04/09/2015
	6	Nergis Çay Bahçesi (Necdet Kaya)	26.10.2016	26.10.2016
	7	Gül Çay Bahçesi (Yusuf Emre Ceylan)	19.11.2015	19/11/2015
Kuzeyin	8	Leman Kültür Cafe (Kıdem Akaryakıt)	02.03.2015	02/03/2015

A

	9	Müslüm Usta (Hilenay Gıda)	05.08.2015	05/08/2015
	10	Umut Gıda (Çınaraltı Mangal)	01.08.2015	01/08/2015
	11	Yasemin GardenCafe	15.02.2016	15/02/2015
Yıkım Yapan İçerisindeki	12	Sera Çay Bahçesi	23.01.2018	23/01/2018
	13	Deniz Park	Mahkeme Kararına Göre yıkımı yapıldı.	06/05/2015
	14	Gondol Otel	01.06.2016	01.06.2016

Mersin Büyükşehir Belediyesi Yol Yapım Bakım ve Onarım Dairesi Daire Başkanlığınca 775 Sayılı Gecekondu Kanununun 18. Maddesine göre Tablo-1 de (14) adet yapının yıkımının yapıldığı belediye tarafından sunulan çizelgelerden tespit edilmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Yol Yapım Bakım ve Onarım Dairesi Daire Başkanlığınca 3194 Sayılı İmar Kanununa 32. Maddesine göre (1) adet yapının yıkımının yapıldığı belediye tarafından sunulan çizelgelerden tespit edilmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı ve Yol Yapım Bakım ve Onarım Dairesi Daire Başkanlığınca işlemleri devam eden (3) adet yapı olduğu belediye tarafından sunulan çizelgelerden tespit edilmiştir.

İncelenen Dosyalar:

- 1- Mersin Hal Kompleksi 22-P-I Pafta 3770 Ada 1 Parsel F1 Blok No:26
- 2- Mersin Toroslar İlçesi 70 Pafta 510 Ada 18 Parsel
- 3- Mersin Yenişehir İlçesi Adnan Menderes Bulvarı No:80 ve No:82
- 4- Mersin Yenişehir İlçesi Adnan Menderes Bulvarı No:112
- 5- Mersin Mezitli İlçesi 30-L-1-D Pafta 432 Ada 3 Parsel
- 6- Mersin Silifke İlçesi Altinkum Mah. Altinkum Tatil Köyü Sahili
- 7- Mersin Bozyazı İlçesi 103 Ada 11 Parsel
- 8- Mersin Toroslar İlçesi 225 Ada 10 Parsel
- 9- Mersin Toroslar İlçesi 1527 Ada 10 Parsel
- 10- Mersin Toroslar İlçesi Resul Mah. Resul İ.Ö.Okulu Civarı
- 11- Mersin Toroslar İlçesi Akbelen Mah. Kuvayi Milliye Cad. No:147 Bitişiği
- 12- Mersin Toroslar İlçesi Ayvagedigi Mah. Fatih Cad. Üzeri 5 Katlı Bina
- 13- Mersin Toroslar İlçesi Çapar Mah.469 Ada 2 Parsel
- 14- Mersin Toroslar İlçesi Kaşlı Mah. 1360 Parsel
- 15- Mersin Erdemli İlçesi KumkuyuMah.Hüsnüşihman Sok. No:130
- 16- Mersin Hal Kompleksi 23-P-IV Pafta 3799 Ada K1 Blok No:35
- 17- Mersin Hal Kompleksi 22-P-I Pafta 3770 Ada F1 Blok No:33
- 18- Mersin Yenişehir İlçesi 482 Ada 15 Parsel Güvenevler Mah. 1901 Sok. Çoskun Apt.
- 19- Mersin Akdeniz İlçesi Mesudiye Mah.5114 Sok. No:15

A

Mersin Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı İmar ve Denetim Şube Müdürlüğünde tüm ilçelere ait kaçak/ruhsatsız/tehlikeli/metruk yapı ve mevzuata aykırı uygulama dosyalarının oluşturulmuş olduğu, bunların çoğunun şikâyetler, bazılarınınza zabıta denetimi yoluyla ortaya çıkarıldığı görülmüştür.

Mevzuata aykırı uygulama ve yapılaşmalarla ilgili: 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesindeki "Bu Kanun hükümlerine göre ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılar hariç; ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce (...) (3) tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine, belediye veya valiliklerce o andaki inşaat durumu tespit edilir. Yapı mühürlenerek inşaat derhal durdurulur. Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılır. Bu tebligatın bir nüshası da muhtara bırakılır. Bu tarihten itibaren en çok bir ay içinde yapı sahibi, yapısını ruhsata uygun hale getirerek veya ruhsat alarak, belediyeden veya valilikten mühürün kaldırılmasını ister. Ruhsata aykırılık olan yapıda, bu aykırılığın giderilmiş olduğu veya ruhsat alındığı ve yapının bu ruhsata uygunluğu, inceleme sonunda anlaşılırsa, mühür, belediye veya valilikçe kaldırılır ve inşaatın devamına izin verilir. Aksi takdirde, ruhsat iptal edilir, ruhsata aykırı veya ruhsatsız yapılan bina, belediye encümeni veya il idare kurulu kararını müteakip, belediye veya valilikçe yıktırılır ve masrafı yapı sahibinden tahsil edilir." ve

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42. maddesindeki "Bu maddede belirtilen ve imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak bu maddede belirtilen idari müeyyideler uygulanır. Ruhsat alınmaksızın veya ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere veya imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapının sahibine, yapı müteahhidine veya aykırılığı altı iş günü içinde idareye bildirmeyen ilgili fenni mesullere yapının mülkiyet durumuna, bulunduğu alanın özelliğine, durumuna, niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre, beşyüz Türk Lirasından az olmamak üzere, aşağıdaki şekilde hesaplanan idari para cezaları uygulanır:....." hükümleri ile;

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 18. maddesindeki "Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, belediye sınırları içinde veya dışında, belediyelere, Hazineye, özel idarelere, katma bütçeli dairelere ait arazi ve arsalarda veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde yapılacak, daimi veya geçici bütün izinsiz yapılar, inşa sırasında olsun veya iskan edilmiş bulunsun, hiçbir karar alınmasına lüzum kalmaksızın, belediye veya Devlet zabıtası tarafından derhal yıktırılır. Yıkım sırasında lüzum hasıl olduğunda, belediyeler ilgili mülkiye amirlerine başvurarak yardım isteyebilirler. Mülkiye amirleri, Devlet zabıtası ve imkanlarından faydalanmak suretiyle, izinsiz yapıların yıkım konusunda yükümlüdürler. Özel kişilere veya bu maddenin 1 inci fıkrasında sözü geçenler dışındaki tüzel kişilere ait arazi ve arsalar üzerinde yapılacak izinsiz yapılar hakkında, arsa sahiplerinin yazılı müracaatları üzerine ve mülkiyet durumlarını tevsik etmeleri şartıyla bu madde hükümleri, aksi halde genel hükümler ve 3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri uygulanır." Hükümü doğrultusunda İncelenmiştir

114- Yenişehir Adnan Menderes Bulvarı No:80 ve No:82 binaların altında yer alan ve Silifke ilçesi Altınkum Mahallesi 155. Sokakta bulunan Altınkum Tatil Köyü sitesi sahilinde bulunan kaçak yapıların ilçe belediyelerince, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. ve 42. maddelerinin uygulanması suretiyle yapı sahiplerine yıktırılmış ve para cezası uygulanmış olduğu, ancak Yenişehir Adnan Menderes Bulvarı No:112 adresindeki binanın altında yer alan 775 sayılı Gecekondu Yasası'nın 18. maddesi hükümleri uygulanması suretiyle sahibine yıktırılmış, fakat para cezasının uygulanmamış olduğu, anlaşılmıştır.

Yapılan bu uygulamalardan, benzer aykırılıklar içeren kaçak yapılarda, farklı iki yasa uygulaması yapılmış olduğu görülmüş olup, uygulamada eşitlik olması adına benzer

A

nitelikteki aykırı yapılaşmalar için aynı yasa hükümlerinin uygulanmasının gerektiği değerlendirilmektedir.

115- Bozyazı Beyreli Mahallesi nde Park Alanı olarak belirlenmiş 103 ada 11 parselde yapılmış ruhsatsız yapının 14.11.2014 tarihi itibarıyla Bozyazı Belediye Başkanlığınca tespit edilmiş, Bozyazı Belediyesi Encümenince; 27.11.2014 tarihinde 3194 sayılı yasanın 42. maddesi hükmü gereğince para cezası tayinine, 30.12.2014 tarihinde ise aynı yasanın 32. maddesi gereğince kaçak olarak yaptığı yapıların yıkılmasına karar verilmiştir.

Bahse konu kaçak yapılar, şikayetçi tarafından, 23.03.2015, 18.11.2015, 13.05.2016 tarihlerinde Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına bildirilmiştir. Son dilekçe üzerine Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin bilgi talebine cevaben, Bozyazı Belediyesince belediyenin yeterli araç ve ekipmanı olmadığından yıkım ihalesi yapılmış, ancak ihaleye katılım olmadığından iptal edilmiş olduğu bildirilmiştir.

20.06.2016 tarihinde Mersin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce adı geçen kaçak yapılar için işlem yapıp bilgi verilmesi bildirildiğinde ise, 25.10.2016 tarihinde Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı Personelince Yapı Durdurma Zaptı düzenlenerek, Belediye Encümenince 30.11.2016 tarihinde İmar Kanunu'nun 32. maddesine göre Belediye Yol Yapım Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığınca yıkımın yapılması/yaptırılmasına, bedelinin hesaplanarak yapı sahibinden %20 fazlasıyla tahsil edilmesine karar verilmiştir.

Kaçak yapılar için Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığınca da 02.11.2016 ve 28.02.2017 tarihinde ihaleye çıkılmış olduğu ancak söz konusu ihalelere teklif veren istekli çıkmaması nedeniyle ihalelerin iptal edildiği anlaşılmıştır.

25.05.2017 tarihinde tarafından Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ilgili kaçak yapı hakkında yeniden şikâyet dilekçesi verilmiş, 26.10.2017 tarihinde Mersin Valiliği İl Mahalli İdareler Müdürlüğünce Bozyazı Kaymakamlığına; Alparslan Türkeş Bulvarı üzerinde bulunan taşınmaz üzerinde 3194 sayılı İmar Kanunu ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa aykırılık teşkil etmesi bakımından Bozyazı Belediye Encümenince yıkım kararı alınan mevzuata aykırı yapı hakkındaki şikâyete konu hususların ileride telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurabileceğinin de değerlendirilerek gerekli yasal işlemlerin ivedilikle yapılması ve yapılan işlem sonucundan ilgisine ve Valiliğe bilgi verilmesi bildirilmiş; ancak herhangi bir işlem yapılmadığı anlaşılmıştır.

14.11.2014 tarihi itibarıyla ruhsatsız olduğu ilgili idaresince bilinen yapının iş bu inceleme tarihine kadar geçen süre içinde, gerek İlçe Belediyesince gerekse Büyükşehir Belediyesince yıkılmamış ve yıktırılmamış olduğu, her iki belediyece yıkım işi için ihale düzenlenmiş ancak ihalelerin sonuçlandırılmamış olduğu anlaşılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde değerlendirildiğinde, ruhsatsız/kaçak olduğu tespit edilmiş olan bir yapının yıkım sürecinin bu kadar uzun olmaması gerekmektedir.

Yol Yapım Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığınca ile İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlıkları arasında yıkım tarihinin belirlenerek bildirilmesi halinde gerekli işlemlerin yapılacağı bildirilmiştir. Yıkım Tarihi olarak 01.06.2018 Cuma günü saat 14.00 belirlenmiş fakat 25.05.2018 tarih ve 41419103-045.02-E.67766 sayılı yazı ile 1. Hukuk İşleri Müşavirliğince, İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığına ve Yol Yapım Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığına yazılan yazıda, 18.05.2018 tarih ve 30425 sayılı resmi gazetede yayımlana 7143 sayılı kanunun Geçici 16. Maddesinde Yapı Kayıt Belgesi verilen yapılarla ilgili bu kanun uyarınca alınmış yıkım kararları ile tahsil edilemeyen para cezaları iptal edilir görüşe istinaden yıkım tarihi ertelenmiştir. Söz konusu binalar için 05.07.2018 tarih 210002 Başvuru Numarası O2J9PFH5 Belge no ve 04.07.2018 tarih 210646 Başvuru Numarası K28J9FFN Belge no ile iki adet Yapı Kayıt Belgesi Alınmıştır.

A

116- Mersin Büyükşehir Belediyesi Hal Kompleksinde 22-P-I Pafta 3370 Ada 1 Parsel F1 Blok No:26 adresinde faaliyet gösteren C. İ.'in tadilat sırasında 24.10.2016 tarihinde Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı Hal Zabıta Amirliği Denetim ekibi tarafından "işyeri sahibinin işyerinin yapısını değiştirerek 2(iki) katlı Betonarme yapı yaptığı" tespit edilmiş, Mersin Büyükşehir Belediye Encümenince 04.01.2017 tarihinde; 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42. maddesine istinaden para cezası tahsil edilmesine; 08.02.2017 tarihinde aynı Kanunun 32. maddesine istinaden yıkımının yapılması veya yaptırılmasına, bedelinin hesaplanarak yapı sahibinden %20 fazlasıyla tahsil edilmesine, karar verilmiştir.

Yol Yapım Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığınca ile İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlıkları arasında yıkım tarihinin belirlenerek bildirilmesi halinde gerekli işlemlerin yapılacağı bildirilmiştir. Ancak yazışmalar sonrasında herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüş, Söz konusu bina için 06.01.2019 Tarih 967809 Başvuru Numarası ERPH135A Belge No Yapı Kayıt Belgesi alınmıştır. İlk tespit tarihi olan 24.10.2016 tarihinden 06.01.2019 Yapı Kayıt Belgesi aldığı tarihe kadar Büyükşehir Belediyesinin yıkım hakkında görev ve sorumluluğu olduğu değerlendirilmiştir.

Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin Denetim ve İmar Kanunu uygulamaları yetkilerine göre İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığına bağlı İmar ve Denetim Şube Müdürlüğü koordinesinde ve Yol Yapım Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığınca 775 Sayılı Gecekondu Kanununun 18. Maddesine Göre Yıkımı Yapılanlar (Tablo 1) ve 3194 Sayılı İmar Kanununun 32. Maddesine Göre Yıkılanlar yukarıda belirtilmiştir.

117- İncelenen dosyalarda gerçekleştirilmiş olan yıkımların yapı sahipleri tarafından gerçekleştirilmiş olduğu, yıkımı yapı sahibi veya İlçe Belediyesi tarafından gerçekleştirilmemiş olan ruhsatsız/kaçak yapıların Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından yıkım işi için ihale düzenlenmiş ancak ihalelerin sonuçlandırılmamış olduğu anlaşıldığından yıkıtılmadığı tespit edilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42. maddesindeki c) (Ek:25/3/2020-7226/39 md.) Bu fıkra uyarınca idari para cezası verilmesini gerektiren aykırılığa konu alan ile bu alanın bulunduğu arsa veya arazinin emlak vergisine esas asgari metrekare birim değerinin çarpımı ile bulunan bedel kadar idari para cezası yukarıdaki bentlere göre verilen para cezalarına ayrıca ilave edilir. Bu fıkraya göre verilen idari para cezasının ilgisine tebliğinden itibaren bir ay içinde aykırılığın giderilmesi ve yapının mevzuata uygun hale getirilmesi halinde bu bent uyarınca ilave edilen para cezası tahsil edilmez.

Hükmü doğrultusunda;

- 30.04.2020 tarih ve bila sayılı Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına verilen dilekçede, Yeni Hal Kompleksi K1 Blok No:35 de bulunan işyerinde faaliyet gösteren Y. Ö. tarafından tadilat yapmak istiyorum denilmekte.

- Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı (Zabıta Dairesi Başkanlığı) 17.07.2020 Tarih 015975 sayılı tespit tutanağında, bahse konu işyerinde, bina üzerine betonarme yapı inşa ettiği betonarme yapının üzerine demir profillerden çatı yaptığı fotoğraflanarak tarafımızdan tespit edilmiştir denmektedir.

- Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı (Zabıta Dairesi Başkanlığı)nca İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığına yazılan 20.07.2020 Tarih 21202377-115.02.09-E.88093 sayılı yazıda, yapılan tadilatların 3194 sayılı imar kanunun 21. Maddesi 3. Fıkrasına göre Yapı Ruhsatı gerektirmeyen tadilatlar olmadığı bundan dolayı yerinde incelemelerin yapılarak gerekli işlemlerin başlatılması istenilmiştir

- Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı (İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı)nca 23.02.2021 Tarih Cilt:1 Sahife 23 sayılı 3194 sayılı imar kanunun 32. Maddesi uyarınca Yapı Tatil Zaptı düzenlenmiş olup, yapı sahibi Y. Ö. imzadan imtina etmiş. Bir

A

nüshası yapı yerine ve mahalle muhtarlığına bırakılarak tebligat yapılmış ve bir nüshası da idarede kalmıştır.

- Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı (İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı) nca ceza kesilen kişiye ve Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığına dağıtımli olarak yazılan 25.03.2021 Tarih E-48877827-115.02.11.01-46987 sayılı yazıda, 03.03.2021 Tarih 290 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Encümen kararında belirtilen ve şahsınıza yazılan İmar Para Cezası 31.689,25TL'nin Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına bağlı Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığına acilen ödenmeniz hususunda denilerek 27.03.2021 tarihinde posta ile tebligat yapılmıştır.

- Kaçak olarak yapılmış olan inşaatla ilgili parsel sahibi Y. Ö. tarafından 27.04.2021 Tarih 93707 sayılı dilekçesinde, Ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapmış olduğum yapıya istinaden alınmış olan 03.03.2021 tarih ve 290 sayılı Mersin Büyükşehir Encümen Kararına göre adıma kesilen ve ödenmesi istenilen 31.689,25 TL'lik imar para cezası ile ilgili yazınızı aldım. Bu konuda 3194 sayılı İmar Kanununun 5. Bölümün çeşitli başlıklar konulu 42.maddenin (ç) bendinde belirtilen hususlardan faydalanmak istiyorum denilmiştir.

- 3194 Sayılı İmar Kanununun 5. Bölüm Çeşitli Başlıklar konulu 42.Maddesinin (ç) bendinde belirtilen "...Bu fıkra göre verilen idari para cezasının ilgisine tebliğinden itibaren bir ay içinde aykırılığın giderilmesi ve yapının mevzuata hale getirilmesi halinde bu bent uyarınca ilave edilen para cezası tahsil edilmez" hükmü gereğince idareimiz tarafından düzenlenen 23.03.2021 tarihinde tarafınıza tebliğ edilmiş ödenmesi istenilen imar para cezası ile ilgili idareimize yapmış olduğunuz 07.04.2021 tarihli Tadilat Ruhsatı başvurunuz arasında 1(Bir) aylık süreyi geçirmiş olmanızdan dolayı 3194 Sayılı İmar Kanununun 5. Bölüm Çeşitli Başlıklar konulu 42.Maddesinin (ç) bendinde belirtilen hususlardan faydalanmanız uygun görülmemiştir denilmektedir.

-Yeni Hal Kompleksi K1 Blok No:35 de bulunan işyerinde faaliyet gösteren Y. Ö.'in yapının ilk Ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapmış olduğu yapıya istinaden alınmış olan 03.03.2021 tarih ve 290 sayılı Mersin Büyükşehir Encümen Kararına göre kesilen ve ödenmesi istenilen 31.689,25 TL'lik imar para cezası ile ilgili 27.03.2021 tarihinde posta ile tebligat yapılmış. 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42. maddesindeki ç) (Ek:25/3/2020-7226/39 md.) "...Bu fıkra göre verilen idari para cezasının ilgisine tebliğinden itibaren bir ay içinde aykırılığın giderilmesi ve yapının mevzuata uygun hale getirilmesi halinde bu bent uyarınca ilave edilen para cezası tahsil edilmez" denmektedir. 31.689,25 TL'lik imar para cezası ile ilgili 27.03.2021 tarihinde posta ile tebligat yapılmış olup, Y. Ö. yapmış olduğu 07.04.2021 tarihli Tadilat Ruhsatı başvurusu arasında 1(Bir) aylık süreyi geçirmemiş olmasından dolayı 3194 Sayılı İmar Kanununun 5. Bölüm Çeşitli Başlıklar konulu 42. Maddesinin (ç) bendinden dolayı kesilen ve imar para cezasına eklenen kısmın bu bent uyarınca tahsil edilmemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 'Büyükşehir belediyesinin imar denetim yetkisi' başlıklı 11. maddesinde bulunan "Büyükşehir belediyesi, ilçe (...)(2) belediyelerinin imar uygulamalarını denetlemeye yetkilidir. Denetim yetkisi, konu ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeyi, incelemeyi ve gerektiğinde bunların örneklerini almayı içerir. Bu amaçla istenecek her türlü bilgi ve belgeler en geç onbeş gün içinde verilir. İmar uygulamalarının denetiminde kamu kurum ve kuruluşlarından, üniversiteler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından yararlanılabilir.

Denetim sonucunda belirlenen eksiklik ve aykırılıkların giderilmesi için ilgili belediyeye üç ayı geçmemek üzere süre verilir. Bu süre içinde eksiklik ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, büyükşehir belediyesi eksiklik ve aykırılıkları gidermeye yetkilidir.

Büyükşehir belediyesi tarafından belirlenen ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılar, gerekli işlem yapılmak üzere ilgili belediyeye bildirilir. Belirlenen imara aykırı uygulama, ilgili belediye tarafından üç ay içinde giderilmediği takdirde, büyükşehir

A

belediyesi 3.5.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 32 ve 42nci maddelerinde belirtilen yetkilerini kullanma hakkını haizdir. Ancak 3194 sayılı Kanunun 42nci madde kapsamındaki konulardan dolayı iki kez ceza verilemez." Hükmü doğrultusunda;

Mersin Toroslar İlçesi Ayvagediği Mah. Fatih Cad. Üzeri 5 Katlı Bina için 23.10.2014 tarihi itibarıyla Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına şikâyet intikal ettirilmiş, Toroslar Belediye Başkanlığına 04.11.2014 tarihinde şikâyetin incelenmesi için yazı yazılmış. Toroslar Belediye Başkanlığınca 20.11.2014 Tarih M.33.7.TOR.0.00-140-8041 sayılı yazı ile Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına, söz konusu yapı için 3194 sayılı İmar Kanunun 32. ve 42. Maddeleri uygulanmış işlem yapılmıştır denilmektedir. Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığınca 07.06.2021 Tarih E-48877827-115.02.11.99-83054 sayılı yazı ile belgeler eklenerek idaremize ivedilikle bilgi verilmesi istenilmiştir. Toroslar Belediye Başkanlığınca yapılan işlemlerle alakalı belgeler gönderilmemiştir. Sonradan yapılan işlemlerle alakalı dosyada evraka rastlanılmamıştır.

Mersin Toroslar İlçesi Akbelen Mah. Kuvayi Milliye Cad. No: 147 Bitişliği için 15.05.2017 tarihi itibarıyla Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı ALO 153 hattına şikâyet intikal ettirilmiş, Toroslar Belediye Başkanlığına 18.05.2017 tarihinde şikâyetin incelenmesi için yazı yazılmış. Toroslar Belediye Başkanlığınca 02.11.2017 Tarih 85453040-702.02-863-8462 sayılı yazı ile Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına, söz konusu yapı için 3194 sayılı İmar Kanunun 42. Maddesine göre işlem yapılmış olup yapı ruhsatı alması için 30 günlük süre tanınmıştır denilmektedir. Toroslar Belediye Başkanlığınca yapılan işlemlerle alakalı belgeler gönderilmemiştir. Sonradan yapılan işlemlerle alakalı dosyada evraka rastlanılmamıştır.

Mersin Toroslar İlçesi Çapar Mah. 469 Ada 2 Parsel için 28.01.2020 tarihi itibarıyla Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına şikâyet intikal ettirilmiş, Toroslar Belediye Başkanlığına 04.02.2020 tarihinde şikâyetin incelenmesi için yazı yazılmış fakat cevap alınamayınca, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığınca 10.03.2021 Tarih E-48877827-115.02.11.99-37657 sayılı yazı ile belgeler eklenerek idaremize ivedilikle bilgi verilmesi istenilmiştir. Toroslar Belediye Başkanlığınca yapılan işlemlerle alakalı belgeler gönderilmemiştir. Sonradan yapılan işlemlerle alakalı dosyada evraka rastlanılmamıştır.

Mersin Toroslar İlçesi Kaşlı Mah. 1360 Parsel için 05.10.2020 tarihi itibarıyla Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına CİMER şikâyeti intikal ettirilmiş, Toroslar Belediye Başkanlığına 10.10.2020 tarihinde şikâyetin incelenmesi için yazı yazılmış fakat cevap alınamayınca Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığınca 10.03.2021 Tarih E-48877827-115.02.11.99-37663 sayılı yazı ile belgeler eklenerek idareye ivedilikle bilgi verilmesi istenilmiştir. Toroslar Belediye Başkanlığınca yapılan işlemlerle alakalı belgeler gönderilmemiştir. Sonradan yapılan işlemlerle alakalı dosyada evraka rastlanılmamıştır.

Mersin Büyükşehir Belediyesinin sorumluluk alanında bulunan ruhsatsız/kaçak ve imar planına aykırı yapılaşma ile ilgili tespit, denetim ve imar mevzuatı uygulaması yaptığı, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunundan kaynaklanan yetki ve sorumluluklarını ve İlçe Belediyelerinin 3194 sayılı İmar Kanununun 32. ve 42. Maddelerinde belirtilen yetkilerini tam ve yasal süreleri içinde kullanmadığından Mersin Büyükşehir Belediyesinin de yeterince uygulanamadığı değerlendirilmektedir.

18.08.2014 tarihli telefon şikâyetine istinaden Mersin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına yazılan 20.08.2014 Tarih yazıya istinaden, Akdeniz Belediye Başkanlığına yazılan 02.09.2014 Tarihli yazı yazılarak 3194 sayılı İmar Kanunu hükümlerine göre inceleme yapılması istenilmiş, 18.07.2014 tarih 108/14 sayılı inşaat ruhsatı düzenlenmiş verilen inşaat ruhsatı, imar durum belgesi ve onaylı aplikasyon krokisine göre uygun olup, yerinde harita mühendisinin kontrolünde aplikasyon yapılmış olup 3194 sayılı İmar Kanunu hükümlerine göre bir aykırılık yoktur denilmiştir.

Mersin Mezitli İlçesi 30-L-I-D Pafta 432 Ada 3 Parsel için 05.02.2018 tarih ve 141/966 sayılı yazı ile de söz konusu YİBF No: 898845 inşaatı ait, Armis Yapı Denetim

A

Firmasının teknik personeline 12.01.2017 tarihinde onaylanmış olan; Yapı Kullanma İzininin alınmasında bir sakınca olmadığına dair Teknik Rapor, Çatı Yalıtımı Kontrol Tutanağı, Sığınak Mekanik Havalandırma ve Yangın Tesisatı Kontrol Tutanakları ile 27.09.2017 tarihli güncel Yeşil Etiket Raporları iletilmiştir.

Yapı Denetim Kanununda Büyükşehir Belediyesinin bir rolü olmadığından, bu kapsamda bir aksaklık ve olumsuzluk tespit edilmemiştir.

Yukarıda genişçe bahsedilen eksikliklerin anılan mevzuat hükümleri uyarınca takip edilmesi ve giderilmesi için yoğun gayret gösterilmelidir.

Yapı Ruhsatları :

118- Teftişe tabi dönem (2013 – Mayıs 2021) içerisinde incelenen yapı ruhsatı ve kullanma izin belgeleri aşağıda gösterilmiştir:

YILLAR	YAPI RUHSATI	YAPI KULLANMA İZİN BELGESİ
2013	19	16
2014	38	16
2015	25	9
2016	28	1
2017	60	1
2018	50	4
2019	36	18
2020	35	19
2021	20	-
TOPLAM	311	84

Tabloya bakıldığında teftişe tabi dönemde, 2013-2021 yılları arasında toplamda 311 adet yapı ruhsat dosyası arasından örnekleme yöntemi ile seçilmiş 30 (Otuz) adet dosya üzerinde 3194 sayılı İmar Kanunu, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği kapsamında incelemeler yapılmıştır.

İncelenen yapılara ait ruhsat dosyalarının büyük çoğunluğu kamu binalarına ait olduğu dolayısıyla yapı denetime tabi olmadığı, fenni mesuliyet sistemiyle denetlendiği görülmüştür.

2013 yılından (2) adet yapı ruhsatı, 2014 yılından (3) adet yapı ruhsatı, 2015 yılından (3) adet yapı ruhsatı, 2016 yılında (3) adet yapı ruhsatı, 2017 yılında (6) adet yapı ruhsatı, 2018 yılında (4) adet yapı ruhsatı, 2019 yılında (4) adet yapı ruhsatı, 2020 yılında (3) adet yapı ruhsatı, 2021 yılı haziran ayına kadar (2) adet yapı ruhsatı olmak üzere toplam (30) adet yapı ruhsatı dosyasındaki evraklar ve (29) adet yapı kullanma izin belgesi dosyasındaki evraklar örnekleme yöntemi ile 3194 sayılı İmar Kanunu, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği, kapsamında incelenmiştir.

İncelenen yapı ruhsatı dosyalarında genel olarak düzenli olunmaya gayret gösterilmiş olup, inceleme yapılan dosyalar içinde aykırılık ya da eksiklik tespit edilenler aşağıda belirtilmiştir.

119- İncelenmiş olan ruhsat dosyalarında, Belediyesi tarafından düzenlenmesi gereken yol kotu tutanağı ve kanal kotu tutanağının düzenlenmediği, görülmüştür.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin Yapı ruhsatı işlemleri başlıklı 55. Maddesi

A

“(1) Yapı ruhsatı işleri bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır.

(2) Yeni inşaat, ilave ve esaslı tadilat yapmak üzere parsele ait imar durum belgesi, yol kotu tutanağı, kanal kotu tutanağı ve uygulama imar planına esas onaylı jeolojik ve jeoteknik etüt raporunun parselin bulunduğu alana esas bölümünü almak için; yapı sahipleri veya vekilleri başvuru dilekçelerine aplikasyon krokisini ve tapu kayıt örneği veya istisnai hâllerde tapu kayıt örneği yerine geçen belgeleri ekleyerek ilgili idareye müracaat ederler.

(4) İlgili idare başvuru tarihinden itibaren imar durum belgesi ve onaylı jeolojik ve jeoteknik etüt raporunun bir örneğini en geç iki iş günü; yol kotu tutanağı ve kanal kotu tutanağını en geç beş iş günü içinde verir.

(5) Kanal kotu tutanağı idare dışında ayrı bir su ve kanalizasyon idaresi tarafından düzenleniyor ise, bu süre üç iş günüdür.

(6) Bu belgelerin bu süreler içinde verilmemesi halinde gerekçesinin, başvuru sahibine aynı süreler içinde yazılı olarak bildirilmesi zorunludur.

(7) Kanal kotu tutanağı düzenlenmemesi ruhsat verilmesine engel değildir. Ancak, yapılacak temel üstü vizesinde bu belgenin idareye verilmesi ve kanalizasyon bağlantısına dair projenin bu tutanağa göre hazırlanması zorunludur. Aksi halde yapının inşasının devamına izin verilmez.” Hükmü doğrultusunda uygulama yapılarak, yol kotu tutanağı ve kanal kotu tutanağının, Belediyesince düzenlenmesi sağlanmalıdır.

120- İncelenmiş olan ruhsat dosyalarında, Yapı Ruhsat formunun arkasında yer alan Vize Kontrol bölümün doldurulmadığı tespit edilmiştir.

Yapıların denetimi kamu görevlilerince yapılıyor ve kontrollük dosyasında yapının aşamaları yer alıyor olsa da, yapının seviyelerini gösterir bilgilerin bu bölümde işlenmesi gerekmektedir.

Bundan sonraki yapılacak işlemlerde gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

121- Bazı dosyalarda Ruhsat tarihi üzerinden 5 yıl süre geçmiş olmasına rağmen Yapı Kullanım İzin Belgelerinin dosya içerisinde yer almadığı ve yapının son haline dair bir bilgi bulunmadığı görülmüştür.

25.02.2014 1/11, 25.10.2013 1/59, 20.01.2016 1/1, 16.05.2016 1/5 gibi bir çok dosyada Yapı Ruhsatı bulunuyor olmasına rağmen Yapı Kullanım İzni yer almamaktadır. Söz konusu yapıların tamamlanmadığı yada inşasından vazgeçildiği anlaşılmakla birlikte bu konuya açıklık getiren herhangi bir bilgi, belge dosyasında yer almamaktadır.

Planlı Alanlar Tip Yönetmeliği’ nin 54. Maddesinin 2. Fıkrasında; “ Ruhsat tarihinden itibaren 2 yıl içinde inşasına başlanmayan veya 5 yıllık ruhsat süresi içinde tamamlanmayan ve süresi içinde ruhsat yenilemesi yapılmayan yapılar, ruhsatsız yapı olarak değerlendirilir.” hükmü yer almaktadır.

Hükümsüz duruma düşmüş ruhsat dosyalarında konuyla ilgili olarak gerekli açıklama, belge veya tutanakların işin dosyasına eklenmesi uygun olacaktır.

İŞYERİ RUHSATLARI İŞ VE İŞLEMLERİ:

122- Teftiş dönemi içerisinde, Mersin Büyükşehir Belediyesi yetki alanı içerisinde faaliyet gösteren sıhhi, gayri sıhhi ve umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ile tatil günleri ve çalışma ruhsatlarına ilişkin sayısal veriler aşağıda gösterilmiştir:

YILI	Sıhhi işyeri	1. Sınıf GSM	2.sınıf GSM	3.sınıf GSM	UAİ Eğlence yeri	Hafta Tatili Ruhsatı
2013	28	0	10	0	1	

A

2014	3	7	30	0	0	223
2015	92	0	63	0	0	3
2016	57	1	64	0	0	37
2017	158	2	52	2	1	5
2018	118	2	59	1	2	0
2019	113	8	81	2	1	0
2020	90	6	63	3	2	0
2021	25	2	19	1	0	0
Toplam	686	28	431	9	6	268

Kamu düzeni ve vatandaşların huzuru bakımından çok önemli olan bu yerlerin sadece ruhsat verirken değil, ruhsat verdikten sonra da denetlenmesi sürdürülmeli, mevzuatın gerektirdiği şartlarda hizmet sunmalarının temin edilmesi için hassasiyet gösterilmelidir.

123- Müfettişliğimizce uzman eleman yardımı ile Teftişe tabi dönemde İşyeri açma ve çalışma ruhsat işlemleri örnekleme usulü İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik ve ilgili mevzuatına göre incelenmiş ve buna ilişkin bulunan eksiklikler aşağıya çıkarılmıştır.

124- İşyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurularında, müracaat sahibine verilmesi gereken; başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliği ekinde, Örnek 6'da yer alan alındı belgesinin düzenlenmesi gerekmektedir. Bazı ruhsat dosyalarında alındı belgesi olmadığı görülmüştür.

01.11.2019 tarihli ve 2019/98 sayılı ruhsat benzerlerine örnektir.

Ayrıca yönetmelik 6.maddede belirtilen başvurunun yapıldığı "saati" gösterme şartına mevcut alındı belgelerinde riayet edilmediği, bu uygulamanın genel olduğu görülmüştür.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı Yönetmeliğinin 6. maddesi "...Bu Yönetmeliğe göre yapılacak her türlü ruhsat başvurusunda, müracaat sahibine başvuruyu kabul eden görevlinin adı, soyadı ve unvanı ile başvurunun yapıldığı tarih ve saati gösteren Örnek 6'da yer alan alındı belgesi verilir. Ayrıca, başvuru ve beyan formu ile ekli evrakın verilmesi sırasında başvuruyu kabul eden görevli tarafından yapılacak ön incelemede tespit edilen noksanlıklar, müracaat sahibine verilen alındı belgesinde gösterilir. Bu Yönetmelikte belirtilen ruhsatlandırmaya ilişkin süreler eksik belgelerin yetkili idareye verilmesi ile başlar..." hükmüne uygun işlem yapılması sağlanmalıdır.

Böylelikle dosya içerisinde bulunması gereken eksik belgelerin takibi de kolaylaşacak ve eksik belgeler idareye teslim edilince dosya içeriği konusunda kolaylıkla bilgi sahibi olunacaktır.

125- İşyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurularında, müracaat sahibi tarafından doldurulmakta olan 25902/9207 Karar Sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in Örnek 2'de yer alan Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Başvuru / Beyan Formu 10- sıra bendinde belirtilen "Ustalık Belgesi" 'nin Ticaret Siciline kayıtlı olanlardan istenilmeyeceği belirtilmiş olup; ticaret sicili kaydı bulunmayan bazı başvuru dosyalarında da Ustalık Belgesi'nin istenilmediği, ancak bazı dosyalarda ise Ustalık Belgesi'nin bulunduğu lakin ruhsat sahibine ait olmadığı ve Ustalık Belgesi sahibinin o işletmede çalıştığını gösteren herhangi bir belge olmadığı tespit edilmiştir.

A

31.12.2013 / 86 ve 09.06.2017 - 2017/29 sayılı ruhsat dosyaları örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Mesleki Eğitim ve Yeterlilik başlıklı Ek 2. Maddesinde "Bu Yönetmelik kapsamında iş yeri açılabilmesi için, iş yeri sahibinin veya iş yerinde her bir meslek dalında çalıştırdıkları en az birer çalışanın, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında alınan ustalık belgesine ya da mesleki veya teknik okulların ilgili alanlarından mezun olduğunu gösterir diplomaya ya da üniversitelerin ilgili lisans ve ön lisans alan ve dahından mezun olduğunu gösterir diplomaya (transkript ile birlikte ibraz edilecek) ya da 2/8/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa göre faaliyet gösteren kurumlardan alınan kurs bitirme belgesine sahip olması gerekir. Birinci cümledeki belgelerin kapsamına girmeyen faaliyet konuları için bu belgeler aranmaz. İlgili diploma ve belgelerin yurt dışından alınmış olması halinde bunların ilgili mevzuata göre denkliğinin kabul edilmiş olması şarttır. Milli Eğitim Bakanlığının tanıdığı ve önceden alınmış diğer diplomalar ve kurs bitirme belgeleri, müktesep hak kapsamında değerlendirilir.⁽¹⁾" denilmiştir.

Örnek verilen dosyalar, 25902 / 9207 Karar Sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Örnek 2'de yer alan Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Başvuru / Beyan Formu 10- sıra bendinde belirtilen hükmü taşıdığı için işlemlerin buna uygun olarak yürütülmesi sağlanmalıdır.

126- Bazı akaryakıt otogaz işletmelerinde sorumlu müdür sözleşmesi bulunmadığı görülmüştür.

20.03.2012 - 55/9 ve 18.07.2008 - 156 ruhsat dosyaları örnektir.

16.02.2012 tarih ve 28499 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (Lpg) Piyasası Eğitim Ve Sorumlu Müdür Yönetmeliğinin 13. Maddesinde "(Değişik:RG-9/1/2014-28877)(1) Dolum tesisi ve otogaz istasyonunda sorumlu müdür çalıştırılması zorunludur. Bir sorumlu müdür, bir dolum tesisinde veya aynı il sınırları içerisinde en fazla üç otogaz istasyonunda görev alabilir."

Yine; İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 23 Maddesinde; "Yetkili idareler, ikinci ve üçüncü sınıf gayrisihhi müesseseler için yapılacak beyan ve incelemelerde; insan sağlığına zarar vermemesi, çevre kirliliğine yol açılmaması, yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemeleri esas alır." Denildiğinden;

Akaryakıt ve otogaz istasyonları için verilmiş işyeri açma ve çalışma ruhsatları kapsamında yapılacak denetimlerde sorumlu müdür çalıştırılıp çalıştırılmadığı incelenmeli ve iş güvenliği açısından mevzuata uygun olarak denetlenmesi sağlanmalıdır.

127- Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden işyeri sahibinin tüzel kişi olduğu durumlarda aranması gereken sorumlu müdür atama belgelerinin kimi ruhsat dosyalarında bulunmadığı tespit edilmiştir.

"19.03.2014 - 14, 10.08.2020 - 2020/45 numaralı ruhsat dosyaları buna örnektir.

Örnek verilen dosyalar, 25902 / 9207 karar sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına ilişkin Yönetmelik'in Sorumlu Müdür başlıklı 35. Maddesinde "Umuma açık istirahat ve eğlence yerinin sahibinin tüzel kişi olması durumunda, işyerini idare etmek üzere bir Mes'ul Müdür görevlendirilir. Gerçek kişiler de işyerine mes'ul müdür görevlendirebilir. Görevlendirilen Mes'ul Müdür yetkili idareye bildirilir." Hükmünü taşıdığı için işlemlerin buna uygun olarak yürütülmesi sağlanmalıdır.

128- Ruhsat dosyalarında Engelli Vatandaşların işyeri giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirlerin alınıp alınmadığına dair belgeye veya denetim raporuna rastlanılmamıştır.

Uygulama geneldir.

9207 Sayılı yönetmeliğin 5. Maddesinde işyerlerinde aranacak şartlar başlığı altında sayılan “Engellilerin işyerine giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirlerin alınmış olması” hükmü bulunmaktadır.

Yapılacak denetimlerde bu hususun özellikle kontrol edilmesi ve engelli vatandaşlarımızın işyerlerine giriş ve çıkışları için gereken kolaylaştırıcı tedbirlerin alınıp alınmadığının incelenmesi önem arz etmektedir.

129- Umuma Açık İstirahat ve Eğlence yerlerine ait dosyalarda yapılan incelemede meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri, internet salonları gibi umuma açık yerler ile alkollü içkilerin açık olarak satışının yapıldığı yerlerin; örgün eğitim kurumları, özel eğitim kursları, yükseköğretim hariç öğrenci yurtları ile anaokullarından, kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta olup olmadığı hususunda; kolluk ile yazışmalar yapılmış fakat kimi dosyalarda “asayiş yönünden” yapılmış değerlendirmeler bulunurken kimilerinde aynı zamanda mesafe bilgisi ile ilgili araştırma yapıldığı anlaşılmıştır. Yazışmalarda özellikle aranması gereken mesafe şartı konusunda eksik olan uygulama geneldir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 34. Maddesi : “Meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri, internet salonları gibi umuma açık yerler ile alkollü içkilerin açık olarak satışının yapıldığı yerlerin; örgün eğitim kurumları, özel eğitim kursları, yükseköğretim hariç öğrenci yurtları ile anaokullarından, kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması zorunludur. Bu tür yerlerin açılmasına izin verilirken, o yerin en az yüz metre civarında okul bulunup bulunmadığının yanı sıra bu işyerlerinin özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ve okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları ile aynı binada olup olmadığı ve içkili yer bölgesinde bulunup bulunmadığı yetkili idarelerce tespit edilir.” olup uygulamanın bu yönde yapılması sağlanmalıdır.

130- İlgili müdürlükçe verilen İşyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin yapılan incelemede, devir talebiyle gerçekleştirilen ruhsatlandırma işlemlerinde Başkanlık Makamının oluru ile İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik’ in 12. Maddesi esas alınarak önceki ruhsat dosyasındaki bazı bilgi ve belgelerin esas alındığı görülmüştür.

Uygulama geneldir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik Madde 8; “Ruhsatta belirtilen faaliyet konusu ve adresin değişmemesi kaydıyla işyerinin devredilmesi halinde, devralan kişinin başvurusu üzerine dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınmak suretiyle yeni işletmeci adına tekrar ruhsat düzenlenir.” Hükmünü taşıdığı için işlemlerin buna uygun olarak devir dosyalarının İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 8. Maddesine istinaden yürütülmesi sağlanmalıdır.

131- İlgili müdürlükçe verilen umuma açık istirahat ve eğlence yerleri işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının örneklerinin haftalık olarak kolluğa gönderilmediği görülmüştür.

10.08.2020 – 2020/45, 19.03.2014 - 14 sayılı ruhsat dosyaları benzerlerine örnektir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik Madde 7- “Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri için düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bir örneği en geç yedi gün içinde yetkili idare tarafından kolluğa gönderilir.” Hükmünü taşıdığı için işlemlerin buna uygun olarak yürütülmesi sağlanmalıdır.

132- İlgili müdürlükçe verilen işyeri açma ve çalışma ruhsatları düzenlenirken ve denetim aşamasında iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri konusunda ruhsat dosyalarında belge ve tutanak olmadığı tespit edilmiştir.

Uygulama geneldir.

A

9207 Sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5. Maddesinde işyerlerinde aranacak şartlar başlığı altında sayılan "İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak mevzuatta öngörülen tedbirlerin alınmış olması" hükmü bulunmaktadır. İşlemlerin buna uygun yürütülmesi sağlanmalıdır.

133 – 9207 sayılı yönetmeliğe göre 1. Sınıf Gayri Sıhhi Müesseseler için İnceleme Kurulu Raporlarına dayanılarak düzenlenen beş yıl geçerli olan Yer Seçimi ve Tesis Kurma izni ve bir yıl geçerli olan Deneme izni sonrası, deneme izin süresi olan 1 yılın sonunda düzenlenmesi gereken 1. Sınıf GSM Ruhsatlarının akıbeti ile ilgili ruhsat dosyasında bilgi belge bulunmadığı anlaşılmıştır.

26.11.2018 – 2018/04 ve 27.05.2020 / 02 ruhsat dosyaları bu uygulamaya örnektir.

9207 Sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte;

Madde 20- Projesine uygun olarak inşa edilmiş birinci sınıf gayrisıhhi müesseselere yetkili idarenin gerekli görmesi veya işyeri sahibinin müracaatı halinde, inceleme kurulunun önerisi üzerine yetkili idarenin en üst amiri veya görevlendireceği yetkili tarafından süresi bir yılı geçmemek üzere deneme izni verilebilir. (Mülga İkinci Cümle: 19/3/2007 – 2007/11882 K.)

Deneme izni, bu süreçte açılma ve çalışma ruhsatı yerine geçer.

Madde 21- Yer seçimi ve tesis kurma izni verilmiş veya deneme izni sonunda çalışmasında sakınca bulunmadığı anlaşılan birinci sınıf gayrisıhhi müesseselerin çalışabilmesi için müracaatı takip eden yedi gün içinde yetkili idarenin inceleme kurulu tarafından yerinde inceleme yapılır. Çevre izni veya çevre izin ve lisans belgesi (...) ⁽¹⁾ mevzuat hükümlerine uygun olan yerler için diğer tüm bilgi ve belgeler de dikkate alınmak suretiyle, Örnek 4'teki açılma izni raporu düzenlenir ve yetkili idareye sunulur. Yetkili idarenin en üst amiri veya görevlendireceği yetkili tarafından üç gün içerisinde işyeri açma ruhsatı düzenlenir. ⁽²⁾

Hükümleri bulunmaktadır. 1. Sınıf ruhsat dosyalarında deneme izni süresi sona eren işletmeler ile ilgili mevzuat hükümlerine göre takibinin yapılması gerekmektedir.

134- Umuma açık istirahat ve eğlence yeri dosyalarında çalışan/çalışacak kişilerin bulaşıcı hastalıkları bulunmadığına dair beyanlara rastlanılmamış olup uygulamanın genel olduğu anlaşılmıştır.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik Madde 36- "Kanunî istisnalar saklı kalmak üzere; eğlence, oyun, içki ve benzeri amaçlı umuma açık yerlerde onsekiz yaşından küçükler çalıştırılmaz. (Değişik ikinci fıkra: 12/3/2012-2012/2958 K.) Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde çalıştırılacak kişilerin adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adli sicil ve bulaşıcı hastalığı bulunmadığına dair beyanlarının yetkili idareye verilmesi şarttır. (Değişik üçüncü fıkra: 12/3/2012-2012/2958 K.) Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde çalıştırılacak kişilerin, bulaşıcı hastalığı bulunmadığına dair resmî sağlık kurumundan alınacak sağlık raporu, bu kişiler işe başlamadan önce temin edilir ve bu kişiler çalıştığı sürece altı ayda bir yenilenerek işyerinde hazır bulundurulur. Bu raporlar ruhsat verme aşamasında yetkili idare tarafından istenmez; ancak, yapılacak denetimlerde bu raporların görevlilere gösterilmesi gerekir.

Yabancıların umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde çalışmaları yabancılarla ilgili mevzuat hükümlerine tabidir." hükmünü taşıdığı için ruhsat ve denetim işlemlerinin buna uygun olarak yürütülmesi sağlanmalıdır.

135- İlgili müdürlükçe verilen İşyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin yapılan incelemede, 22/07/2020 - 1123 sayılı ruhsat dosyasında Ustalık Belgesi yerine kullanılan sertifikanın 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununu kapsayıp kapsamadığı, denkliğinin kabul edilip edilmediği hususunda herhangi bir evrak olmadığı tespit edilmiştir.

A

25902 / 9207 karar sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına ilişkin Yönetmelik'in Mesleki eğitim ve yeterlilik başlıklı Ek Madde 2- (Ek:RG-9/6/2020-31150-C.K-2626/6 md.); "Bu yönetmelik kapsamında açılacak iş yerlerinde, iş yeri sahibinin veya iş yerinde her bir meslek dalında çalıştırdıklarının, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında alınan ustalık belgesine ya da mesleki veya teknik okulların ilgili alanlarından mezun olduğunu gösterir diplomaya ya da üniversitelerin ilgili lisans ve ön lisans alan ve dalından mezun olduğunu gösterir diplomaya (transkript ile birlikte ibraz edilecek) ya da 2/8/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa göre faaliyet gösteren kurumlardan alınan kurs bitirme belgesine sahip olması gerekir. Birinci cümledeki belgelerin kapsamına girmeyen faaliyet konuları için bu belgeler aranmaz. İlgili diploma ve belgelerin yurt dışından alınmış olması halinde bunların ilgili mevzuata göre denkliğinin kabul edilmesi şarttır. Milli Eğitim Bakanlığının tanıdığı ve önceden alınmış diğer diplomalar ve kurs bitirme belgeleri, müktesep hak kapsamında değerlendirilir." Hükmünü taşıdığından işlemler buna uygun olarak yürütülmesi sağlanmalıdır.

136- Bazı işyeri açma ve çalışma ruhsatları verilirken kat maliklerinin onaylarının alınmadığı, uygulamanın genel olduğu tespit edilmiştir.

9207 Sayılı yönetmeliğin 5. Maddesinde işyerlerinde aranacak şartlar başlığı altında sayılan "634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamına giren gayrimenkullerin, tapu kütüğünde mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde sinema, tiyatro, kahvehane, gazino, pavyon, bar, kulüp, dans salonu ve benzeri eğlence ve toplantı yerleri; fırın, lokanta, pastane, süthane gibi gıda ve beslenme yerleri; imalathane, boyahane, basımevi, dükkan, galeri ve çarşı gibi işyerlerinin açılması hususunda kat maliklerinin oy birliği ile karar alması" şartına uygun olarak işlem yapılması sağlanmalıdır.

ÇEVRE, DOĞA VE HAYVANLARI KORUMA İŞ VE İŞLEMLERİ:

137- İlçe belediyeleri tarafından toplanan evsel atıklar Mersin Büyükşehir Belediyesine ait Merkez Akdeniz Sarıbrahimli, Tarsus Gürlü ve Silifke Tosmurlu olmak üzere 3 adet Katı Atık Düzenli Depolama Tesisine getirildiği, Söz konusu atıkların metan gazından ihaleyi alan (Kalde Enerji, Kasım 2014) firma tarafından elektrik üretimi yapıldığı, Büyükşehir Belediyesi olarak bu işten belediyenin 2015 yılından itibaren aylık ortalama 980.394,26 TL gelir elde edildiği beyan edilmiş ve incelenmiştir

Atık Yönetimi Yönetmeliğinin "Genel ilkeler" başlıklı 5. maddesi gereğince, katı atıkların üretildikleri/bulundukları yere en yakın ve en uygun tesise en hızlı şekilde ulaştırılarak, uygun yöntem ve teknolojiler kullanılarak işlenmesi ve ekonomiye kazandırılması ihmal edilmemelidir.

138- Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 8. maddesinin 3. ve 4. fıkraları gereğince, Büyükşehir Belediyesi tarafından atıkların oluşumunun önlenmesi ve atık azaltımını da içeren ve ilin tamamını kapsayan Katı Atık Yönetimi Master Planı hazırlıkları devam ettiği, Mersin büyükşehir Belediyesi Endüstriyel Atık Yönetim Planı hazırlandığı, Tıbbi Atık Toplama, Sterilizasyon ve Bertarafı Endüstriyel Atık Yönetim Planının da hazırlandığı incelenmiştir

Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 8. maddesi uyarınca işlem yapılmasına dikkat edilmelidir.

139- Büyükşehir Belediyesi tarafından işletilen 3 adet Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi ile ilgili olarak lisans aşamasına gelindiği ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na başvurulduğu beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin geçici 2. maddesi gereğince, mevcut düzenli depolama tesisi işletmecilerinin lisans alması gerektiği bilinciyle Katı Atık

A

Düzenli Depolama Tesisinin lisansının alınması için gerekli çalışmaların yapılmasına dikkat edilmelidir.

140- İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 21.02.2018 tarih ve 4310 sayılı "Sıfır Atık Projesi" konulu yazısı ile Çevre Şehircilik Bakanlığının 03.10.2018 tarih ve 173362 sayılı "Sıfır Atık Projesi" konulu yazısı uyarınca,

• Sıfır Atık Yönetimine ilişkin çalışmaların sistemli ve verimli biçimde yürütülmesi için 24.06.2020 tarihinde sıfır atık proje ekibinin görevlendirildiği,

• Büyükşehir Belediyesi ana hizmet binası ve diğer birimlerinde (İlçe Koordinasyon Binaları dahil 53 yerleşke) kullanılmak üzere toplamda (455) adet 3'lü ambalaj atık kutusu (kağıt-karton, metal, plastik, cam) ile (55) adet bilgilendirme panosu konulduğu, ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2020/12 sayılı Tek Kullanımlık Maske, Eldiven Gibi Kişisel Hijyen Malzeme Atıklarının Yönetiminde Covid-19 Tedbirlerine İlişkin 2020/12 Genelgesi kapsamında (104) adet maske, eldiven ve kişisel hijyen atık kutusu da konulduğu beyan edilmiş ve anlaşılmıştır.

Bakanlığın Sıfır Atık Projesi kapsamında yapılması gereken iş ve işlemlerin titizlikle yürütülmesi ihmal edilmemelidir.

141- 2872 sayılı Çevre Kanununun 12, 14, 15 (3. bendi hariç), 20, 23, 24 ve 25. maddeleri uyarınca, Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının 16.05.2011 tarih ve 44597 sayılı olurları (Ek 6) ile Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğine göre gürültü kaynaklarına ilişkin şikâyetlerin değerlendirilmesi, denetimlerin yapılması ve ihlalin tespiti halinde idari yaptırım kararı uygulanması konularında (Silifke, Mezitli, Yenişehir, Akdeniz, Tarsus Belediyeleri yetki sınırları içerisinde kalan işletmeler hariç) Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına yetki devri yapıldığı anlaşılmış olup,

Gürültü kirliliğinin önlenmesi çalışmaları kapsamında yapılan işlemler tabloda gösterilmiştir.

ÇEVRE KORUMA VE KONTROL DAİRESİ BAŞKANLIĞI GÜRÜLTÜ DENETİMLERİ									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Toplam
Gürültü Denetim /Şikâyet Adedi	52	48	75	102	101	101	85	20	584
Kapatma İşlemi	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İdari Para Cezası	-	-	8.178,00 TL	76.458,00 TL	68.065,00 TL	-	29.480,00 TL	-	182.181,00 TL

Çevre Kontrol Koruma ve Çevre Sağlığı Şube Müdürlüğünce 2014-2021 yılları arasında gürültü kirliliği nedeniyle toplam (182.181,00) TL idari para cezası uygulandığı,

2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında, Belediye sınırları içerisinde gürültü kaynaklarına ilişkin şikâyetlerin değerlendirilmesi, denetimlerin yapılması ve Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinin ihlalinin tespiti durumunda idari yaptırımın uygulanması hususunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca Mersin Büyükşehir

(İmza)

Belediyesinin yanı sıra, Akdeniz, Yenişehir, Silifke, Tarsus ve Mezitli Belediyelerine de yetki devri yapıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Mersin ilinin önemli bir sanayi şehri olduğu dikkate alınarak bu konudaki denetimlerin artırılması sağlanmalı, uygulamaların 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili maddeleri uyarınca hassasiyetle yürütülmesine devam edilmelidir.

142- Hastane ve diğer sağlık birimlerine ait tıbbi atıkları toplama, taşıma ve bertaraf işinin yüklenici firma tarafından yerine getirildiği, diğer 13 İlçede (Anamur, Aydıncık, Akdeniz, Bozyazı, Çamlıyayla, Erdemli, Silifke, Gülnar, Mut, Tarsus, Yenişehir, Mezitli, Toroslar) bulunan hastane ve diğer sağlık birimlerine ait tıbbi atıkların toplanması ve Mersin Akdeniz Sarıbrahimli Katı Atık Düzenli Depolama Tesisindeki tıbbi atık sterilizasyon tesisine taşınması işinin en son 2011 yılı yapılan ihaleyle yüklenici firmaya verildiği, söz konusu bu atıkların yine bertaraf işinin de yüklenici tarafından yerine getirildiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin "Belediyelerin yükümlülükleri" başlıklı 8/ç maddesindeki; "Büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, diğer yerlerde belediyeler; tıbbi atığın sterilizasyonunu ve/veya bertarafını sağlamak/sağlatmakla, bu amaçla tıbbi atık işleme tesisi kurmak/kurdurmakla, işletmek/işlettirmekle yükümlüdürler." hükmü uyarınca işlem yapılmasına ihmal edilmemelidir.

143- Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin 8/a maddesi gereğince, tıbbi atık oluşumuna neden olan sağlık kuruluşları ile bunların tıbbi atık miktarları ve geçici depolama sistemleri, tıbbi atıkların toplanması ve taşınmasında kullanılacak ekipman ve araçlar, toplama rotaları, araç temizleme ve dezenfeksiyon, kaza anında alınacak önlemler ve yapılacak işlemler, sorumlular, eğitim ve tıbbi atıkların bertarafında uyguladıkları sistemler başta olmak üzere detaylı bilgileri içeren Tıbbi Atık Yönetim Planının 2019-2020 yılları arasında hazırlandığı, 5 yıl süreli geçerli olduğu ve 2013-2021 yıllarına ait toplanan ve bertaraf edilen Tıbbi Atık miktarları beyan edilmiş ve anlaşılmıştır.

Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin 8/a maddesi gereğince süresi sona erdiğinde yeni Tıbbi Atık Yönetim Planının hazırlanması ve tıbbi atıklara yönelik iş ve işlemlerin bu plan uyarınca yapılması ihmal edilmemelidir.

144- Hafriyat toprağı, inşaat/yıkıntı atıkları ile doğal afet atıklarının toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması, geri kazanılması ve bertarafı ile ilgili süreçlerin tümünün işlendiği ve planlandığı bir yönetim planı 2018 yılında hazırlanmış olup; yetki devride Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden talep edilmiştir. 20.07.2018 tarih ve 6768 sayılı Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü yazısında Hafriyat Yönetim Planı formatının Bakanlıklarının belirtmiş olduğu bilgiler doğrultusunda yeniden hazırlanması istenilmiş, 18.06.2021 tarihli ve 91042 sayılı yazı ekinde Hafriyat Yönetim Planı Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne Çevre ve Şehircilik Bakanlığı formatına uygun şekilde hazırlanarak gönderildiği beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin 8/a maddesi gereğince işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

145- Mevkii ve İlçeleri belirtilen 52 adet hafriyat toprağı, inşaat/yıkıntı atıkları için dolgu sahalarına izin verilmiş olup, 13 tane dolgu sahası halen aktiftir. 14.07.2014 tarih ve 259 sayılı Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi Kararına istinaden hafriyat sahalarının işletilmesi on (10) yıllığına Mersin Büyükşehir İmar İnşaat Otopark Elektrik Üretim Reklam ve Organizasyon Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne devredilmiştir. Dolgu sahalarının işletilmesi esnasında çevre ve insan sağlığına verebileceği etkileri asgari seviyeye indirmek için gerekli olan tüm önlemler yetkili şirket tarafından alındığı beyan edilmiş ve anlaşılmıştır.

A

Bundan böyle de, Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin 8. maddesinin b, c ve f fıkraları gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

146- Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması ve bertaraf faaliyetlerinin denetimi amacıyla 14 kişilik bir ekiple sürekli denetim yapılmakta olup; 2014 - 2021 Mayıs Ayına 6.397 adet denetim yapıldığı ve 509 adet cezai işlem uygulandığı,

Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, taşınması ve bertaraf bedelleri her yıl Büyükşehir Belediye Meclisinin kararı ile belirlendiğı, Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları için toplama, taşıma hizmeti verecek firmaların adresleri ve telefon numaraları Hafriyat Yönetim Bilgi Sisteminde yayınlandığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Bundan böyle de, Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin 8/d maddesi gereğince, hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, taşınması ve bertaraf bedellerinin her yıl Büyükşehir Belediye Meclisinin kararı ile belirlenmesine devam edilmeli ve Yönetmeliğın 8/e maddesi gereğince, belediyenin, hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları için toplama, taşıma hizmeti verecek firmaların adresleri ve telefon numaraları ile nakliye bedellerini halkın bilgileneceğı şekilde ilan etmesi sürdürülmelidir.

147- (2) tondan fazla atık oluşumuna sebebiyet verecek olan büyük çaplı tamirat ve tadilat işlemleri ile inşaat ve yıkım işlemlerinde faaliyet sahibinin belediyeye başvurarak izin alındığı, izin alınmayan faaliyetlere Zabıta Ekiplerince gerekli yasal işlem yapıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir

Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin 16. maddesi gereğince işlem yapılmasına devam edilmelidir.

148- Hafriyat toprağı üretenler ile faaliyetleri sonucu 2 tondan fazla atık oluşumuna neden olacak inşaat/yıkıntı atığı üreticileri İlçe Belediyesine müracaat ederek "Atık Taşıma ve Kabul Belgesi" aldıkları beyan edilmiş ve incelenmiştir.

Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin 23. maddesi gereğince işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

149- Hafriyat toprağı ile inşaat/yıkıntı atıklarını taşımak isteyen kişi veya kuruluşların, belediyeye başvurarak, aracın kasasının sarı renkli olması ile kasa üzerinde büyük harflerle İNŞAAT/YIKINTI ATIĞI TAŞIMA ARACI ve Plakasının yazılı olması durumunda "Hafriyat Toprağı, İnşaat/Yıkıntı Atıkları Taşıma İzin Belgesi"ni aldıkları, atık taşıma izin belgesi verilmekte olan yerlere 2016 yılında Büyükşehir Belediyesi Hafriyat Yönetim Bilgi Sistemini Kurarak Hafriyat işi yapan firmaların araçları kayıt altına aldığı,

2016-2021 yılları arasında 182 adet firma ve 364 adet araca Hafriyat Toprağı, İnşaat/Yıkıntı Atıkları Taşıma İzin Belgesi 2 yıl süreli olarak düzenlendiğı beyan edilmiş ve incelenmiştir

Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin 24.maddesi gereğince işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

150- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından deniz kirliliğinin önlenmesi adına Mersin Büyükşehir Belediyesine 06.06.2011 tarih 2011/9 sayılı Yetki Devri Genelgesi kapsamında İdari Yaptırım Kararı Verme Yetkisi verildiğı, Denetim Yetki Alanının sınırlı bir bölgede kalması nedeniyle Büyükşehir Belediyesinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığına Denetim Yetki Alanının artırılması amacıyla yazdığı 04.02.2021 tarih ve 18295 sayılı yazı olduğu incelenmiştir.

A

Tamamen teknik bir hatadan kaynaklı büyükşehir belediyesi yetki alanının kıydan uzakta bir şerit halinde uzandığı, çok kısıtlı bu alanda bile belediyenin yüklü miktarlarda cezalar yazarak denizi kirleten araçlara engel olduğu dikkate alındığında Büyükşehir Belediyesinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığına Denetim Yetki Alanının artırılması amacıyla yazdığı 04.02.2021 tarih ve 18295 sayılı yazının titizlikle değerlendirilmesi ve belediyenin yetki alanının yeniden belirlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

151- Hastalık nedeniyle ölen ya da öldürülen hayvanların imhasının, Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından görevlendirilen resmi veteriner hekim nezaretinde yapıldığı, söz konusu hayvanların belirlenmiş bölgelerde (sahipsiz hayvan bakım ve rehabilitasyon merkezi hayvan mezarlığı) gerekli tedbirler alınarak gömüldüğü incelenmiştir.

Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları İle Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmeliğin 21 ve 22. maddeleri gereğince işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

152- Sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların korunması için Büyükşehir Toroslar Kaşlı, Bozyazı Tekmen ve Silifke ilçesinde Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezinin kurulduğu, belediyenin bu konulara hizmet veren Alo 185 hattı bulunduğu, gönüllü kuruluşlarla işbirliği içerisinde hayvanların bakımlarının ve tedavilerinin yapıldığı anlaşılmıştır.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 4. maddesi gereğince işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

153- Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların en hızlı şekilde toplam (9) adet belediye ekibi tarafından Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezine götürüldüğü, bu hayvanların öncelikle belediye tarafından oluşturulan müşahede yerlerinde tutulduğu, müşahede yerlerinde kısırlaştırılan, aşılanan ve rehabilite edilen hayvanların kayıt altına alındıktan sonra öncelikle sahiplendirildiği, sahiplendirilmeyen küpeli hayvanların ise alındıkları ortama bırakıldıkları,

Teftişe tabi dönemde, Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezinde toplam (27.113) hayvanın kısırlaştırıldığı, (11.475) hayvanın sahiplendirildiği ve (24.992) hayvanın alındığı ortama bırakıldığı beyan edilmiş ve incelenmiştir.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 6. maddesi gereğince işlem yapılması ihmal edilmemelidir.

154- Belediyelerin Altyapısının Desteklenmesi (BELDES) projesi kapsamında yapılan iş ve proje bulunmadığı ifade edilmiştir.

GENEL DEĞERLENDİRME:

155- Mersin Büyükşehir Belediyesine dair genel iş ve yürütümü teftişine dayanılarak yapılan değerlendirmeye göre;

5393 sayılı Belediye Kanununun 18/a maddesi gereğince, belediye personelinin performans ölçütlerinin belirlenmesi ve Meclisçe karara bağlanması,

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun Büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkileri başlıklı 18. Maddesi; "...i) Belediye personelinin atamak, belediye ve bağlı kuruluşlarını denetlemek." hükümlerine göre belediye başkanı tarafından, belediye ve bağlı kuruluşları ile varsa işletmeleri denetlenmesi,

Belediye tarafından çocuklar için koruma evleri açılması,

Doğrudan temin alımlarının istisnai olarak ve diğer birimlerle koordine içinde yürütülmesi,

A

İmar plan değişikliklerinde yoğunluk artırıcı kullanımlar getirilirken artan nüfusa karşılık sosyal ve teknik altyapı alanının mevzuatta öngörüldüğü şekilde yeteri kadar ayrılması konusunda titiz olunması,

Belediye personel yönetiminin sağlıklı bir biçimde yürütülebilmesi, kamu hizmetlerinin yeterli bir düzeyde sunulabilmesi ve belediyede kurumsallaşmanın sağlanabilmesi bakımından yeterli sayı ve nitelikte memur personel istihdamına gidilmeli ve memurlar eliyle yürütülmesi gereken görevlerin işçi statüsündeki personel tarafından yürütülmesi uygulaması terkedilmeli; bu bağlamda çeşitli birimlerde memurluk işlerinde kilit personel olarak çalışmakta olan şirket işçilerinden şartları uygun olanların öncelikle sözleşmeli personel kadrolarına geçirilmesi sağlanmalı, hizmet içi eğitim programları düzenlenerek personelin bilgi, beceri ve uzmanlık düzeyinin yükseltilmesi,

Ruhsatsız veya ruhsata aykırı yapılarla ilgili olarak, şikayete bağlı olmaksızın, denetim çalışmalarına ağırlık verilmesi, ruhsatsız veya ruhsata aykırı yapılaşmaların ilçe belediyeleri ile koordinasyon halinde yıkılması; mevzuata aykırı ve kişiye özel imar plan tadilatları yapılmaması,

Belediye gelirlerinin tahakkuku ve tahsilinde yaşanan sorunlar analiz edilerek tahakkuk ve tahsilat oran ve miktarlarının artırılmasına yönelik tedbirlerin geliştirilmesi, belediye alacaklarının tamamının tahsilinin sağlanması,

Ruhsatsız faaliyet gösteren işyerlerinin tespit edilerek ruhsatlandırılması, mümkün olmuyorsa kapatılması, özellikle gayrisihhi işyerlerinin bir program dahilinde ilgili diğer birimlerle de koordine kurularak denetlenmesi,

Çevre mevzuatı, atık yönetimi ve geri dönüşümü konularında daha etkin çalışmalar yapılması,

Gerektiği değerlendirilmiştir.

İŞ BÖLÜMÜ:

156- Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı genel iş ve yürütümü, müfettişliğimizce müştereken teftiş edilmiştir.

GÖREV ve SONUÇ:

157- Teftişe tabi dönemde, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı görevi 31.03.2019 tarihine kadar Burhanettin KOCAMAZ tarafından, o tarihten bu yana da Vahap SEÇER tarafından yürütülmüştür.

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığının genel iş ve yürütümünün tarafımızdan teftişi sonucunda (4) örnek olarak düzenlenen bu raporun (1) örneği Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığına, (1) örneği Mersin Valiliğine, (2) örneği de İçişleri Bakanlığı (Teftiş Kurulu Başkanlığı)'na sunulmuştur. 09.07.2021

Mahmut Hüsnü ALTUNEL
Mülkiye Başmüfettişi

Ahmet GÖRÜCÜ
Mülkiye Başmüfettişi